

Naisten motivaatiot toimia rauhan puolesta WILPF Suomen
osastossa vuosina 1934 ja 2018

Enna Koskelo

014580859

Helsingin yliopisto

Valtiotieteellinen tiedekunta

Talous- ja sosiaalhistoria

Kandidaatin tutkielma

Toukokuu 2018

Tiedekunta/Osasto – Fakultet/Sektion – Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos – Institution – Department Politiikan ja talouden tutkimus	
Tekijä □ – Författare – Author Enna Koskelo			
Työn nimi – Arbetets titel – Title Naisten motivaatiot toimia rauhan puolesta WILPF Suomen osastossa vuosina 1934 ja 2018			
Oppiaine – Läroämne – Subject Talous- ja sosiaalhistoria			
Työn laji – Arbetets art – Level Kandidaatin tutkielma	Aika – Datum – Month and year Syyskuu 2018	Sivumäärä – Sidoantal – Number of pages 30+43	
Tiivistelmä – Referat – Abstract			
<p>Tässä tutkimuksessa tarkastellaan Women's International League For Peace and Freedom-järjestön (WILPF) suomalaisen osaston naisten motivaatioita tehdä rauhantyötä. Naiset ovat suurille yleisöille näkyvässä rauhantyössä marginaalissa, vaikka naisilla on yhteiskunnallisen asemansa puolesta erityinen kokemus väkivaltaisista konflikteista. Vapaaehtoisesti rauhanaatetta edistävien naisten motiiveja ei ole tutkittu aikaisemmin, vaikka motiiveja ymmärtämällä voitaisiin paremmin kannustaa ja ohjata naisia osallistumaan. Tämän vuoksi tutkielmassa selvitetään aiemman tutkimuksen, haastatteluaineiston sekä arkistoaineiston avulla naisten syitä osallistua pitkäjänteisesti vapaaehtoistoimintaan rauhanaatteen ja globaalin yhteiskuntarauhan hyväksi.</p> <p>Naisten rauhanjärjestö WILPF:illä on yli satavuotinen historia, mutta Suomessa järjestö on pieni ja tuntematon. Naisjärjestöt, naiseus ja rauhantyö ovat tässä tutkimuksessa keskeisimmän käsitteen, vapaaehtoisuuden, päälle rakentuvia, tutkimuksen kohdentavia attribuutteja. Vapaaehtoisten motivaatiota koskevassa aiemmassa tutkimuksessa selviää, että yksilöiden motivaatio voi olla suuntautunutta itseä kohti tai itsestä pois päin, että yksilön ominaisuuksilla on selittävä vaikutus siihen, millaista vapaaehtoistyötä kukin tekee. Tämän tutkimuksen keskeinen teoreettinen viitekehys on Anne Birgitta Yeungin kehittämä motivaation timanttimalli, joka esittää vapaaehtoisuuden motiivit nelikulotteisena mallina. Mallia hyödynnetään tutkimuksessa haastattelujen jäsentelytyökaluna, sekä peilinä jota vasten tarkastellaan tutkimustuloksia.</p> <p>Tutkimuksen aineistona käytetään haastatteluilla kerättyä tietoa, sekä Kansan Arkiston arkistoaineistoa WILPF Suomen osastosta. Haastatteluihin osallistui yhteensä kuusi WILPF Suomen osaston nykyistä hallituksen jäsentä, joiden kanssa keskusteltiin syistä toimia juuri kyseisessä rauhanjärjestössä, ja motiiveja aloittaa sekä pysyä mukana toiminnassa. Haastattelumateriaalia tarkasteltiin laadullisen sisältöanalyysin kautta.</p> <p>Motivaatiot ovat yksilöllisiä, vaikka niihin vaikuttavat myös yksilön ulkoiset tekijät. Tämän tutkimuksen perusteella naisten motivaatiot voidaan jakaa teemoittain yhteiskunnallisiin rakenteellisiin tekijöihin, omien arvojen levittämiseen, sekä itseen päin kohdistuviin motivaatioihin kuten ajan viettäminen itselle mieluisassa seurassa ja vapaaehtoisuus oman identiteetin osana. Näiden teemojen alle lokeroituu yksilökohtaisia motiiveja, joiden syntyyn vaikuttavat elämäntapa, ominaisuudet, tunteet ja ulkoiset tahot. Sodan kauheus motivoi toimimaan rauhan puolesta, samoin kuin halu jakaa tietoisuutta rauhanaatteesta. Myös huolestus maailman tilasta motivoi monia. Itseen kohdistuvat motiivit liittyvät identiteettiin vapaaehtoistoimijana ja rauhanihmisenä, sisäiseen tyydytykseen joka seuraa omien tavoitteiden saavuttamisesta, sekä haluun tehdä mielekästä työtä miellyttävässä ympäristössä. Kun näitä analyysistä nousseita motiiveja peilataan motivaation timanttimalliin, todetaan tutkimuksen tulosten ja teorian valtaosin olevan linjassa keskenään. Tutkimukseni perusteella Yeungin mallin jatkuvuus-ulottuvuuden voisi laajentaa koskemaan myös järjestöjen jatkuvuutta. Lisäksi syllisyden kaltaisista, negatiivisiksi mielletyistä tunteuksista motivaation ammentaminen uupuu timanttimallista.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords vapaaehtoisuus, motivaatio, rauhantyö, naisjärjestöt, naiseus, järjestötoiminta			

Sisällysluettelo

1. Johdanto	4
Tutkimuksen aiheiden rajaus	5
Tutkimuskysymykset	5
2. Aiempi tutkimus	6
WILPF	6
Vapaaehtoistyön motiivit	8
Aineisto	10
Aineiston keräämisen menetelmät	10
Aineiston esittely: haastattelut ja kirjeet	11
Haastatteluaineisto	11
Arkistoaineisto	12
Aineiston luotettavuus ja tarkoituksenmukaisuus	13
3. Tutkimuksen teoreettinen ja metodinen lähtökohta	14
Motivaation timanttimalli	14
Analyysin menetelmät	16
4. Toiminnan motivaatiot: naisten järjestötoiminta rauhan puolesta	17
Rakenteet ja sukupuoli	17
Henkilökohtaisen arvomaailman mukaan eläminen	21
Itseen päin kohdistuvat motivaatiotekijät	23
5. Johtopäätökset	27
Motivaation timanttimalli 2.0	27
Tulosten arviointi ja jatkotutkimus	29
6. Lähteet	31
Haastattelut	31
Arkistoaineisto	31
Kirjallisuus ja artikkelit	31
Kuvälähde	33
Liitteet	33
1. Haastattelurunko	33
2. kirjeaineisto puhtaaksikirjoitettuna	35
3. purettu ryhmähaastattelu: Arja, Maija, Tarja	47
4. purettu yksilöhaastattelu: Sirpa	56
5. purettu yksilöhaastattelu: Marianne	65
6. purettu yksilöhaastattelu: Paula	72

1. Johdanto

Huolimatta siitä, että nykymuotoisessa sodankäynnissä siviilit ovat enenevässä määrin tarkoitettusti hyökkäyksen kohteena, ja merkittävä osa siviileistä on naisia.¹ Naisten kokemusta ei ole huomioitu eikä huomioida rauhanneuvotteluissa tasaveroisesti sotilaallisen kokemuksen rinnalla. Naisten ääni rauhantoiminnassa on edelleen usein triviaali, miehen universaaliin ääneen verrattuna. Naisia ei monin paikoin olla valmiita päästämään ääneen yhdenvertaisina miesten kanssa, millään vaikuttamisen asteella. Etenkin korkean profiilin rauhanneuvottelut ovat areena, jolla toimiva nainen on huutomerkin kaltainen erityistapaus. Kuvaavaa on, että Crisis Management Initiative, joka on lähihistorian maineikkaimpia kansainvälisiä rauhantyön järjestöjä ja kiinnittää aktiivisesti huomiota sukupuolten representaatioon toimissaan, voi raportoida osallistaneensa keskimäärin vain 35% naisia vuoden 2017 kaikessa toiminnassaan.² Sukupuolten väliseen epäsuhtaan on alettu viime vuosikymmeninä kiinnittää huomiota: esimerkiksi YK:n vuonna 2000 julkistettu päätöslauselma 1325 nostaa esille naisten ja tyttöjen aseman konflikteissa, heidän turvallisuutensa, ja osallisuutensa rauhan rakentajina. Naisten sivullisuus on kuitenkin edelleen valtavirtaa, jolla on vankka historiallinen tausta, myös rauhantyössä.

Naisten kokemuksen ja ääneen sivuuttamisesta sai ensimmäisen maailmansodan aikana alkunsa Women's International League for Peace and Freedom, eli WILPF. Suomessa WILPF on toiminut 1920-luvulta lähtien, järjestönä jonka vapaaehtoiset rauhanaatetta kannattavat naiset pyrkivät vaikuttamaan yhteisönsä ja yhteiskuntaan ideologiansa mukaisesti. Tänä päivänä järjestö on Suomessa sangen tuntematon ja aktiivisia jäseniä on vähän, vaikka kansainvälinen kattojärjestö on saanut asiantuntijastatuksen ja toimii yhteistyössä YK:n kanssa neuvoa-antavana elimenä. Rauhantyön kentällä on muitakin toimijoita, mikä ainakin osittain selittää Suomen WILPF:in pienuutta, mutta mikä saa harvat aktiivit jatkamaan toimintaa?

Tässä tutkielmassa tarkastelen naisten motiiveja toimia vapaaehtoisina rauhantyössä WILPF Suomen osastossa, vuosina 1934 ja 2018. Tutkimuksen määränpäänä on selvittää, mikä motivoi naisia tekemään vapaaehtoistyötä rauhan saavuttamiseksi ja toimimaan tässä järjestössä näinä ajankohtina, ja lisäksi ymmärtää laajemmin, miten vapaaehtoiset motivoituvat toimintaan.

Seuraavassa luvussa esittelen tutkimuksen lähestymistavan: aiheen rajauksen ja tutkimuskysymyksen. Esittelen lyhyesti rauhanliikkeen historiaa, sekä WILPFistä ja vapaaehtoisuuden motivaatioista aiemmin tehtyä tutkimusta, ja tutkimukseni teoreettisena

¹ YK:n päätöslauselma 1325, 2000. 1.

² CMI Annual Report, 2017.

lähtökohtana toimivan Anne Birgitta Yeungin motivaation timanttimalin. Sen jälkeen esittelen tutkimuksen aineiston. Sitä seuraavassa luvussa tarkastelen aineistojen perusteella naisten motivaatioita vapaaehtoistoimintaan, ja viimeisenä siirryn omiin johtopäätöksiini ja ehdotuksiin lisätutkimuksesta.

Tutkimuksen aiheiden rajaus

Naisten äänen saaminen kuuluviin on kansainvälisen WILPFin keskeisiä perustamisen syitä: haluttiin luoda organisaatio, jonka kautta nimenomaan naiset voisivat toimia rauhan ja vapauden puolesta, vaatien naisten oikeutta ja vastuuta osallistua kaikkeen rauhaa ja turvallisuutta koskevaan päätöksentekoon.³ Tässä tutkimuksessa ei edetä sukupuolen idean problematisoinnin tasolle, vaikka sukupuoli itsessään voidaan nähdä diskurssina ja jatkuvan uudelleenrakentamisen tuloksena⁴. Lähtökohtana on sama kategorinen sukupuolten erottelu kuin WILPFissä perustamisesta asti vallinnut lausuma naisten järjestöstä⁵: naiseutta ei tässä kyseenalaisteta tai tarkastella kriittisesti, vaan asetetaan naiseus sukupuolena lähtökohdaksi, joka erii oleellisesti mieheyden lähtökohdasta. Samalla yhdyin tutkimukseni lähtökohdassa Cassandra K. Shepherdin näkemykseen siitä, että naisten osallistaminen rauhanprosesseissa ei ole tärkeää (vain) siksi, että se on reilua, vaan siksi, että naisten osallistuminen on välttämättömän olennaista kestävän rauhan ja osapuolten lähisuhteiden muodostumiseksi.⁶ Nämä aatteelliset ja näkökulmalliset rajaukset kohdentavat tutkimusta.

Tutkimuksen aiheiden kehikon muodostavat kansainvälinen ja paikallinen järjestötoiminta, naisten rauhantoiminta, naisten koettu ja tosiasiallinen erityisasema rauhantyössä järjestökentällä, sekä tärkeimpänä naisten motivaatio työskennellä rauhan puolesta naisten järjestössä. Erityisesti naisten motivaation tarkasteleminen on mielekästä, koska kuten päätöslauselma 1325 toteaa, naisilla on erityinen asema konfliktien ennaltaehkäisyssä, niiden aikana, ja niiden ratkomisessa. Tutkimus rajautuu suomalaisiin naispuolisiin vapaaehtoisiiin, mutta myös kansainvälisyys ja kansainvälinen toiminta ovat avainasemassa WILPFissä ja tässä tutkimuksessa.

Tutkimuskysymykset

Aiemman tutkimuksen ja aiheeseen liittyvän tieteellisen keskustelun vähäisyyden vuoksi haluan aineiston ja lähteiden avulla selvittää, *mikä motiovoi naisia toimimaan vapaaehtoisena rauhanjärjestössä*. Vastaan tutkimuksellani lähtökohtaisesti seuraaviin kysymyksiin:

³ WILPF History.

⁴ Hiidensalo, 2007. Sivu 12.

⁵ Hiidensalo, 2007. Sivu 13.

⁶ Shepherd, 2015. Sivu 55.

- Mitä motiiveja naisilla on rauhantyön tekemiseen?
- Ovatko rauhantyön tekemisen motiivit muuttuneet tarkasteltujen ajanjaksojen välillä?

Tarkoituksena on, että löytämällä näihin kysymyksiin vastauksia tutkimuksella, voin paremmin ymmärtää mitkä eri asiat ajavat ihmisiä toimimaan rauhan puolesta, ja miten erityisesti naisia voisi tämän tiedon avulla paremmin motivoida toimimaan aktiivisesti omaksi ja yhteiseksi hyväksi. Tutkimuksella pyrin myös selventämään, millaisessa vuorovaikutussuhteessa maailman ja kotimaan tapahtumat ovat motivaatiotekijöiden kanssa.

2. Aiempi tutkimus

Tässä kappaleessa avaan WILPFistä aiemmin tehtyä kotimaista ja kansainvälistä tutkimusta, ja vapaaehtoisuuden motivaatioihin liittyvää tutkimusta. Aivan ensin esittelen hieman rauhanliikettä laajemmin, jotta ymmärretään, mihin kontekstiin WILPF ja WILPF Suomen osasto kuuluvat.

WILPF

WILPFin ymmärtämisen kannalta on hedelmällistä taustoittaa laajempaa rauhanliikettä pintapuolisesti. Rauhanliike määritellään tässä kansanliikkeeksi, joka työskentelee joko politiikan sisä- tai ulkopuolelta käsin, tavoitteinaan aseistariisunta, rauhanomainen konfliktinratkaisu ja kansainvälinen yhteisymmärrys.⁷ Rauhanliikkeestä on syntynyt paljon aktiivisesti verkottuvia ja kansainvälisiä järjestöjä, mutta rauhanliike ei ole pelkkää vapaaehtoistoimintaa järjestöissä vaan on ilmennyt etenkin ennen kansalaisjärjestöjen aikaa yksittäisten ajattelijoiden tuotoksissa. Yhteenkuuluvuuden tunne suurempaan liikkeeseen, vaikka löyhä sellainen, on rauhanliikkeelle ominaista.⁸ Liike toisaalta synnyttää aktivismia, mutta on samalla vain yksi lukuisista mahdollisista tavoista kanavoida kaipuuta harmoniseen yhteiseloön, jossa konfliktit voidaan välttää, tai ne eivät kärjisty väkivaltaisiksi. WILPF on naisten järjestönä poikkeuksellinen, mutta rauhanliikkeen piirissä muilta toimintansa kiintopisteiltä ja toimintatavoiltaan tavanomainen organisaatio.

Suomalainen rauhanliike on sangen vähän tutkittu aihe, ja aivan erityisen vähän on tarkasteltu naisten osallisuutta tähän liikkeeseen.⁹ WILPF Suomen osastoa on aikaisemmin tutkinut lähinnä Anna Hiidensalo. Hiidensalon gradu ”*Kvinnors samarbete för fred. Den finländska sektionen av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet 1926 – 1939*” käsittelee WILPF Suomen osastoa (tutkimuksessa IKFF, Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet, nimi muuttunut tutkimuksen teon jälkeen) perustamisvuodesta 1926 talvisodan puhkeamisvuoteen 1939. Tarkemmin

⁷ Hiidensalo, 2007. Sivu 17.

⁸ Suomela, 2011. Sivu 13.

⁹ Hiidensalo, 2007. Sivu 5.

tutkimus kohdistuu järjestön tekemään yhteistyöhön, jota harjoitettiin sekä kotimaisesti että kansainvälisesti, ja yhteistyön hyötyihin ja haittoihin järjestön toiminnalle. Lisäksi tarkastellaan lyhyesti naiseutta ja rauhantyötä suhteessa toisiinsa: suomalaisten WILPFin osaston jäsenten mielestä sukupuolten välinen erottelu rauhantyössä on saattanut tuntua vieraalta, sillä agraariyhdistyksissä naiset ja miehet ovat työskennelleet rinta rinnan kohti samoja tavoitteita, jolloin naisten ja miesten eriävyyttä korostaneet kansainvälisen WILPFin lausunnot ovat kalskahtaneet kummalta.¹⁰

Sotien välisenä aikana WILPF Suomen osasto kohtasi erilaisia vastuksia, jotka korostivat hyvien yhteistyökumppaneiden merkitystä. Vaikeat ajat tosin johtuivat Hiidensalon mukaan osittain kansainvälisestä yhteistyöstä: kansainvälistä naisten rauhanliittoa syytettiin kyseenalaisista yhteyksistä esimerkiksi kommunistisiin liikkeisiin ja aatteisiin. Kotimaassa WILPF Suomen osasto asettui toimintakenttensä puolesta poikkitelein perinteiden ja muiden suurimpien aikalaisten naisten järjestöjen kanssa: WILPFin naiset halusivat toimia ulkopoliittikan ja sodan kentällä, joka perinteisesti oli miesten ala, kun suuremmat naisten järjestöt Lotta Svärd ja Martat keskittyivät naisille perinteisesti kuuluneisiin kodin- ja lastenhoidon toimiin. Tästä aiheutui konflikteja, mutta WILPF Suomen osasto selvisi vaikeista ajoista.¹¹

Anna Hiidensalo on pro gradutyönsä lisäksi tuottanut WILPF Suomen osaston historiikin, ”80 vuotta naisten rauhantyötä Suomessa: välähdyksiä WILPFin historian varrelta”, joka on syytä mainita keskeisenä taustoittavana tekstinä, vaikka ei olekaan varsinainen tutkimusteos. Historiikki kartoittaa naisten rauhanliiton vaiheita perustamisesta saakka, ja valottaa sen keskeisten toimijoiden elämää. Leimallista on läpi liiton historian jatkuva toimijoiden vähälukuisuus ja selkkaukset virkavallan tai muiden toimijoiden kanssa, mutta myös sinnikäs ja jopa tuloksellinen työ rauhan puolesta, ja vaikeuksista selviäminen. Yli yhdeksänkymmentävuotisen historiansa aikana Suomen osasto on ottanut kantaa kirjelman ja julkilausumin, tehnyt valistustyötä vertaisten kanssa liiton sisäisesti ja ulospäin, pyörittänyt tiiviin ja sitoutuneen aktiivien voimin hallitustaan ja järjestön toimintaa, ja järjestänyt paljon pieniä sekä yhden todella suuren tapahtuman: vuoden 1995 Helsingin kongressin, johon osallistui satoja naisia ympäri maailmaa.¹²

Kansainvälisesti WILPFiin liittyvää tutkimusta on tarjolla vain hieman enemmän kuin Suomen osastoa koskevaa tutkimusta, ja näistä tutkimuksista valtaosa rajautuu tiukasti henkilöhistorian kautta. Catia Cecilia Confortinin tutkimusteos ”Intelligent Compassion: The Women’s International League for Peace and Freedom and Feminist Peace” käsittelee kansainvälisen WILPFin ideologiaa ja

¹⁰ Hiidensalo, 2007. Sivu 101.

¹¹ Hiidensalo, 2008.

¹² Hiidensalo, 2007.

käytäntöihin liittyviä muutoksia vuosina 1945-1975. Tutkimuksen kolmekymmentävuotisen tarkastelujakson aikana WILPFin ideologiat ja käytänteet ovat muuttuneet emansipoituneemmiksi, ja kriittisemmiksi liberaalia modernia maailmanjärjestystä kohtaan. Globaalia aseidenriisuntaa, dekolonialisaation prosesseja, sekä Israel-Palestiina-konfliktia koskevat järjestön sisäiset ja ulkoiset kannanotot muuttuivat WILPFin vapaaehtoisten keskusteluyhteyksien avaamisen ja metodien kriittisen tarkastelun myötä.

Vaikka WILPFin vapaaehtoiset naiset ovat olleet ja ovat edelleen erimielisiä siitä, millä tavoin ja miksi näin on, heille on selvää, että rauha koskee naisia erityisesti¹³. Nykyisen feministisen tutkimussuuntauksen näkemysten mukaisesti naisia ei kannattaisi tarkastella monoliittisena ryhmänä, vaan nähdä intersektionaaliset erot naisten välillä¹⁴, mutta yhtä kaikki WILPF on perustettu naisten järjestöksi. Naisten yhteistyötä perustellaan WILPFin naisten retoriikassa muun muassa naisten universaalilla samankaltaisuudella, johon kuuluu esimerkiksi biologinen ja yhteiskunnallinen elämän antajan rooli, sekä sukupuolten vastakkainasettelulla. Tämä dikotomia sisältää implisiittisesti essentialistisen näkökulman, jossa naisten ajatellaan luonnostaan rauhanomaisia, ja siten olennaisesti eroavan miehistä.¹⁵ Toinen perustelu sukupuolieroteltuun rauhantoimintaan liittyy naisten erityiskokemukseen: naisten erityisesti sodanaikana kokema seksuaalinen väkivalta ja (valtaapitävien) miesten vähäiset toimet sen kitkemiseksi loivat naisille jo ensimmäisen maailmansodan aikana tarpeen yhdistää voimansa vaatiakseen suojelua.¹⁶ Confortini tuo tutkimukseensa kriittisen feministisen näkökulman, jolla tarkastellaan rauhantutkimuksen konventioita. Kun rauha määritellään sodan poissaolona, ei-väkivaltaisena tilana, ja tuomitaan utopistiseksi ja idealistiseksi tavoitteeksi, rauha samalla sukupuolitetaan feminiiniksi, ja todetaan näin epälegitiimiksi. Todellisuudessa rauha ei ole vain sodan poissaoloa tai passiivinen tila.¹⁷

Vapaaehtoistyön motiivit

Vapaaehtoisuutta ja sen motiiveja on tutkittu paljon ja eri näkökulmista. Esimerkiksi Geiserin, Granon ja Okunin tutkimuksessa (2014) jaettiin piilevän profiilin analyysin avulla opiskelijoita kuuteen profiilityyppiin vapaaehtoisuuden motivaation mukaan, ja tarkasteltiin eri ryhmien välillä vapaaehtoistoiminnan frekvenssiä. Ulkoapäin motivoituvat hakevat tunnustusta ja toimintansa arvostusta itsensä ulkopuolelta, ja sisäisesti motivoituneet saavat tunnustuksen itseltään.¹⁸ Tämän

¹³ Confortini, 2012. Sivu 112.

¹⁴ Hiidensalo, 2007. Sivu 47.

¹⁵ Hiidensalo, 2007. Sivu 99.

¹⁶ Hiidensalo, 2007. Sivu 100.

¹⁷ Confortini, 2012.

¹⁸ Geiser, Grano, Okun, 2014. Sivu 20.

vuoksi vapaaehtoisia kannattaa johtaa tehtävissään eri tavalla: ulkoisesti motivoituneille tunnustus ja arvonnousu kohottavat vapaaehtoistoiminnan jatkamisen todennäköisyyttä, mutta pääasiassa sisäisesti motivoituneille samat meriitit voivat vähentää motivaatiota (*overjustification effect*).¹⁹ Toisessa tutkimuksessa suostuvaisuuden ja ekstroverttiuden osoitetaan olevan ominaisuuksia, joilla on positiivinen myötävaikutus yksilön vapaaehtoistoiminnan harjoittamiseen.²⁰ Näiden tutkimusten perusteella voidaan sanoa, että yksilön motivaation syntyipisteen ja yksilön ominaisuuksien yhteisvaikutuksen intersektio määrittää, miten kukin vapaaehtoinen toimii.

Anne Birgitta Yeungin (2005) motivaation timanttimalli tukee tätä väitettä motivaation laadun ja vapaaehtoisen ominaisuuksien intersektion selittävästä luonteesta yksilön vapaaehtoistoiminnassa, mutta Yeungin mukaan motivaatio on pikemminkin itseän päin tai itsestä pois päin suuntautuvaa, enemmän kuin sisä- tai ulkosyntyistä. Yeungin tutkimukseen pohjautuvaan motivaation timanttimalliin perehdytään tarkemmin tämän tutkimuksen teoreettista viitekehystä käsittelevässä kappaleessa. Marianne Nylund ja Yeung ovat yhdessä koostaneet tutkimustensa pohjalta tutkimusteoksen Vapaaehtoisuus – anti, arvot ja osallisuus. Vapaaehtoisuutta tarkastellaan yksilöiden ja yhteisöjen näkökulmasta, ja tutkitaan mitä vapaaehtoistoimijat konkreettisesti ja abstraktimmassa mielessä saavat toiminnastaan: pitkällä listalla on esimerkiksi osallisuuden kokemuksia, työelämätaitoja, vuorovaikutusta ja siihen liittyviä taitoja, vertaistukea. Kansalaisyhteiskunnan puitteissa toimivaan vapaaehtoistoimintaan voidaan nähdä sisältyvän laaja-alaisesti paitsi ihmisten yhdistystoiminta ja yhteisölliset aktiviteetit, myös vaikuttamisen ja vallankäytön elementtinä poliittisen kansalaisaktiivisuuden.²¹ Laajempi tulkinta mahdollistaa myös moninaisempien yksilön motivaatioiden huomioimisen.

Kotimaassa vapaaehtoistoimintaan eniten motivoiva yksittäinen tekijä on altruistinen auttamisenhalu.²² Tämä korostuu etenkin kaupunkilaisilla, kun taas maaseudulla vapaaehtoistoimintaan ajaa useammin tunne kansalaisvelvollisuudesta. Muita suomalaisten motiiveja ovat halu tehdä jotakin hyödyllistä vapaa-ajalla, kontaktien luominen muihin ihmisiin, sekä uuden oppiminen.²³ RAY:n tuottamassa raportissa käy ilmi, että auttamisen halun lisäksi vapaaehtoisuuteen motivoivat oman elämän kokemukset, kuten sairastumiset, ja vertaistuki, sekä eläkkeelle jäämisen kaltaiset murrokset elämässä. Raporttiin on saatu laaja, jonkin verran iäkkäisiin painottuva vastaajakunta, jolloin eri elämäntilanteet näkyvät myös tutkimustuloksissa. Yksilöiden elämäntilanne

¹⁹ Geiser, Grano, Okun, 2014. Sivu 21.

²⁰ Carlo et al. 2005. Sivu 1294.

²¹ Harju, 2005. Sivu 66.

²² Oravasaari, Pessi, 2010.

²³ Oravasaari, Pessi, 2010. Sivu 141.

voidaankin lisätä motivaation syntypaikan ja henkilökohtaisten ominaisuuksien ohella vapaaehtoismotivaatioon keskeisesti vaikuttaviin tekijöihin.

Kalevi Suomelan mukaan vanha viisaus ”Jos haluat rauhaa, varaudu sotaan” tulisi korvata uudella viisaudella ”Jos haluat rauhaa, rakenna rauhaa.”²⁴ Tällä viitataan kestävän rauhan aikaansaamisen edellytysten muutokseen, jossa pelotevaikutuksen luomiseksi kerätyt asevoimat eivät enää entiseen tapaan takaa väkivaltaisilta konflikteilta välttymistä. Rauhan rakentaminen on erityispiirre rauhanliikkeessä toimivien vapaaehtoisten motivaatiossa, joka tässä tutkimuksessa, kuten myöhemmin aineiston pohjalta esitän, sijoittuu motiivina paitsi altruistiseen haluun tehdä hyvää, myös eräänlaiseen ihmisyyden vähimmäisvaatimukseen, joka on lähellä velvollisuudentuntoa mutta sisältää myös aineksia syyllisyydentunnosta ja yksilön kokemuksesta omasta riittämättömyydestä ja pienuudesta suurten ongelmien edessä. Tunteet ovat yhteydessä elämänkulkuun, ominaisuuksiin ja motivaation syntypaikkaan, mutta kuitenkin näistä eriytettävissä ja siksi erikseen mainitsemisen arvoisia.

Aineisto

Seuraavissa kappaleissa esittelen ja perustelen aineiston keruumenetelmät, ja esittelen haastattelu- ja arkistoaineiston, joita käytän tutkimuksen pohjana. Lisäksi arvioin käytetyn aineiston luotettavuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Aineiston keräämisen menetelmät

Valitsin tutkimuskysymykseen sopivimmaksi aineiston keruutavaksi haastattelun, koska haastattelu sallii vuorovaikutuksen tiedon keräämisen aikana. Aineiston monipuolisuuden nimissä ja aikataulullisista syistä keräsin haastatteluaineiston yhdessä kolmen hengen ryhmähaastattelussa, ja kolmena yksilöhaastatteluna, eli tutkimushaastatteluihin osallistui yhteensä kuusi henkilöä. Ryhmä- ja yksilöhaastattelut tuottavat erilaista aineistoa, jolloin tutkimuksella on mahdollista tavoittaa useampia tasoja: yksilöhaastatteluissa puhutaan usein omasta itsestä lähtöisin olevasta toiminnasta, kun ryhmähaastatteluille on tyypillistä, että laajemmat ilmiöt nousevat enemmän esiin.²⁵ Haastattelutilanteissa kiinnitin huomiota siihen, että ympäristö olisi miellyttävä ja rauhallinen. Pyrin haastattelun rakentumiseen vuorovaikutuksen kautta, ennemmin kuin yksinomaan töksähtelevästi kysymys-vastaus -periaatteella, jotta haastateltavilla olisi mukava miljöö ja tunnelma puhua omaan identiteettiin mahdollisesti keskeisesti kuuluvista aiheista.

²⁴ Suomela, 2011. Sivu 11.

²⁵ Pietilä, 2010. 216.

Haastattelujen lisäksi keräsin tutkimusaineistoa Kansan arkistosta, jonne kaikki WILPFiä koskevat asiakirjat on perustamisesta lähtien arkistoitu. Anna Hiidensalon tuottamasta WILPFin historiikista löytyi maininta vuonna 1934 kerätyistä kirjeistä, joihin perehdyin arkistolla.

[Aineiston esittely: haastattelut ja kirjeet](#)

Haastatteluaineisto

Tutkimuksessa käytän ensisijaisena aineistona WILPF Suomen osaston hallituksen jäsenten haastatteluja. Haastatteluista yksi on toteutettu kolmen hengen ryhmähaastatteluna, ja kolme yksilöhaastatteluina. Aineisto on kerätty helmi-maaliskuun 2018 aikana. Haastattelut olivat kestoltaan noin 40-60 minuuttia pitkiä ja ne nauhoitettiin kokonaisuudessaan. Haastattelukysymysten runko on liitteenä (liite 1), samoin kuin äänitteiltä teksteiksi puretut haastattelut (liitteet 3-6). Haastatteluaineistot valittiin purkaa olennaisilta osin tekstimuotoon – välttämättä varsinaiseen litterointiin kuuluvat intonaatioiden, taukojen ynnä muiden nyanssien tarkemman kirjaamisen menettelyn sen aikaa vievyyden vuoksi, ja koska tässä tutkimuksessa ei varsinaisesti tutkita sitä, miten aiheesta puhutaan, vaan itse aiheita.

Haastattelutilanteissa haastateltavat kertoivat itsestään ja itseään motivoivista tekijöistä, sekä syistä lähteä mukaan WILPF Suomen osaston toimintaan ja pysyä siinä. Haastatellut ovat kukin olleet mukana järjestön toiminnassa vähintään kymmenen, pisimmillään yli kolmekymmentä vuotta. Ryhmähaastatteluun osallistuivat Arja Laine, Maija Eskola ja Tarja Pihlajisto, ja lisäksi kahdenkeskisesti haastateltiin Paula Sams-Nurmentausta, Marianne Laxénia, ja Sirpa Mittilää. Laine toimii pitkäaikaisena WILPF Suomen osaston puheenjohtajana, Sams-Nurmentaus varapuheenjohtajana, Mittilä varainhoitajana, ja Eskola sihteerinä. Muut ovat WILPF Suomen osaston hallituksen jäseniä. Toimintaan osallistumisen muodot ovat kutakuinkin samat järjestön sisällä: tehtävänimikkeillä ei vaikuta olevan merkittävää vaikutusta naisten toiminnan muotoihin tai määrään, lukuun ottamatta lähinnä varainhoitamiseen liittyviä erityistehtäviä. Haastatteluista voidaan tulkita, että toimintaan aktiivisesti osallistuvia on pieni ydinjoukko, joiden kesken konkreettinen työn määrä jakautuu.

Haastatteluista nousi keskeisenä huomiona yksilöiden motivaatioiden moninaisuus – ja toisaalta naisten jakamat arvot, jotka sitouttavat pysymään mukana. Arvot tulivat esille sekä toiminnan aloittamista koskevissa keskusteluissa, että kysyttäessä syitä jatkaa vapaaehtoistoimintaa pitkäjänteisesti, minkä lisäksi moni korosti, että oma arvomaailma kuvastuu muussakin elämässä eikä omien arvojen mukaan eläminen rajoitu vain järjestötoimintaan. Naisilla on keskenään eriäviäkin mielipiteitä esimerkiksi poliittisella kentällä ja toiminnan linjauksissa, mutta sekä ryhmä- että

yksilöhaastatteluissa haastatellut totesivat, että järjestön toiminnassa vallitsee hyvä yhteishenki, jonka puitteissa voidaan turvallisesti myös ratkoa ristiriitoja. Haastatteluiden antia on myös käsitys, että naiset haluavat saavuttaa toiminnallaan jotakin, ja toiminnan on tärkeää olla linjassa omien arvojen kanssa, mutta lisäksi keskeistä toimintaan sitoutumisessa on, että se tapahtuu miellyttävässä seurassa saman mielisten naisten kanssa.

Arkistoaineisto

Haastattelujen lisäksi tutkimuksessa käytetään taustoittavana alkuperäislähteenä WILPF Suomen osaston arkistoituja kirjeellisiä vastauksia järjestön hallituksen esittämiin keskustelukysymyksiin ”Miksi minä olen rauhan ystävä?” ja ”Mitä toivon K.N.R.V.L: ltä?”, joita käsiteltiin vuoden 1934 vuosikokouksessa. Vuosikokouksussa puheenjohtaja Toini Iversen kehottaa muualla asuvia jäseniä vastaamaan ”vaikka kuinka lyhyesti postitse, jotta vastaukset rikastuttaisivat läsnäolijoiden keskustelua ja meillä olisi yhteenkuuluvuuden tunne vastausten mahdollisesta erilaisuudesta huolimatta.” Arkistomateriaali löytyy kokonaisuudessaan Kansan arkistosta, Helsingin Hakaniemestä. Aineisto on valittu mukaan tutkimukseen, koska kirjeiden perusteella voidaan pyrkiä tulkitsemaan aikalaisten liiton toiminnassa mukana olleiden naisten motivaatioita, ja koska sitä ei ole aiemmin laajalti analysoitu.

Arkistomateriaali käsittää kaikkiaan 12 vastauskirjettä hallituksen kysymyksiin. Vastaukset ovat tulleet eri puolilta Suomea naisilta, jotka kuuluivat WILPF Suomen osastoon, silloiselta nimeltään Kansainvälinen Naisten Rauhan ja Vapauden Liitto, Suomen osasto. Kirjeet on kirjoitettu pääosin helmikuun alkupuolella 1934. Tekstit on yhtä lukuun ottamatta kirjoitettu käsin, ja monet ovat sangen vaikealukuisia, niin ettei aina voi olla yksittäisistä sanoista aivan varma. Osa vastauksista on hyvin lyhyitä, toiset monta sivua pitkiä. Pituuden lisäksi muodollisuuden aste vaihtelee: jotkin vastaukset on osoitettu vuosikokoukselle mutta valtaosa suoraan rouva puheenjohtajalle Toini Iversenille. Yksi teksteistä on kirjoitettu ruotsiksi, ja yksi saksaksi – saksankielisen tekstin oheen on lisätty lyijykynällä kirjoitettu käännös, jota ei ole päivätty.

Noin kolmessa neljäsosassa vastauksista mainitaan kristinusko syynä rauhan aatteen kannatukselle. Moni puhuu myös sodasta suurimpana jumalallisena vitsauksena ihmiskunnalle. Kristinuskon ohella naisten vastauskirjeissä mainitaan useampaan kertaan yleinen sodan kauheus ja tappamisen moraalinen vääryys, sekä kirjoittajien henkilökohtaiset kokemukset. Liiton toiminnasta naisilla on yleisesti varsin ympäröityjä toiveita – toivotetaan voimia aktiivisemmille toimijoille ja yleisesti liiton toimille, mutta moni kirjoittaa, ettei ole perehtynyt liiton toimintaan eikä siksi osaa sanoa siitä tarkempaa toivetta.

Aineiston luotettavuus ja tarkoituksenmukaisuus

Jo tutkimusta aloitettaessa on huomioitu, että kerätyn aineiston luotettavuus ja tarkoituksenmukaisuus voidaan kyseenalaistaa useammasta näkökulmasta. Kirjeaineiston olen arvioinut luotettavuudeltaan kelvolliseksi, sillä naisilla ei ole ollut sosiaalista painetta painavampaa pakkoa vastata kysymyksiin alun perinkään, ja aineiston sisäinen vaihtelevuus voidaan tulkita merkinä siitä, että naiset ovat kirjoittaneet ajatuksistaan rehellisesti. Valheellisiin, vaikka komealta kalskahtaviin, vastauksiin olisi todennäköisesti harva vaivautunut, etenkin kun huomioidaan, kuinka moni kirjeissään päivittelee töidensä määrää ja läheisten sairasteluja. Rehellisyyteen viittaa myös useammassa kirjeessä ilmaistu epävarmuus omista ajatuksista. Haavoittuvaisuuden ilmentäminen kertoo todenmukaisista vastauksista.

Kirjeaineiston tarkoituksenmukaisuus tutkimuskysymyksen kannalta on kyseenalainen, koska naiset ovat tarkoittaneet vastata kysymykseen ”miksi minä olen rauhan ystävä” motivaatiota koskevan tutkimuskysymyksen sijaan. Lisäksi aineisto ei ole mahdollisimman kattava, koska se koostuu vain kirjeiden osuudesta keskustelukysymysten perusteella käytyyn keskusteluun, jonka vuosikokouksen pöytäkirjassa kirjoitetaan olleen vilkasta.²⁶ Kirjeitse osallistuneet naiset eivät todennäköisesti ole olleet liiton aktiivisimpia toimijoita: moni vastaaja ilmaisee hataraa tietämystä järjestön tosiasiallisesta toiminnasta, tai etäännyttää itsensä tekstissään aktiivisista toimijoista. Vaikka edellä mainituista seikoista johtuen kirjeistä koostuvan aineiston tarkoituksenmukaisuus ei ole paras mahdollinen, päätin ottaa aineiston mukaan tutkimukseen. Puutteistaan huolimatta se tuo arvokkaan lisän tutkimuksen kokonaisuuteen näyttämällä, millaisia asioita aikalaiset naiset katsoivat kuuluvan osaksi rauhantyötä ja miksi se oli heille tärkeää.

Haastatteluaineiston luotettavuutta ja tarkoituksenmukaisuutta koskevat kysymykset voidaan jakaa vastaajien sisäisiin ja ulkoisiin tekijöihin. Vastaajan luotettavuuteen liittyen on olennaista arvioida, onko haastateltavalla mahdollisesti sisäsyntyisiä syitä tai ulkopuolista painetta valehdella, kaunistella tai jättää kertomatta jotakin tutkimukselle olennaista? Onko vastaajalla paras mahdollinen tieto kysymyksiin vastaamiseen? Tarkoituksenmukaisuutta tarkasteltaessa kysyn, ovatko vastaajat parhaat mahdolliset henkilöt vastaamaan kysymyksiin, ja kysytäänkö haastatteluissa tutkimuksen kannalta oleellisia kysymyksiä?

Tutkittavien rehellisyys ei ole vallassani, mutta haastateltavien yhteistyöhalukkuus ja vilpitön olemus haastattelutilanteessa vakuuttivat aitouden puolesta. Koska kysymyksessä on henkilökohtaiseen motivaatioon liittyvä tutkimus, voi olettaa, että haastateltavilla henkilökohtaisesti on paras

²⁶ Kansio 21, EFA Kirjeaineisto. Kansan arkisto.

mahdollinen tieto vastata kysymyksiin. Haastatteluiden tiedonkeruutapa ja tottumaton tutkimushaastattelijan ote muodostavat ehkä keskeisimmän luotettavuuden ongelman: keskustelunomaisiksi ajoittain muuttuneet haastattelut eivät tuo esiin käsiteltyjä asioita haastateltavien omin sanoin, koska olen tarjonnut omia ehdotuksiani ja tulkintojani haastateltavalle. Tutkimuskysymyksen kannalta olen pyrkinyt kysymään mahdollisimman tarkoituksenmukaisia kysymyksiä, mutta aineistot eivät anna suoria vastauksia. Tulkinnanvaraisuus on laadulliselle tutkimukselle luonteenomaista, ja se on hyväksytty osaksi tutkimustani.

3. Tutkimuksen teoreettinen ja metodinen lähtökohta

Motivaatio on tutkimukseni keskeisin käsite, joka on yhtä aikaa yksinkertainen ja moninaisuudessaan haastava. Olen tässä tutkimuksessa pyrkinyt olemaan määrittelemättä motivaatiota liian tarkasti itse, antaakseni tilaa tutkimusaineistosta nouseville määritelmille. Haastatteluiden yhteydessä totesin motivaation olevan psykologiselta määritelmältään niitä ulkoisia ja sisäisiä elementtejä, jotka saavat yksilön toimimaan. Rauhalle annetut merkitykset, vapaaehtoisuus järjestössä, ja naiseuteen sukupuolena liittyvät rakenteet ovat niin ikään oleellisesti läsnä tutkimuksessani, ja jokainen määrittyy tutkimusaineistoissa eri tavalla vastaajasta riippuen.

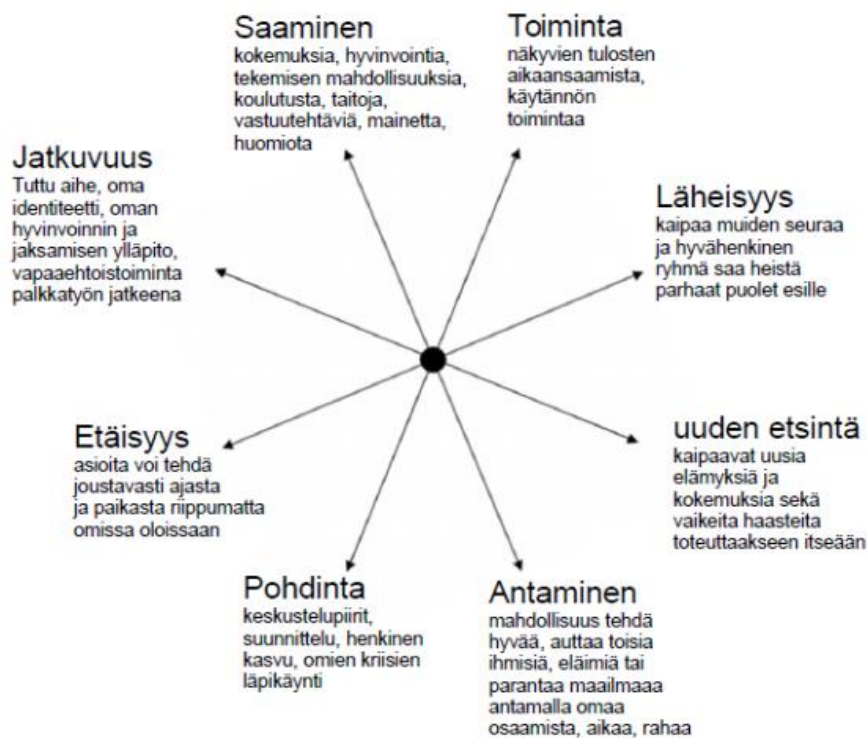
Seuraavaksi avaan lyhyesti tutkimuksen keskeistä teoreettista viitekehystä, Anne Birgitta Yeungin luomaa vapaaehtoisuuden motivaation timanttimallia, johon tulen myöhemmin palaamaan ja peilaamaan tutkimuksen tuloksia. Sen jälkeen esittelen tutkimuksen analyysin menetelmät.

Motivaation timanttimalli

Anne Birgitta Yeung (2005) on tutkinut vapaaehtoisuudensuhteita ja kehittänyt tutkimuksensa pohjalta mallin jolla voidaan hahmottaa yksilöiden motivaatioita. Timanttimallin on tarkoitus kuvata motiivien päällekkäisyyksiä ja vuorovaikutteisuutta, esittämällä neljä ulottuvuutta, jotka kuvaavat motivaatiota joko itseen päin tai itsestä poispäin suuntautuvasti.

Timanttimallin neljä ulottuvuutta ovat: saaminen – antaminen, jatkuvuus – uuden etsintä, etäisyys – läheisyys, ja pohdinta – toiminta. Jokainen ulottuvuus sisältää vaihtelevan määrän yksittäisiä motivaatioelementtejä, jotka Yeungin tutkimuksessa on ryhmitelty yhteensä 47 teeman alle. Elementit voivat sijoittua timanttimallin ulottuvuuksien sisällä joko jompaankumpaan ääripäähän tai minne tahansa niiden välille, mikä edelleen korostaa motivaatioiden vuorovaikutteisuutta ja moninaisuutta. Esimerkiksi motivaatioelementti *halu auttaa* sijoittuu antaminen – saaminen akselille, ja siinä antamisen ääripäähän, kun taas *arvojen toteuttaminen toiminnassa* sijoittuu pohdinta –

toiminta väliin, mutta sijoittuu akselin keskelle, koska ilmaisee sekä vapaaehtoisuuteen kuuluvia arvoja, mutta samalla sisältää toiminnallisen aspektin.²⁷

Timanttimali.²⁸

Timanttimalia voi hyödyntää mallintamaan yksilöiden motivaatioita rakentamalla karttoja henkilökohtaisen motivaation suuntautumisesta neljän ulottuvuuden sisällä. Näin voidaan katsoa metaulottuvuutta itseän päin – itsestä poispäin, sekä yksilön tämänhetkistä ymmärrystä motivaationsa eri aikaperspektiiveistä. Vapaaehtoisuuden luonteen ajatellaan muuttuneen modernina aikana yksilökeskeisemmäksi, eli noudattavan samaa trendiä koko länsimaisen yhteiskunnan modernisaation kanssa, ja kollektiivisesta itseän kohdistuvaksi. Yeungin mukaan meitä ympäröi näkökulmasta riippumatta moninaisuuden ja valintojen kulttuuri, ja vapaaehtoisuuteen liitettyinä nämä kuvastavat toisaalta lukuisia valinnan mahdollisuuksia, toisaalta jakautuneisuutta eri motivaatioelementtien välillä.

Yeung kuvaa timanttimalia informatiiviseksi kahdella tasolla: kaikki merkitysyksiköt kyetään sijoittamaan malliin eli se kattaa suuren määrän motivaatioelementtejä, ja toisaalta mallia voidaan tarkastella kaksijakoisen metaulottuvuuden itseä kohti – itsestä poispäin avulla. Jako osoittaa

²⁷ Yeung, 2005. Sivut 110 ja 117.

²⁸ Kvalilähde: Parempi lippukunta-blogi, tekijä Lari Karreinen.

Yeungin mukaan motivaatioiden olevan vuorovaikutteisia. Lisäksi Yeung korostaa, ettei kahtiajako ole arvoasetelma, eikä sitä pidä tulkita dikotomiaksi altruismin ja egoismin välillä.

Analyysin menetelmät

Tutkimuksessa tulkinta on Jari Eskolan ja Juha Suorannan mukaan vaikein osa, koska siihen ei ole yksiselitteistä ohjetta. Tulkinnan muodostamiseksi aineistoa on ensin luokiteltava ja tuotettava analyysille sopivaa haarukointia. Tätä tutkimusta varten on luokittelumetodiksi valittu laadullinen koodaus, jossa aineiston määritelyihin tekstijaksoihin liitetään tulkintoja, jotka määrittelevät, mitä tekstissä on havaittavissa laajemmasta näkökulmasta.²⁹ Koodaus toisin sanoen määrittelee, mitä tekstissä mielestäni on nähtävissä laajemmasta näkökulmasta. Koodaus paloittelee aineiston uudella tavalla, ja palat voidaan yhdistää tarkasteltavaksi uudenaikaisina kokonaisuuksina – tämä tulokulma laadullisessa koodauksessa on erityisen hyödyllinen tälle tutkimukselle, kun oletetaan motivoivia tekijöitä olevan enemmän kuin yksi, ja huomioidaan, että motivaatiotekijät eivät sulje toisiaan pois vaan voivat esiintyä päällekkäin erilaisina yhdistelminä.

Koodit toiminnan motivaatioille ovat: *naisten asema yleisesti, naisten asema konflikteissa, sodan kauheus yleisesti, sodan kauheus naisille, sodan kauheus henkilökohtaisena kokemuksena, positiivisten arvojen levittäminen, henkilökohtaiset ihmissuhteet, henkilökohtainen mielenkiinto, miellyttävä ilmapiiri, huolestus ”maailman tilasta” ja tavoitteiden saavuttaminen.* Yksilöhaastattelujen läpikäynnissä lisäsin koodiksi vielä *muutosvoiman*, kuvaamaan yhteiskunnallisen tai mikrotason muutoksen aikaansaamisessa myötävaikuttamista, koska alkuperäiset koodit eivät tavoittaneet tätä ulottuvuutta motivoitumisessa. Käsitteiden ja ilmiöiden päällekkäisyys ja vuorovaikutus ovat tyypillistä yhteiskuntatieteille, joten koodit esiintyivät usein päällekkäisinä siten, että samasta lauseesta voi tulkita löytyvän useampaa koodattua merkitystä. Huomioin etenkin haastattelujen analyysissä, että aineistosta nousee esiin vain se, mitä siltä kysytään, ja vuoropuhelun tutkimuksen ja aineiston välillä tulisi kunnioittaa aineiston itsenäisyyttä ja tyhjentyttömyyttä.³⁰

Ensimmäisessä analyysin osassa tarkastelen eri koodien ilmenemistä aineistossa ja pohdin niiden taustoja ja risteymiä. Tulkitsen aineistosta nousseita koodeja kolmen teeman kautta, jotka ovat rakenteet ja sukupuoli, oman arvomaailman mukaan eläminen ja arvojen levittäminen, sekä itseän kohdistuvat motivaatiot. Toisessa analyysin vaiheessa käytän motivaation timanttimallia tunnistaakseni motivaation peruselementtejä ja arvioidakseni niiden paikkansapitävyyttä tässä

²⁹ Eskola & Suoranta, 2001. 155.

³⁰ Ruusuvoori et al, 2010. 10.

tutkimuksessa. Lopuksi siirryn pohtimaan analyysistä seuraavia johtopäätöksiä, ja mahdollisia lisätutkimuksen kohteita.

4. Toiminnan motivaatiot: naisten järjestötoiminta rauhan puolesta

Rakenteet ja sukupuoli

Koska WILPF on nimensä mukaisesti naisten järjestö, WILPFiin kuuluville naisille voi olettaa olevan keskeistä, miten naiset lähellä ja kaukana elävät arkeaan, ja millaisia uhkia, oikeuksia ja etuisuuksia heidän elämässään mahdollisesti on. Näitä lähtökohtia kuvaavat koodit: *naisen asema yleisesti* ja *naisen asema konflikteissa*. Koodit kuvaavat sitä, miten ajatukset sukupuolten välisestä epätasavaruudesta, yleisesti ja konfliktitilanteissa, motivoivat naisia toimimaan tilanteen parantamiseksi.

Sekä kirjeissä että haastatteluissa ilmenee asenteita sukupuolesta ja yhteiskunnan rakenteista keskeisinä tekijöinä rauhantyössä. Intressi saada naisten ääni kuuluviin rauhan asioissa yhdistää monia kirjeiden kirjoittajia ja haastateltuja naisia: molemmissa aineistoissa käy ilmi, että naiset tiedostavat olevansa puolet maapallon väestöstä, mutta heitä ei kuulla tasa-arvoisesti miesten kanssa.

”--todellinen rauha ei ole yhden ainoan eikä kahden yksilön toteutettavissa, vaan ainoastaan ihmiskunnan enemmistön, jonka toivon naisten voivan muodostaa.”³¹

”Naisten järjestössä naisia kuunnellaan.”³²

Naiseus ymmärretään näin yhdistäväksi tekijäksi, joka takaa jaetun kokemuksen maailmasta. Aineistossa esiintyy vaihtelua sen suhteen, kuinka tärkeänä nimenomaan eriarvoisia rakenteita pidetään: tulkitsen että sukupuolen ja tasa-arvokysymysten korostaminen on indikaattori henkilökohtaisesti suurelle merkittävyydelle. Osalle sukupuolten välinen tasa-arvo on ydinkysymys mukaan lähtemisen ja WILPFissä toimimisen kannalta:

”Ja sitten se kun WILPF oli naisten järjestö, ja ku mä olin, tai ku mä oon palava feministi ni se sopi mulle niin hyvin että se oli naisten järjestö.”³³

” --tällä hetkellä puhutaan paljon naisiin kohdistuvasta syrjinnästä, mutta mulla on niinku edelleen muistissa se kun ensimmäisessä oikeassa työpaikassa mulle sanottiin

³¹ Saarnio, Charlotta. Kansio 21, EFA Kirjeenvaihto. Kansan arkisto.

³² Eskola, Maija. 2018.

³³ Laxén, Marianne. 2018.

suoraan että naisille ei tarte maksaa samaa palkkaa ku miehille, niin kyllä niinku tämmöset asiat niinku kans herätti.”³⁴

Aineistoista nähdään vuosikymmenten välisiä kiinnostavia yhtäläisyyksiä ja eroja 1930-luvun ja 2010-luvun naisten mielipiteissä naisten paikasta yhteiskunnassa ja roolista rauhantyössä: mielipiteet eroavat yksilöiden välillä yhtä lailla kuin vuosikymmenten välillä. Toisille vastaajille rauhan edistäminen on yleismaailmallisempaa, ja järjestössä toimimiselle tai mukana olemiselle on henkilökohtaisesti keskeisempiä motivaatioita³⁵ – vaikka rakenteet ja eriarvoisuus tunnustettaisiinkin kokonaisuuden kannalta oleellisiksi. Sukupuolen merkitys voi olla vähäisempi kuin muut syyt toimia WILPFissä, mutta ainakaan sukupuoli ei ole yhdenkään, vaan lähes kaikissa haastatteluaineistoissa sekä kirjemateriaaleissa naiseus tai naisten asema on koettu maininnan arvoiseksi.

Vaikka yksilökohtaiset erot ovat keskeisiä aineistojen välillä, aikakausien ero on olemassa, kun tarkastellaan yllä mainittujen koodien esiintymistä kahdessa aineistossa, ja haastateltujen taustoja. Haastatteluaineistoista käy ilmi, että lähes kaikki WILPF Suomen osaston hallituksessa toimivat haastatellut naiset ovat olleet mukana myös Naisasialiitto Unionissa ja Unionin toiminnassa. Naisasialiittoon kuulumisen, ja useassa tapauksessa sitä kautta WILPFin toimintaan mukaan lähteminen, lienee varsin vankka peruste tulkinneelle, että naisten asema yleisesti ja naisten ääni yleisesti kiinnosti liittymisen aikana ja kiinnostaa edelleen nykyistä WILPFin hallitusta. Hallituksen jäsenistä moni on myös tehnyt työuransa yhteiskunnallisissa toimijoissa. Feministinen ajattelu mainitaan keskeisenä osana WILPFin toimintaa myös kansainvälisellä tasolla, ja sukupuoli koetaan yhteiseksi nimittäjäksi, sisaruudeksi joka edesauttaa yhteiseen rauhantavoitteeseen pyrkimistä:

”--kaikilla on vähän samanlainen arvopohja, samanlaiset tavoitteet, sama ikään kuin sisaruus et koetaan että ollaan yhteisellä asialla. Et vaikka olemme eri maista ja eri puolilta maailmaa niin meillä on kuitenkin tämmöinen yhteinen tavoite, rauhahan on hirveän tärkeä asia kun se saatais maailmaan, hirveän tärkeä.”³⁶

Kun naisten asemaa ja ääntä koskevat koodit ovat keskeisessä roolissa motivaattoreina nykyisen WILPF Suomen hallitukselle, samojen koodien esiintyminen on huomattavasti vähäisempää 1930-luvun aineistossa. Noin puolet 1930-luvun kirjeistä ei tuo naiseutta tai sukupuolten välistä epätasa-arvoa erikseen esille. Nämä kirjoittajat puhuvat enemmän yleisesti ihmiskunnasta, ihmisistä, tai yhdessä tapauksessa valkoisista ihmisistä. Sukupuolten välisiä eroja ei kiistetä sinänsä, mutta rauhan-

³⁴ Eskola, Maija. 2018.

³⁵ Katso itseän päin kohdistuvat motivaatiotekijät-alaotsikko.

³⁶ Sams-Nurmentaus, Paula. 2018.

ja sotien kysymyksiä ei nähdä sukupuolitettuina vaan kaikkien yhteisinä ongelmina. Esimerkiksi Helena Fellman näkee sodan kaikkia koskevana vitsauksena. Sota piirtyy kuin ultimaattisena pahana joka koskettaa kaikkia ihmisiä, mutta mahdollisesti eri tavoin sukupuolesta riippuen, ja näkemyksensä mukaan Fellman kirjoittaa:

”Ajatelkaamme ihmishengen hukkaa ruumiillista ja henkistä tuskaa. Kuka on laskenut ne kyyneleet, jotka äidit, vaimot, morsiammet ja lapset vuodattivat kun sota riisti heiltä kaikkein rakkaimpansa – tuen ja turvansa. Sitten muistamme vielä nälänhädän. Muistamme leipäkorttimme, joilla ensin saimme niukan annoksemme, myöhemmin tuskin mitään. Entäs sitten taudit ja siveelliset paheet, jotka sota tuo mukanaan. Lopuksi mainittakoon aineellinen kurjuus ja köyhyys.”³⁷

Kirjoittajan käsityksen mukaan sota koskettaa kaikkia: naiset menettävät puolisonsa ja lapset isänsä, kun rintamalla miehet menettävät henkensä. Monikon ensimmäinen persoona ”me” puhuttelumuotona kertoo, että Fellman tiedostaa kirjoittavansa naisista koostuvalle vertaisten yleisölle. Fellman kuvaa, kuinka sota heikentää naisten mahdollisuuksia pyörittää arkea nälänhädän, köyhyyden ja kuolleiden lähimmäisten kautta: sukupuolten välinen ero on tunnustettu tosiasia, mutta rakenteita ei kyseenalaisteta tai nähdä muutostarpeina.

Vain yksi kirje 1930-luvulta mainitsee naiseuden ja rauhantyön välillä olevan jonkinlaista suoraa yhteyttä: naiset ovat kasvattajina tärkeässä roolissa vaalimassa hyvää ja oikeaa.³⁸ Tämä on malliesimerkki essentialistisesta ajatusmaailmasta, jossa naisilla ajatellaan olevan sukupuolen ja yhteiskunnallisen ja biologisen roolin myötä ominaisuuksia, jotka tekevät heistä automaattisesti rauhanomaisia. Tällainen ajatus ei ole kovin kestävä, sillä yksinomaan äitiyteen tai sen mahdollisuuteen perustuva väite on aivan liian tasapäistävä eikä huomioi naisia yksilöinä. Muita suoria mainintoja naisen roolista ei kirjeistä ilmene. Sen sijaan useat kirjoittavat siitä, millainen rooli kristinuskolla ja uskonnon opeilla ja arvoilla on heidän päätöksessään kannattaa rauhaa.

Sodan kauheus yleisesti ja naisille

Rauhan puolustajat vastustavat konfliktien ratkaisua aseellisesti. Tässä käsittelen vapaaehtoisten rauhan puolustajien sodanvastaisuutta koodeilla *sodan kauheus yleisesti*, *sodan kauheus naisille* ja *sodan kauheus henkilökohtaisena kokemuksena*. Olen erotellut koodeissa sodan ”yleisen” kauheuden, sodan kauheuden erityisesti naisten kokemana, ja sodan kauheuden henkilökohtaisena kokemuksena, joka liittyy tai ei liity sukupuoleen. Nämä eri tasot käyvät eri tavoin ilmi teksteissä: sodan yleinen

³⁷ Fellman, Helena. Kansio 21, EFA Kirjeaineistot. Kansan arkisto.

³⁸ Virtanen, Lempi. Kansio 21, EFA Kirjeaineistot. Kansan arkisto.

kauheus tulee ilmi selkeimmin kirjeaineistossa, kun haastatteluaineistossa mainitaan esimerkiksi seksuaalinen väkivalta ja raiskaus sotataktiikoina, jotka kohdistetaan ennen muuta naisiin³⁹. Kirjeaineistossa naiset kärsivät sodasta henkilökohtaisesti, koska he menettävät sille poikansa poliittisten erimielisyyksien vuoksi:

”Kansalaissodan syttyessä v.1918 oli kaksi pojistani oppikoulun yläluokilla. Toinen oli mielipiteiltään porvari, toinen sosialisti, mutta molemmat rauhanaatteen ystäviä ja huolimatta eri puolueistaan hyvin rakkaat keskenään. Nyt velvoitti ja vaati ajanvirta, toverit ja valtahti molempia lähtemään rintamille, toista punaisten, toista valkoisten puolelle. -- Sanoin kuvaamaton oli suru, hätä ja tuska, mitä näinä aikoina saimme kokea. -- Näiden edelläkerrottujen ja monien muiden kokemusten kautta on elämä opettanut rauhanaatteen tärkeyttä, on osoittanut, mihin hirmuisiin ristiriitoihin sota ihmiskunnan vie jo käytännöllisenkin elämän kannalta.”⁴⁰

Henkilökohtainen kokemus sodan raakuudesta kuvataan myös aineellisena puutteena ja henkisenä kärsimyksenä. Sodan vastustamista perustellaankin kirje- ja haastattelumateriaaleissa muun muassa inhimillisten ja fyysisten resurssien menetyksellä⁴¹, sodasta seuraavalla (koetulla) puutteenalaisuudella ja akuutilla hädällä⁴², sodan perusluonteen epäkristillisyydellä⁴³, ja koska sota ei tuota kestäviä ratkaisuja⁴⁴. Aineistojen välillä on tässä kiinnostava ero, jonka tulkitseen liittyvän itsenäisen Suomen historiaan: 1930-luvun kirjeaineistossa mainitaan rauhanystävyyden syyksi sodan kauheus, käsitys joka kumpuaa kristillisestä uskosta ja omista tai lähipiirin kokemuksista. Sen sijaan 2010-lukulaiset WILPF:n aktiivit eivät puhu sodan kauheudesta, vaan rauhan tärkeydestä – sota ei kosketa heitä henkilökohtaisesti tällä hetkellä, mutta he kokevat, että inhimillinen hätä sellaisissa maailmankolkissa, joissa rauha ei vallitse, motivoi toimimaan rauhanjärjestössä.⁴⁵ Sodanvastaisuus motivoi monella tapaa toimimaan rauhanjärjestössä.

³⁹ ”Sehän [raiskaus] on ihan sodankäyntimuoto, että...” Pihlajisto, Tarja. 2018.

⁴⁰ Kauranen, Helmi. Kansio 21, EFA Kirjeaineistot. Kansan arkisto.

⁴¹ ”Miksi raataa ja aherrella tulevaisuutta varten, sillä kun sorauhriksi joutuu, niin ei millään ole mitään arvoa. Kaikki henkinen ja aineellinen saavutus tuhotaan jäljettömiin.” Portin, Maiju. Kansio 21, EFA Kirjeaineistot. Kansanarkisto

⁴² Fellman, Helena. Kansio 21, EFA Kirjeaineistot. Kansan arkisto.

⁴³ ”Sota on suurin onnettomuus ja ankarin vitsaus Jumalan kädessä, jolla Hän meitä synneistämme rankasee.” Halkas, Yolanda. Kansio 21, EFA Kirjeaineistot. Kansan arkisto.

⁴⁴ Laxén, Marianne. 2018.

⁴⁵ Sams-Nurmentaus, Paula. 2018.

Henkilökohtaisen arvomaailman mukaan eläminen

Tässä kappaleessa tarkastelen omien arvojen mukaan elämistä rauhantoiminnan motivaattorina. Tätä motiivia kuvaavat koodit ovat (yksilön mielestä) *positiivisten arvojen levittäminen, muutosvoima ja huolestus ”maailman tilasta”*.

Arvot, joita 1930-luvulla pidettiin aineiston mukaan levittämiseen sopivina, nivoutuvat tiivistä yhteen kristillisen uskon kanssa. Kristinuskon ja kirkon asema instituutioina oli nuorena Suomessa vahva, joten ei ole suurikaan ihme, että moni 1930-luvun WILPFin jäsenistä pitää kristillistä uskoa ja sen opettamia arvoja keskeisenä motivaationaan olla rauhan ystävä.

”Olen rauhan ystävä siitä syystä, että se on Kristuksen käsky. Autuaat ovat rauhan tekijät. Jos kokonaisuudessaan omistamme Hänen oppinsa, emme voi olla muuta. Ja jos elämässämme pyrimme Kristuksen opin seuraamiseen, emme koskaan joudu riitaan toisten kanssa, emme ainakaan sellaiseen, joka on ratkaistava ase. K.N.R. ja V:n liitolta odotan, että se yhteiskunta- ja valtioelämään veisi tämän käsityksen, että meidän kristittyinä täytyy olla Kristuksen opin tekijöitä, ei vaan kuulijoita siis myöskin rauhan tekijöitä. Rouva ei lukisi tätä tähdennystä muille, mutta näin ajattelen tästä asiasta. Maailma nytkin olisi paljon onnellisempi, jos Kristuksen oppia enemmän pyrittäisiin toteuttamaan.”⁴⁶

Mahdollisuus levittää kristillisiä arvoja kohtaamilleen ihmisille, ja toteuttaa niitä omassa lähipiirissä esimerkiksi, on malliesimerkki positiiviseksi miellettyjen arvojen levittämisestä. Naisten rauhanliitosta toivotaan myös muutosvoimaa yhteiskunnallisella tasolla, kuten yllä mainitussa lainauksessa Elise Keisaarilta. Kristittyjen arvojen toivotaan myös ohjaavan myös liiton sisäistä toimintaa: useampi vastaaja esittää, että liiton jäsenet noudattaisivat uskon oppeja, ja rukoilisivat rauhan puolesta: Yolanda Halkas esittää kirjeessään sen olevan ”tärkeimpiä nykyajan kristityn tehtäviä.”⁴⁷ Omien arvojen mukaan eläminen edellyttää niiden noudattamista itse, mutta aineiston perusteella näiden arvojen levittäminen on tärkeä osa niiden mukaan elämistä.

Myös nykyiset WILPFiläiset kokevat motivoivaksi ja mielekkääksi rauhanarvojen levittämisen: Marianne Laxén nimeää tiedon levittämisen ja rauhantyöhön tutustuttamisen keskeiseksi motivaatiokseen toimia WILPFissä⁴⁸. Ryhmähaastattelussa mainitaan motivoivana tekijänä kansainvälisessä WILPFin kongressissa tavatut nuoret, jotka jakavat samat rauhan arvot⁴⁹ –

⁴⁶ Keisaari, Elise. Kansio 21, EFA Kirjeaineistot. Kansan arkisto.

⁴⁷ Halkas, Yolanda. Kansio 21, EFA Kirjeaineistot. Kansan arkisto.

⁴⁸ Laxén, Marianne. 2018

⁴⁹ Eskola, Maija. 2018.

positiivisten arvojen levittäminen yhdistyy näin jatkuvuuden tunteeseen. Lisäksi monessa haastattelussa ilmaistaan tarve tehdä ”edes jotain” maailmantilalle. Tätä motivaattoria kuvaa koodi *huolestus ”maailman tilasta”* ja selkeimmin sen toi esiin ryhmähaastatteluun osallistunut Tarja Pihlajisto:

Enna: ”--et mikä teijän motivaatiolle on ehkä keskeisin? Ihan vaan intuitiivisesti.”

Tarja: ”Intuitiivisesti mä en tiiä mihkä se kuuluis, mutta jotenki niinku omantunnon rauhoittaminen”

Enna: ”Okei, ai niinku se, että tekee jotain?”

Tarja: ”Nii, ettei ihan tumput suorana vaan päivittele, voi sanoo et ees vähän... ja sit heti tietysti se toinen puoli et pitäis tehdä paljon enemmän ja pitäis ennen kaikkea keksiä uusia konsteja ku maailma muuttuu--.”⁵⁰

Omantunnon rauhoittaminen omien arvojen mukaisella toiminnalla on jo kognitiivisen dissonanssin välttämiseksi keskeinen motivaattori toimia rauhanjärjestössä. Huolestuminen johtaa toimintaan, jolla pyritään paitsi itsen ulkopuoliseen vaikuttamiseen, myös samalla sisäisen rauhan lisäämiseen elämällä arvojen mukaan.

WILPFin poliittinen sitoutumattomuus on tärkeä huomioida. Se mahdollistaa yhtäaikaisen osallisuuden toiminnassa ja omien arvojen mukaan elämisen useammalle halukkaalle vapaaehtoiselle. Haastatteluaineistossa sitoutumattomuuden tärkeys korostui etenkin Paulan haastattelussa: hypoteettinen tilanne, jossa järjestö nojautuisi poliittisesti vasemmalle, vähentäisi motivaatiota toimia järjestössä.⁵¹ Kun nykyiseen WILPFin hallitukseen kuuluu politiikan kentällä toimineita ja uraa tehneitä naisia, järjestön sitoutumattomuus sallii kaikkien toteuttaa omien arvojensa mukaan elämistä ja rauhan ideologian puolustamista, rajaamatta motivoituneita vapaaehtoisia ulkopuolelle puoluepoliittisista syistä. Historiikista ja haastatteluista käy ilmi, että järjestöllä on aikaisemmin ollut tiukkaan sitoutumattomuuteen liittyviä ongelmia Anna Rantasen puheenjohtajakaudella⁵², mutta Kansan arkiston kirjeaineistossa sitoutumattomuus ei ole näkyvä teema.

⁵⁰ Pihlajisto, Tarja. 2018.

⁵¹ Sams-Nurmentaus, Paula. 2018.

⁵² Mittilä, Sirpa. 2018. Ja Hiidensalo, Anna. 2007, sivut 76-79.

Itseen päin kohdistuvat motivaatiotekijät

Siinä missä omien arvojen mukaan elämisen tuloksilla toivottiin olevan vaikutusta sisäisen harmonian lisäksi muuhun maailmaan, itseen kohdistuvat motivaattorit koodattiin kuvaamaan niitä toimintaan innostajia, joiden keskeinen sisältö on se, mitä yksilö itse saa toiminnastaan. Näitä koodeja ovat *henkilökohtaiset ihmissuhteet, henkilökohtainen mielenkiinto, miellyttävä ilmapiiri, ja tavoitteiden saavuttaminen*. Näissä tekijöissä aineistojen välillä on eniten eroja: kirjeistä koostuvassa 1930-luvun aineistossa itseen kohdistuvista koodeista esiin nousevat vain henkilökohtainen mielenkiinto, ja suuripiirteisellä tulkinnalla henkilökohtaiset ihmissuhteet. Ero selittyy aineistojen erilaisella keruutavalla ja -tarkoituksella, sekä yli kahdeksankymmenen vuoden erolla. 1930-luvun naiset eivät siis todennäköisesti olleet merkittävästi altruistisempia motiiveissaan kuin nykyisen WILPF:n toimijat, vaikka he eivät aineistossa esitä yhtä paljon tai yhtä keskeisesti itseen kohdistuvia toiminnan motivaatioita.

Henkilökohtainen mielenkiinto motivaatiotekijänä kuvaa kirjoittajan tai haastatellun sisäsyntyistä halua tietää lisää ja toimia naisten aseman ja rauhantyön parissa. Kiinnostus naisten asemaan näkyy haastatteluaineistoista etenkin ryhmähaastattelussa ja Marianne Laxénin haastattelussa mainintoina naisten eriarvoisesta asemasta yhteiskunnassa ja naisten kuulemisen tärkeydestä. Kirjeissä mainitaan aiemmin todettu naisten asema potentiaalisina rauhankasvattajina⁵³ ja naisten toivottu asema rauhaa puolustamaan nousevana enemmistönä maailman väestöstä⁵⁴. Henkilökohtaista kiinnostusta rauhankysymyksiin ilmaisevat laajasti tulkittuna kaikki vastaajat, jos kiinnostukseksi tulkitaan järjestöön kuuluminen, ja kirjeitse kysymykseen vastaaminen tai haastatteluun osallistuminen.

Rauhasta puhuttaessa teemoiksi nousevat rauhan tärkeys ja rauhanomaiset konfliktinratkaisukeinot. Rauhan tärkeydellä 1930-luvun naiset viittaavat useasti sen keskeiseen merkitykseen hyvän kristityn perusarvona, mutta ne, jotka kirjoittavat omakohtaisista kokemuksista, viittaavat rauhaan arjen ja elämän sujuvan jatkumisen takaajana:

”Näiden edelläkerrottujen ja monien muiden kokemusten kautta on elämä opettanut rauhanaatteen tärkeyttä, on osoittanut, mihin hirmuisiin ristiriitoihin sota ihmiskunnan vie jo käytännöllisenkin elämän kannalta.”⁵⁵

Rauhanaatetta ideologiana ei teksteissä varsinaisesti erotella toteutuvasta yhteiskuntarauhasta ja aseellisen konfliktin puuttumisesta. Jaon puuttuminen, yhdessä useasti mainitun epäaktiivisuuden

⁵³ Virtanen, Lempi. Kansio 21, EFA Kirjeaineisto. Kansan arkisto.

⁵⁴ Saarnio, Charlotte. Kansio 21, EFA Kirjeaineisto. Kansan arkisto.

⁵⁵ Kauranen, Helmi. Kansio 21, EFA Kirjeaineisto. Kansan arkisto.

toiminnassa tai vähäisen toiminnasta tietämisen kanssa kertoo, että aatteen ja toteutuneen rauhan ajatellaan kulkevan käsi kädessä, mutta monet 1930-luvun naiset painottavat arkista rauhan aatteen esille tuomista ennemmin kuin välittömän lähipiirin ulkopuolelle tähtäävää vaikuttamista. Jälkimmäisen moni jättää silloisen liiton puheenjohtaja Toini Iversenin harteille. Puheenjohtaja Iverseniä kunnioitetaan, sillä hänen nähdään todella elävän liiton arvomaailman mukaan ja tekevän vaikeaa työtä⁵⁶, mutta kirjoittajien sävystä saa vaikutelman, että heillä ei ole juuri hinkua asettua tässä vaikuttamistoiminnassa aktiivisempaan rooliin – menestystä ja voimia toivotetaan⁵⁷, mutta kirjoittajat selvästi erottavat Iversenin toiminnan luonteen omastaan, eivätkä aineiston perusteella vaikuta haluavan radikaalia muutosta tähän järjestykseen.

Haastatteluaineistossa käy ilmi, että lähes kaikki naiset ovat aktiivisia myös muissa järjestöissä: eri järjestöissä toimiminen mahdollistaa erilaiset toiminnan muodot kuten kummitoiminnan, poliittisen toiminnan, tai lähiyhteisön hyvinvoinnin puolesta toimimisen. Eri toimintamuodot tyydyttävät eri tarpeita ja siten tukevat itseän kohdistuvia motivaatiotekijöitä. Omien arvojen mukaan elämiseen liittyvät positiivisten arvojen levittämisen ja muutosvoiman luomisen koodit näkyvät vahvasti itseän kohdistuvissa motivaatioissa. Aktiivisuus useammassa järjestössä luo myös uskoa siihen, että ei ole yksin arvojensa ja ajatustensa kanssa. Halu olla osa jotakin suurempaa, aatteellista tai toiminnallista kokonaisuutta, tulee esiin sekä haastatteluaineistoissa että 1930-luvun naisten kirjeissä.

”-- mut siis sillä lailla et me ei olla yksin täällä, tämä pieni ryhmä naisia, vaan niit on pitkin maailmaa... Ja verkostoituminen, mikä on ihan hurjan tärkeää.”⁵⁸

”-- tietenkkin nuoret sitä hakee ja hakeutuu, ei kukaan halua olla yksin. Mennään niiden ihmisten kanssa, ja ajattelee että noi ajattelee tolla lailla, et ehkä tossa olisi jokin pointti ja tää tuntuu mustakin aika hyvälle.”⁵⁹

”Olen rauhanystävä siksi, että tahdon olla pieni osanen siinä suuressa ketjussa, joka rakkauden sitein yhdistää eri maiden kansat ja yhteiskuntakerrokset toisiinsa, --.”⁶⁰

Yhteenkuuluvuuden kaipuuta tuskin vähentää, että rauhanaatteen kannattajat saavat aineistojen perusteella kokea paljon epäilyä ja arvostelukykynsä kyseenalaistamista arvojensa vuoksi. Sekä kirjeaineistosta että haastatteluista nousee esiin, että osa WILPF:n naisista kyseenalaistaa rauhan

⁵⁶ Mm. Kauranen, Helmi, ja Ikivuori, Leena. Kansio 21, EFA Kirjeaineisto. Kansan arkisto.

⁵⁷ ”Olen kovin vähän voinut seurata KNRV:n työtä, joen en pysty siitä myöskään kirjoittamaan. Olen vain nämä muutamat ajatukseni tässä esittänyt osoitteeksi hyvästä tahdostani. Toivon Teille paljon siunausta ja menestystä yhteisessä työssämme!” Virtanen, Lempi. Kansio 21, EFA Kirjeaineisto. Kansan arkisto.

⁵⁸ Pihlajisto, Tarja. 2018.

⁵⁹ Mittinen, Sirpa. 2018.

⁶⁰ Huttunen, Hilma. Kansio 21, EFA Kirjeaineisto. Kansan arkisto.

puolustamisen väitetyt naiiviuden, ja haluaa uskoa paitsi yhteiskuntarauhaan todellisena mahdollisuutena, myös omaan toimijuuteensa ja siihen että juuri he naisina ja aktiivisina kansalaisina voivat saavuttaa tavoitteensa luoda kestävästä yhteisestä rauhaa.

”Useimmat ihmiset käsittävät sodan kauhut ja sanovat rakastavansa rauhaa. Mutta sanovat he: ’on turhaa työskennellä rauhan aatteen hyväksi, sillä se ei ole toteutettavissa. Sotia on aina ollut ja tulee aina olemaan. Sota on välttämätön pahe j.n.e’ Tämä vanha laulu kyllä tunnetaan. Mutta uusi virsi on viritettävä, ja se kuuluu näin. Aatteiden tie kulkee uskontikapuita myöten. Jos tahdot, että asiiasi menestyy ja että itse menestyt, on sinun poistettava sanakirjastasi sana mahdoton.”⁶¹

”Täs on niinku tämmönen, epämääräinen juttu, ku ei tiedä mitkä ne saavutukset on, mut sit pitää miettiä et mitäs sitten jos rauhanliikettä ei olis ni oisko koko maailmaa enää? Ku ei voida sanoo et nyt ku on rauha ni se on meidän ansioo, sille vähä nauretaan...”⁶²

Aineistosta ei voi tulkita, ajattelevatko kaikki haastatellut ja kirjeiden kirjoittajat samalla tavalla rauhanaatteen reaalista toteuttamiskelpoisuudesta ja WILPF:in toiminnan vaikutuksista. Vapaaehtoinen osallisuus rauhatoiminnassa on osoitus rauhanaatteen kannattamisesta ja halusta olla osa aatteen liikettä.

Henkilökohtaiset ihmissuhteet ja miellyttävä ilmapiiri kulkevat haastatteluaineistossa vahvasti käsikkäin: ihmissuhteita painottavalla koodaamisella hain merkkejä motiiveista, jotka liittyvät jo olemassa oleviin tai toiminnan kautta muodostuviin kontakteihin keskenään samanhenkisten ihmisten välillä, ilmapiirillä puolestaan järjestössä toiminnan sujuvuuteen ja sosiaalisiin kynnyksiin liittyviä motivaatiota lisääviä, vähentäviä ja ylläpitäviä tekijöitä.

Haastatteluaineiston perusteella ihmissuhteet ja vuorovaikutus toisten, samaa mieltä olevien kanssa, on keskeinen motivaatio olla mukana ja toimia WILPF:issä osalle vastaajista. Toiminnan mielekkyyttä perustellaan paitsi sen tärkeydellä, myös mukavuudella, jonka luovat toiset toimijat.⁶³ Etenkin ryhmähaastattelussa oli alusta asti selvää, että haastateltavat tulevat keskenään hyvin toimeen, ja motivoituvat samankaltaisista syistä toimintaan.⁶⁴ Keskusteluilmapiiri ja rakentava ongelmanratkaisutyöjärjestön sisällä mainitaan positiiviseen sävyyn lähes jokaisessa haastattelussa.

⁶¹ Fellman, Helena. Kansio 21, EFA Kirjeaineistot. Kansan arkisto.

⁶² Pihlajisto, Tarja. 2018.

⁶³ Mittilä, Sirpa. 2018.

⁶⁴ Laine, Arja. 2018.

Ristiriitaisistakin aiheista on voitu keskustella, kaikilla on tasaveroinen mahdollisuus saada mielipiteensä kuulluksi, ja jaettu arvopohja on yhdistänyt erimielisyyksien aikana.⁶⁵

Kansan arkiston kirjeaineistossa miellyttävään ilmapiiriin ei viitata, ja vaikka osalla vastaajista on tuttavallisen puhuttelumuodon ja henkilökohtaisten asioiden jakamisen perusteella lämpimät välit puheenjohtaja Toini Iverseniin, aineiston perusteella ei voi sanoa henkilökohtaisten suhteiden motivoineen 1930-luvun naisia olemaan osallisena tai toimimaan rauhanjärjestössä.

Viimeisenä itseen päin kohdistuvista motivaatiotekijöistä tarkastelen *tavoitteiden saavuttamista*. Saavutuksista seuraava mielihyvä motivoi haastatteluaineiston perusteella kaikkia vastaajia. Tavoitteet liittyvät sekä rauhaan, että sosiaaliseen kanssakäymiseen ja yhdessä tuottamiseen. Ideologian eteenpäin vieminen ja lisätiedon saaminen rauhankysymyksistä ovat Mariannelle keskeisimmät tavoitteet – muille rauha on aineiston perusteella hieman abstraktimpi käsite, kuin kehys yhteiselle toiminnalle, joka puolestaan toimii arjen motivaation ylläpitäjänä.

”Mutta siis tietysti toi toiminta ja näkyvien tulosten aikaansaanti, ei siis en tarkoita siten että rauha niinkun edistyy mutta ku saatiin vaikka nämä kirjat aikaan tai tommosta, ni ne on tuntunu aina hyvältä.”⁶⁶

Sirpalle olennaista on, että toiminta on omien arvojen mukaista ja luontevaa sosiaalista yhteistoimintaa. Paula puolestaan sanoo tavoitelleensa järjestölle parempia toimintaedellytyksiä käyttämällä tietotaitoaan varainhoidossa. Tavoitteiden asettaminen ja saavuttaminen on motivoinut eri tavalla, mutta kuitenkin yhteisesti merkitykselliseksi koetun asian puolesta.

Yhteenvetona, naisia ovat motivoineet sekä 1930-luvulla että nykypäivänä yhteiskunnan rakenteisiin ja sukupuoleen liittyvät ulkoiset tekijät, mahdollisuus elää omien arvojen mukaan ja levittää niitä, sekä itseen kohdistuvat tekijät kuten sosiaaliset suhteet ja henkilökohtaiset kiinnostuksenkohteet. Vapaaehtoistyön on elintärkeää olla tekijöilleen mielekästä, koska siitä ei saada ansiotyön korvausta – motiivit ja tahto toimintaan eivät selity työn välttämättömyydellä yksilön pärjäämisen kannalta, ainakaan perinteisessä mielessä. Motivaationlähteitä on kaikilla useampia, ja ne toimivat yhtäaikaaisesti muodostaen yksilöllisen kokonaisuuden. Yksilötasolla vapaaehtoisten toimijoiden motivaatioiden samankaltaisuus saattaa auttaa sitouttamaan järjestötoimintaan: samanhenkisten ihmisten löytäminen ja heidän kanssaan yhteistyön tekeminen yhdistää aihekohtaisten teemojen äärelle. Haastatteluaineistossa toiminnan pitkä kaari antaa mahdollisuuden tarkastella motiivien mahdollista muuttumista toiminnan aikana. Motivaatio on ilmiönä dynaaminen, se muovautuu ja elää

⁶⁵ Mittilä, Sirpa. 2018.

⁶⁶ Laine, Arja. 2018.

vapaaehtoisen elämäntilanteen ja kasvun mukana. Seuraavassa luvussa arvioin Yeungin kehittämämotivaation timanttimallissa esiteltyjen neljän ulottuvuuden relevanttiutta omaan tutkimukseeni, sekä kaksijakoisen sisäänpäin – ulospäin metatason toimivuutta.

5. Johtopäätökset

Viimeisessä kappaleessa pohdin Yeungin kehittämän timanttimallin pätevyyttä tämän tutkimuksen yhteydessä. Motivaation timanttimallin jälkeen arvioin lyhyesti tutkimuksen tuloksia, ja esittelen vaihtoehtoisia rajoituksia sekä mahdollisia lisätutkimuskohteita, jotka ammentavat tämän tutkimuksen pohjalta tai sen aihepiiristä.

Motivaation timanttimalli 2.0

Kuten aikaisemmin teoriaosiossa todettiin, motivaation timanttimallin on tarkoitus kuvata motiivien päällekkäisyyksiä ja vuorovaikutteisuutta luomalla aineiston perusteella mallista timanttimainen kuvio, tai piirtämällä henkilökohtaisen motivaation kartta. Tässä tutkimuksessa tarkoitus on ensisijaisesti selvittää, mitä toiminnan motivaatiot ovat. Tämä aste-ero tekee mallista lähtökohtaisesti vain osittain käyttökelpoisen. Käytän timanttimallia tunnistaakseni motivaation peruselementtejä ja arvioidakseni niiden paikkansapitävyyttä tässä tutkimuksessa.

Motivaation timanttimallissa motivaation elementit muodostavat neliulotteisesti seuraavat vastinparit: saaminen – antaminen, jatkuvuus – uuden etsintä, etäisyys – läheisyys, ja pohdinta – toiminta. Näistä kaikki paitsi etäisyys nousivat haastatteluissa puheeksi. Oletin toiminnan, ja saaminen – antaminen -vastinparin olevan eniten esillä haastatteluaineistossa, mutta hieman yllättävästi jatkuvuus nousee tästä aineistosta laajimmin tunnustettuna motiivina. Yeung ymmärtää jatkuvuuden kapeasti, koskemaan yksilön tuttuuden kaipuuta ja vapaaehtoisuutta identiteetin osana elämän myllerryksessä. Lisäksi jatkuvuuden teemaan kuuluu työelämästä samankaltaiseen toimimiseen vapaaehtoisperusteisesti siirtyminen. Haastatteluaineistossa puolet⁶⁷ mainitsi tärkeäksi motivaattorikseen järjestön toiminnan ylläpitämisen ja jatkuvuuden, jolloin kyse ei ole vain yksilön henkilökohtaisesta jatkuvuuden tunteesta, vaan halusta varmistaa tulevaisuudessakin yhdistyksen toiminta. Esiin tuli myös ajatus takaisin antamisesta osana järjestön jatkuvuuden vahvistusta ja varmistusta. Tämä takaisin antaminen kuuluisi ihmisen perustehtäviin, ollen eräänlainen inhimillisyyden vähimmäisvaatimus.⁶⁸ Jokainen haastateltava tulkitsi jatkuvuuden omalla tavallaan:

⁶⁷ Mittilä, Sirpa. 2018. Laine, Arja. 2018. Pihlajisto, Tarja. 2018.

⁶⁸ Mittilä, Sirpa. 2018.

järjestön jatkuvuuden varmistamiseksi, toiminnan johdonmukaisuudeksi⁶⁹ tai kuten Yeung, identiteettiin ja omaan toimijuuteen kuuluvaksi keskeiseksi osatekijäksi.⁷⁰ Jatkuvuuden merkitys motivaatiotekijänä oli vähäinen yhdelle vastaajalle, mutta ajatus järjestön jatkuvuuden varmistamisesta oli toiminnan aloitusvaiheessa keskeinen motivaatio osallistua.⁷¹

Antamisen ja saamisen teemat, sekä toimintaan, pohdintaan ja läheisyyteen liittyvät teemat olivat keskeisinä esillä naisten motivaatiotekijöissä, ja niiden osalta timanttimalli on kuvaava. Saamisen ja läheisyyden välillä oli haastatteluaineistossa jonkin verran päällekkäisyyttä, teemojen samankaltaisuuden vuoksi. Ylipäänsä aineistossa teemojen tulkinnat vaihtelevat, esimerkiksi antaminen saatettiin tulkita vapaaehtoistyön konkretiaksi, mutta myös tiedon ja kontaktien vuorovaikutteiseksi vaihtamiseksi.⁷² Timanttimallissa ei mainita suoraan yhteiskunnallista vaikuttamista, mutta sen voi tulkita löytyvän toiminnan ja antamisen ulottuvuuksien yhdistelmästä.

Timanttimallin varsinainen puute tämän tutkimuksen osalta kytkeytyy yhteiskuntarauhaan, sen monimutkaisuuteen, ja yksittäisten vapaaehtoisen pystyvyyteen vastata näihin haasteisiin. Vaikka antaminen ulottuvuutena sisältääkin mahdollisuuden parantaa maailmaa, mallin ulottuvuudet eivät aivan tavoita motivaatiota ”tehdä edes jotain”, joka ilmeni selkeästi ryhmähaastatteluun osallistuneella Tarjalla.⁷³ ”Edes jonkin tekeminen” kumpuaa motiivina erilaisista tunteista kuin maailmaa syleilevä, vastavuoroisuuteen ja altruismiin nojaava parannusaktivismi, johon Yeung viittaa.⁷⁴ Huolestus maailman tilasta ja eräänlainen vähimmäisvaatimus rauhan edistämisestä inhimillisyyden takeena synnyttävät motivaation ja tarpeen tehdä jotakin. Tähän yhdistyy tiedostaminen, että aina olisi teoreettinen mahdollisuus antaa vielä enemmän, vielä useammille. Timanttimalli kuvaakin motivaatiota lähinnä positiivisten tunteiden kautta, mutta rauhanliikkeen monimutkaisuus ja moninaisuus kaipaisivat myös syyllisyyden ja riittämättömyyden kaltaisten motivaationlähteiden kuvauksia.

Hannu Sorri (2005) tarkastelee artikkelissaan vapaaehtoisuuden kytköstä toimijan omaan elämäntilanteeseen. Eläkeikäisiin painottuvissa tutkimusotoksissa toistuu tavalla tai toisella oman elämän kriisi, joka on ohjannut yksilön vapaaehtoistyön pariin. Vuorovaikutus auttajan, ja autettavan tai autettavien välillä, sekä vuorovaikutus vapaaehtoisuuteen sisällä, on monessa tutkimuksessa todettu

⁶⁹ Laxén, Marianne. 2018.

⁷⁰ Eskola, Maija. 2018. Mittilä, Sirpa. 2018.

⁷¹ Sams-Nurmentaus, Paula. 2018.

⁷² Laxén, Marianne. 2018. Mittilä, Sirpa. 2018.

⁷³ Pihlajisto, Tarja. 2018.

⁷⁴ Yeung, 2005. Sivut 110-111.

vapaaehtoisille mahdollisuutena käsitellä oman elämän haasteita.⁷⁵ Auttaminen on näissä tutkimuksissa paikallista tai ainakin kansallista – tässä mielessä se eroaa omasta tutkimuksestani, jossa toiminnan vaikutusten ei ole tarkoitus jäädä valtion rajojen sisälle, vaan ideologiaa halutaan levittää koko maailmaan.

Kriisien kokemisen ja käsittelyn näkökulma on kiinnostava, sillä se osittain selittää motivaatioiden eroja 1930-luvun kirjeaineiston ja vuonna 2018 kerätyn haastatteluaineiston välisiä eroja. Vasta itsenäistyneen ja sisällissodan läpikäyneen valtion naiset painottavat motiiveikseen sodan epäinhimillisyyttä, ei pelkästään kristinuskon nimissä vaan koska ovat kokeneet sen. Kotimaahan katsominen painottuu 1930-luvun aineistossa, kun taas nykypäivän WILPFissä korostuu ylikansallisuus. Haastatteluaineistossa kukaan ei mainitse henkilökohtaisen elämän myllerrystä syyksi toimia vapaaehtoisena, päinvastoin se mainitaan kerran oman motivaation kannalta irrelevanttina⁷⁶. On kuitenkin tärkeä huomioida, että tästä ei voi päätellä yksiselitteisesti, ettei kriisejä olisi koettu ja ettei niillä olisi mitään vaikutusta. Maija Eskola mainitsee kuuluvansa sukupolveen, jonka isät olivat rintamalla Suomen talvi- ja jatkosodissa, ja että sodan kauhut eivät näin ole kaukana omasta kokemuspöydästä.⁷⁷ Rauhentyö ei nykyään ole aineiston perusteella omien kipupisteiden käsittelyn tila, mikä on ymmärrettävää, kun huomioi tämän päivän rauhantoiminnan kompleksisen luonteen. Monimutkainen ja monitahoinen toiminta ei todennäköisesti tarjoaisi otollisia puitteita omien kriisien läpikäymiseen.

Tulosten arviointi ja jatkotutkimus

Tämän tutkimusten tulosten arvioinnissa on huomioitava vähäinen aiempi tutkimus, joka käsitelisi naisten motivaatioita rauhentyöhön yhteiskunnallisesta, tai muustakaan näkökulmasta. Tuloksia on liki mahdoton vertailla vastaaviin tutkimuksiin, koska vastaavaa tutkimusta ei juuri ole. Lisäksi on huomioitava erityisesti haastatteluaineiston kohdalla haastateltavien elämäntilanne: vaikuttaako eläkeläisyys, kompensoiko haastatteluissa ilmi käynyt toiminnan pitkä kaari? WILPFissä on kansainväliselläkin tasolla hyvin vähän nuoria jäseniä⁷⁸, ja muutamien iäkkäiden aktiivien varassa olevaan Suomen osastoon jäsenien vähäisyys ja korkea ikä ovat kriittisesti vaikuttavia tekijöitä. Tässä tutkimuksessa halusin antaa tilaa naisten omille tulkinnoille, joten on perusteltua antaa tilaa myös naisten omille elämänselityksille, joissa vapaaehtoisuuden ja ylipäättänsä oman toimijuuden

⁷⁵ Sorri, 2005. Sivut 126-139.

⁷⁶ Laine, Arja. 2018.

⁷⁷ Eskola, Maija. 2018.

⁷⁸ Morin, Chris. 2006.

elämänmittainen kaari läpäisee ja kattaa monella nuoruudesta asti kaikki elämänvaiheet. Näin ollen arvioin tutkimustulokseni aineiston pohjalta perustelluiksi.

Kirjeaineistossa nousee useasti esille vastaajien vähäinen tieto liiton toiminnasta, mikä kuvaa paitsi yksilöiden aktiivisuutta toiminnassa, myös tiedottamisen olemattomuutta ja itse toiminnan vähäistä määrää. Motivaatiota, tai sen puutetta, on vaikeaa luotettavasti erotella näistä seikoista, joten arkiston tarjoaman aineiston hyödyntäminen tutkimuksessa on lopulta lähinnä taustoittavaa ja lisätietoa tuovaa.

Tämän tutkimuksen olisi voinut rajata monella tapaa toisin. Olisi mielenkiintoista laajentaa tutkimus koskemaan molempia sukupuolia, ja tarkastella sekä naisten että miesten motivaatioita nimenomaan rauhaan keskittyvään vapaaehtoistyöhön. Tämä vaatisi toki myös muiden järjestöjen huomioimista. Toisaalta eri ikäisten naisten motivaatioista toteutettu vertailututkimus avaisi eri tavalla sitä, miten ikä vaikuttaa motivaatioihin naisilla jotka elävät samassa yhteiskunnassa ja ajassa. Motivaation muutoksia voitaisiin ylipäättänsä tutkia syvällisemmin: tarkastelemassani motiivitutkimuksessa ei ole puhuttu kovin paljoa siitä, etteivät yksilön toiminnan syyt välttämättä ole staattisia, vaan painotukset ja tarkoitukset voivat muuttua radikaalistikin elämänsä aikana.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella naisten motivaatioita toimia rauhan puolesta WILPF Suomen osaston kautta. Tutkimuksessa käy ilmi, että naisilla on sekä altruistisia että omaan itseen suuntautuvia motiiveja, ja rauhantyö on paitsi yhteiskunnallista aktivismia, myös identiteetin osa ja toisinaan raskaskin taakka kantaa johtuen vapaaehtoistoiminnan erottamattomasta kytköksestä omaan identiteettiin ja maailmankuvaan, ja siitä seuraavasta haluttomuudesta tai vaikeudesta luopua paljostakaan työmäärästä. Tutkimustulosten perusteella olisi mielestäni järkevää, että WILPF järjestönä varmistaisi, etteivät sen harvat aktiivit kuormitu liikaa, rekrytoimalla aktiivisemmin uusia jäseniä, jolloin yksittäisten vapaaehtoisten työmäärä kevenisi. Mielestäni rauhan puolesta toimimiseen kansallisella ja globaalilla tasolla voitaisiin ylipäättänsä kannustaa Suomessa entistä enemmän ihmisiä: tässä auttaisi, että erilaisten ihmisten motivaatioita osattaisiin ruokkia heille parhaiten toimivilla tavoilla. Kuten WILPF:n naiset tietävät, rauha ei ole passiivinen tila vaan vaatii aktiivisia toimijoita.

6. Lähteet

Haastattelut

Eskola, Maija. Ryhmähaastattelu 26.2.2018.

Laine, Arja. Ryhmähaastattelu 26.2.2018.

Laxén, Marianne. Haastattelu 2.3.2018.

Mittilä, Sirpa. Haastattelu 8.3.2018.

Pihlajisto, Tarja. Ryhmähaastattelu 26.2.2018.

Sams-Nurmentaus, Paula. Haastattelu 8.3.2018.

Arkistoaineisto

Kansan arkisto. Asiakirjasarja EFA KIRJEENVAIHTO: KIERTOKIRJEET, KIRJEET, MM. VASTAUKSET KYSELYYN: MIKSI MINÄ OLEN RAUHAN YSTÄVÄ. Vuodet 1933-1934. Kansionumero 21.

Kirjallisuus ja artikkelit

Carlo, Gustavo & de Guzman, Mario Rosario T. & Knight, George P. & Okun, Morris A. 2005. *The interplay of traits and motives on volunteering: agreeableness, extraversion and prosocial value motivation*. Personality and Individual Differences. Volume 38, 2005 (Issue 6), 1293-1305. Viitattu 27.7.2018.

Contortini, Catia Cecilia. 2012. *Intelligent Compassion: The Women's International League for Peace and Freedom and Feminist Peace*. Oxford Scholarship Online. Viitattu 27.7.2018.

Eskola, Jari & Suoranta, Juha. 1998. *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere, Vastapaino.

Geiser, Christian & Grano, Caterina & Okun, Morris A. 2014. *Who is motivated to volunteer? A latent profile analysis linking volunteer motivation to frequency of volunteering*. Psychological Test and Assessment Modeling, Volume 56, 2014 (Issue 1), 3-24. Viitattu 27.7.2018.

Harju, Aaro. 2005. *Kansalaisyhteiskunta vapaaehtoistoiminnan innoittajana*. Sivut 58-80.

Teoksessa Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta. 2005. *Vapaaehtoistoiminta – anti, arvot ja osallisuus*. Tampere, Vastapaino.

Hiidensalo, Anna. 2007. *Kvinnors samarbete för fred. Den finlandska sektionen av Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet 1926 – 1939*. Pro gradu. Helsinki, Helsingin yliopisto.

- Hiidensalo, Anna. 2007. *80 vuotta naisten rauhantyötä Suomessa: välähdyksiä WILPFin historian varrelta*. Helsinki, WILPF Suomen osasto.
- Hyvärinen, Matti & Nikander, Pirjo & Ruusuvaori, Johanna. 2010. *Haastattelun analyysi*. Tampere, Vastapaino.
- Klinge, Hanna & Lehtinen, Elina & O'Connor, James & Tuuli, Suvi & Ämmälä, Antti. *CMI Annual Report 2017*. Helsinki, CMI Headquarters.
http://cmi.fi/wp-content/uploads/2018/04/CMI_AR_2017_online.pdf
Viitattu 5.4.2018.
- Morin, Chris. *Nurturing Our Next Generations*. Peace and Freedom, Vol: 66, Iss: 2. Philadelphia, Women's International League for Peace and Freedom.
- Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta. 2005. *Vapaaehtoistoiminta – anti, arvot ja osallisuus*. Tampere, Vastapaino.
- Oravasaari, Tomi & Pessi, Anne Birgitta. 2010. *Kansalaisjärjestötoiminnan ytimessä. Tutkimus RAY:n avustamien sosiaali- ja terveystieteiden vapaaehtoistoiminnasta*. Raha-automaattiyhdistys. Helsinki, Yliopistopaino. <http://www.kansalaisareena.fi/RAYraportti23.pdf> Viitattu 28.8.2018.
- Pietilä, Ilkka. 2010. *Ryhmä- ja yksilöhaastattelun diskursiivinen analyysi. Kaksi aineistoa erilaisina vuorovaikutuksen kenttinä*. Sivut 212-241. Teoksessa: Ruusuvaori et al. 2010. *Haastattelun analyysi*. Tampere, Vastapaino.
- Shepherd, Cassandra K. 2015. *The Role of Women in International Conflict Resolution*. Hamline University's School of Law's Journal of Public Law and Policy. Vol: 36, Iss: 2, Article 1.
- Sorri, Hannu. 2005. *Elämän käännteet*. Sivut 126-140. Teoksessa: Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta. 2005. *Vapaaehtoistoiminta – anti, arvot ja osallisuus*. Tampere, Vastapaino.
- Suomela, Kalevi. 2011. *Esipuhe: Ajattelun ja jalkojen liikettä*. Sivut 9-16. Teoksessa: Cortright, David. 2011. *Rauha: Ajatusten ja liikkeiden historia*. Tallinna Raamatutrükikoda, Gaudeamus Helsinki University Press.
- United Nations Security Council Resolution 1325*. 2000.
<http://www.un.org/womenwatch/osagi/wps/#resolution>
Jatka kohdasta "Relevant documents and reports" → Security Council resolution 1325, teksti on valittavissa kuudella virallisella YK:n kielellä. Viitattu 1.4.2018.

WILPF History.

<https://wilpf.org/wilpf/history/>

Viitattu 5.4.2018.

Kuvalähde

Kuvan tekijä Lari Karreinen, Anne Birgitta Yeungin tutkimuksen pohjalta. Osoite:

<http://parempilippukunta.fi/2015/04/29/miksi-kaytan-vapaa-aikaani-vapaaehtoistyohon-vko18-treenivinkki/> Viitattu 30.5.2018.

Liitteet

1. Haastattelurunko

HAASTATTELURUNKO

Mihin kysymyksiin haluan vastaukset:

1. *Mikä motivoi lähtemään mukaan rauhantyöhön?*
2. *Mikä motivoi tekemään rauhantyötä?*
3. *Miksi juuri tämä järjestö?*

ETENEMINEN:

-nauhoituksen aloittaminen

-saanko käyttää keräämäni tallennetta tutkimusmateriaalina?

Esittely

-kuka olet, mitä teet työkseksi ja mitä teet vapaa-ajalla

-Enna Koskelo, opiskelija, töissä sisustuskaupassa, vapaa-ajalla tanssin, joogaan, luen kirjakerhokirjaa ja kuuntelen podcasteja, ja haaveilen viherkasveista

Järjestöhommot

WILPF yleisesti

-millainen järjestö WILPF teidän mielestänne on?

-omin sanoin, mitä WILPF Suomen osasto tekee?

-mitä ymmärrätte rauhantyöllä?

WILPF henkilökohtaisesti

-kauanko ollut mukana?

-miten saitte tietää tästä järjestöstä, kun aloititte?

-rauhantyötä tekeviä toimijoita on useampia, miksi juuri tämä?

Motiivit

-motivaatiolla viitataan psykologiassa niihin ulkoisiin ja sisäisiin tekijöihin, jotka saavat yksilön toimimaan. Birgitta Yeungin mukaan ne voivat olla orientoituneita menneisyydestä, nykyisyydestä tai tulevaisuudesta käsin, tai useammasta yhtä aikaa.

-Haluatteko puhua siitä mitä motivaatio merkitsee teille?

Alkuajat järjestössä

-pyytäisin muistelemaan aikaa kun aloititte WILPFissä, mikä silloin motivoi lähtemään mukaan?

-oliko jokin kampanja tai projekti aloittaessanne käynnissä, joka olisi erityisesti houkutelut mukaan? Tai muistatteko jotain sen aikaista projektia/kamppista jonka tekeminen erityisesti tuntui merkitykselliseltä? Miksi?

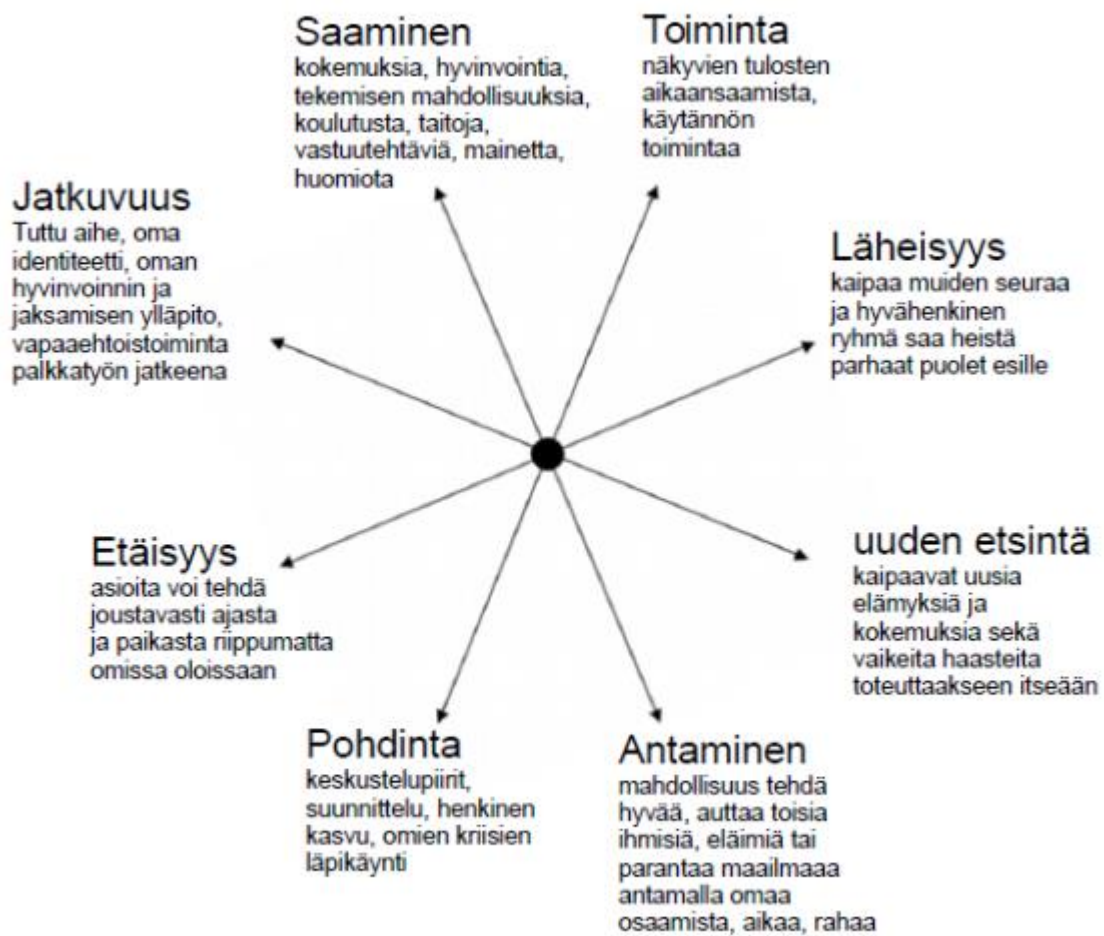
Nykyisyys

-mikä on nykyisin keskeisin syynne jatkaa toimintaa WILPFissä?

-mitkä tekijät ovat ylläpitäneet motivaatiota? onko jokin lisännyt tai vähentänyt sitä?

Marianne Nylundin ja Birgitta Yeungin kirjassa ”Vapaaehtoisuus – anti, arvot ja osallisuus” Birgitta Yeung kertoo kehittäneensä tutkimuksensa pohjalta vapaaehtoisuusmotivaation timanttimallin. Mitä mieltä olette tästä?

-miten rauhantyö sijoittuu teillä näille akseleille?

-vielä kommentteja?

Lopetus

-miltä tuntui puhua tästä?

-saako vielä laittaa viestiä jos on lisäkysymyksiä

-voi laittaa viestiä jos ei halua päättää nyt, mutta esiintyvtkö haastatellut nimillään vai anonyymeinä tutkimuksessa?

-kiitos

2. kirjeaineisto puhtaaksikirjoitettuna

Vuosikokous 17. helmikuuta 1934 Aleksanterink. 12, Hki

Vuosikokouskutsu: ”Virallisten asioiden jälkeen on toveri-ilta, jonka ohjelmassa on m.m. yksinlaulua ja alustus: Miksi minä olen rauhanystävä ja mitä odotan K.N.R.V.L:lta. Kaikkia

toispaikkakuntalaisia pyydän ystävällisimmin vastaamaan tämän alustuksen kysymyksiin vaikka kuinka lyhyesti postitse, jotta vastaukset rikastuttaisivat läsnäolijoiden keskustelua ja meillä olisi yhteenkuuluvuuden tunne vastausten mahdollisesta erilaisuudesta huolimatta.”

Vastaukset

Charlotte Saarnio (?)

-teksti saksaksi kirjoituskoneella, päivätty 15.2.1934, Turussa

-käännös suomeksi kirjoitettu lyijykynällä, tekijä tuntematon

”Rauhanystävä olen sen tähden, että pidän rauhaa korkeimpana siveellisenä ihanteena, jota kohti ihmiskunnan on pyrittävä, sekä kulttuurin tarkoituksena.

Olen liittynyt K.N.R.V.L:oon sen tähden, että ajattelen ja olen kokenut, että hyvä maan päällä ei tunne mitään rajoja eikä kansallisuuksia, vaan aivan yksinkertaisesti on kaikkialla olemassa ja kaikkialla hyvä, ja sen tähden sitä parhaiten edistetään yhdistyksillä, jotka eivät myöskään tunne sellaisia rajoja. Sitä paitsi olen sitä mieltä, että vapautta kaipaa koko ihmiskunta ja että todellinen rauha ei ole yhden ainoan eikä kahden yksilön toteutettavissa, vaan ainoastaan ihmiskunnan enemmistön, jonka toivon naisten voivan muodostaa”

Josefina Huttunen

-teksti suomeksi, päivätty 19.2.1934, Helsingissä

-vaikealukuista kaunoa

”Miksi olen rauhan ystävä?

Sentähden kuin tiedän soda ja kaiken murhaamisen olevan pahan ruhtinaan toimeen paneman. Sillä hän on ollut murhaaja alusta. Jah 8:44 [raamatun otteita? pitääkö tääkin nyt tarkastaa jeesus saatana] Ensimmäisen murhan pani hän toimeen Eedenissä pettämällä Eeva äitin, josta oli seurauksena kuolema koko ihmis suvun ylitse. Siitä ajasta alkaen on tämän maailman Jumala jatkuvasti sokaisut [en tiä mitä tässä kirjoitetaan, helvetin epäselvää] ettei heille laista vala Kristuksen evankeliumin kirkkaudesta. 2. Kor 4:4. Ei kukaan joka on tullut Jumalan hengen opettamana ymmärtämään Kirkkauden evankeliumia ja rakkauden totuutta, voi olla sodan hyväksyjä. Koska [jotain] ja veljensä vihaaminen on murha. 1. Jah. 3:15.

Mitä odotan liitoltamme?

Tarmokasta järjestettyä toimintaa. Tavalla ettei kokoukset ole vaan pieniä hiljaisia muutamien harvojen yhdessä olo tilaisuuksia, vana olisi ainakin kerran kuukaudessa yleisö kokous, jossa valaistaisiin esitelmien kautta väestölle mikä on heidän kaikkien velvollisuutensa ihmiskunnan

jäsenenä. 2-seksi olisi myös kerran kuukaudessa keskustelu kokous johon kutsuttaisiin kaikista naisten järjestöistä ja uskonnollista [tmv] järjestöistä naisia. Uskon että tällä tavalla saataisiin enemmän voimia keskittymään naisten rauhan työn ympärille ettei ne olisi niin hajanaisia, kuin tähän asti on näyttänyt olevan, hajotetuilla voimilla ei saada mitään aikaan. Odotan että liittomme muodostuu Keskus järjestöksi, joka koko yhteen kaikista ryhmistä ja yhteiskuntaoloista kaikki rauhaa rakastavat naiset. Silloin ei ole puutetta työ voimasta, antakaamme jokaiselle jäsenelle työtä, voimiensa mukaan. Siinä on yhdyssiteen salaisuus, jokainen saa tuntea että hän tekee työtä oman kotinsa ja koko ihmiskunnan siunaukseksi. Pelastusarmeijan voima on siinä että kaikki saavat ottaa osaa työhön. Alku voimia osastollamme on kyllä kuin vaan pannaan toimeksi, olethan sinä Toini hyvä puhumaan Rouva Sarlin [? on toinen. -- [yksi lause jotain lukukelvotonta]. Tässä muutamia ajatuksiani.”

Helena Fellinan/Helen Fellman (on se kumma kun ei osata kirjoittaa omaa nimeä oikein kirjeennurkaan...)

-Päivätty 15.2.1934, Oulussa

-hankalasti luettavaa kaunoa (ylläriii)

-ensin pahoittelee jäsenmaksun myöhästymistä

-”on hauskaa panna ajatuksensa paperille, jos ne ei niin suurenmoisia olekaan. Olen kovin vähän perillä K. N.R.V.L:n ohjelmasta. Siten en voinut kirjoittaa siitä paljon.”

”Miksi olen rauhan ystävä? Yksinkertaisin vastaus tähän kysymykseen kuuluu: olen rauhan ystävä, koska sota on jotain aivan luonnotonta. Se on pahasta. Se on ihmiskunnan vitsaus. Ymmärrämme, että ihmiset juovuspäissä ja harkitsematta voivat surmata toisiaan. Mutta on mieletöntä, että suunnitellaan sotia. Keksitään keinoja [yliviivattu: aseita] miten voitaisiin ottaa ihmisiä hengiltä. Ennen maailmansotaa kuulumme puhuttavan sodan kauhuista. Miellä oli jokaisella jonkinmoinen käsitys niistä. Mutta se oli vaan kalpea aavistus itse sodasta. Me jotka sitten saimme itse elää sodan aikana, saimme nähdä ja kokea, mitä sota todellisuudessa on, vaikka emme olleetkaan itse rintamalla, ei edes punaisella puolella maamme. Meillä on vielä muistissa ikävät sotavuodet 1914-1918. Kuinka hartaasti vaadimme [yliviivattu: toivoimme] sodan loppua. Olimme monesti aivan toivottomia. Tuntui ettei rauhanpäivä koskaan koittaisi. Kuinka ääretöntä kurjuutta, pohjatonta kärsimystä sota toi mukanaan. Ajatelkaamme ihmishengen hukkaa ruumiillista ja henkistä tuskaa. Kuka on laskenut ne kyyneleet, jotka äidit, vaimot, morsiammet ja lapset vuodattivat kun sota riisti heiltä kaikkein rakkaimpansa – tuen ja turvansa. Sitten muistamme vielä nälänhädän. Muistamme leipäkorttimme, joilla ensin saimme niukan annoksemme, myöhemmin tuskin mitään. Entäs sitten taudit ja siveelliset paheet, jotka sota tuo mukanaan. Lopuksi mainittakoon aineellinen kurjuus ja

köyhyys. Maailman sotaa syytetään vielä tänä päivänä nykyisestä huonosta ajasta ja huonosta moraalista. Todetaan, että sodan turmiolliset seuraamukset ulottuvat vielä tähän päivään, ja kuka tietää, kuinka kauas tulevaisuuteenkin.

Kun ajatellaan sodan hävityksiä, herää kysymys. Mitä varten teemme työtä? Minkä tähden rakennamme kyliä ja kaupunkeja? Mitä varten viljelemme maita ja raivaamme soita? Mitä varten luodaan taideteoksia? Onhan kaikki turhaa kun sodan hirviö kuitenkin nielee kaiken kitaansa. Vaan olemmeko me ihmiset sittenkin suuria lapsia, jotka rakentavat pienistä puupalasista taloja torneja. Kaataakseen ne seuraavana minuuttina.

Useimmat ihmiset käsittävät sodan kauhut ja sanovat rakastavansa rauhaa. Mutta sanovat he: 'on turhaa työskennellä rauhan aatteen hyväksi, sillä se ei ole toteutettavissa. Sotia on aina ollut ja tulee aina olemaan. Sota on välttämätön pahe j.n.e' Tämä vanha laulu kyllä tunnetaan. Mutta uusi virsi on viritettävä, ja se kuuluu näin. Aatteiden tie kulkee uskontikapuita myöten. Jos tahdot, että asiasi menestyy ja että itse menestyt, on sinun poistettava sanakirjastasi sana mahdoton. Tulee muistaa, että pienen pienestä siemenestä on monesti kasvanut suuren suuri sato. Monet [yliviivattu: pyriinöt ja käsitykset joille ennen] aatteet, joille alussa naurettiin, ovat raivanneet itselleen tien voittaen esteet ja ennakkoluulot. Se, mikä meistä joku vuosikymmen sitten tunti luonnottomalta, on nyt päivänselvää. [yliviivattu: Me nauramme omaa tyhmyyttämme] Ihmettelemme [yliviivattu: miten oltiin niin yksinkertaisia, ettei] ettei oltu vähääkään kaukonäköisiä. Ehkä vielä tulee sekin aika, että ihmetellään, miten ihmiset keksivät ja valmistivat sota-aseita ja [yliviivattu: siten] lähtivät sotaan järjestelmällisesti surmataakseen toisiaan.”

”Mitä odotan K.N.R.V.L:ltä?

Toivon, että K.N.R.V.L toimisi kansojen rauhan ja vapauden hyväksi, niin että sodat lakkaisivat, ja että maailman kansat tuntisivat itsensä vapaiksi ja onnellisiksi. Toivon, että olisi rauha maassa ja ihmisillä hyvä tahto. – Iloisten suuresti, että on olemassa liitto, joka yhdistää maailman kaikkien kansojen naiset rauhan ja vapauden merkeissä. Näihin kahteen kalliiseen sanaan sisältyy paljon. Toivokaamme, ettei ne vaan jää pelkiksi sanoiksi vaan todellakin toteutuvatkin.”

Greta Langenskjöld

-ei päiväystä eikä paikkaa

-ruotsiksi, vaikealukuista kaunoa

”Varför är jag fredsvän?

Alltsedan jag börjat på allvar tänka över livet, har kriget sett sig för mig som en orättfärdighet och ett vansinne. Att människor metodiskt skola tränas i och för massmord och sedan verkligen kastas in i ett sådant massmördande, att alla den enklasta mänskliga moralens lagar för en tid skola suspenderas och de avskyvärdaste handlingen prisas som hjälte[jotain] så länge sådant sker är allt tal om k[jotain] eller ens human kultur blott tomma fraser. Jag är viss om att ett ont träd bär ond frukt, att inget gott kan vinnas genom hat, svek, våld. Mitt [jotain] vägrar att godkänna kriget. Men även där dett kallas oundvikligt, kan jag ej erkänna dess berättigande, därför att den Herre jag erkänner som min är Fridsfursten [?], som visat oss en enda väg at besegra världen: ko[jotain]ets.”

Elise Keisaari [?]

-16.2.1934, junassa

-paikoitellen erittäin hankalalukuista koska kirjoitettu lyijykynällä ja jälki on haalistunut

”Hyvä rouva Iversen,

Kiitokset parhain kirjeestä! On ollut kovasti kiirettä, jotta ei ole tullut syvennyttyä siihen keskustelukysymykseenkään niin paljon kun olin aikonut, sillä sellaiselle kokoukselle esitettävän vastauksen antaminen vaatisi murtovalmiutta [?]. Vastaan nyt siis vaan aivan lyhyesti: Olen rauhan ystävä siitä syystä, että se on Kristuksen käsky. Autuaat ovat rauhan tekijät. Jos kokonaisuudessaan omistamme Hänen oppinsa, emme voi olla muuta. Ja jos elämässämme pyrimme Kristuksen opin seuraamiseen, emme koskaan joudu riitaan toisten kanssa, emme ainakaan sellaiseen, joka on ratkaistava ase-in. K.N.R. ja V:n liitolta odotan, että se yhteiskunta- ja valtioelämään veisi tämän käsityksen, että meidän kristittyinä täytyy olla Kristuksen opin tekijöitä, ei vaan kuulijoita siis myöskin rauhan tekijöitä. Rouva ei lukisi tätä tähdennystä muille, mutta näin ajattelen tästä asiasta. Maailma nytkin olisi paljon onnellisempi, jos Kristuksen oppia enemmän pyrittäisiin toteuttamaan. Oli kovin hauska viime vuonna olla vuosikokouksessa. Nyt en tule Helsinkiin mihinkään kokouksiin, niin hauskaa kuin olisikin sinne päästä. Lähetän tämän mukana jäsenmaksun 20mk. Olen ollut perheineni oikein terve. Ja kun on terve, niin silloin on kaikki hyvin. Rva Saima Kallinen täyttää ensi lauantaina tk. 17 p.nä 50 v. Jos Rouva ehtii tälläisiä silloin muistelemaan – sillä sikäläinen kokous ja juhlanan on silloin ja Rouva tietenkin on niissä koko voimillaan mukana. Olisi se S.K:lle kovin hauskaa.

Anteeksi tämä töherry!”

Maiju Portin

-15.2.1934, Turussa

-turha enää tässä kohtaa mainita kaunoa, tää on jopa aika luettavaa

”Arvoisa Rouva Iversen,

Päivätyn 24/1 kirjeenne olen saanut. Sydämellinen kiitos kirjeenne ystävällisestä sisällöstä.

Anteeksi toki suokaa vastaukseni viivästyminen. Tahtoa ei ole puuttunut vaan rohkeutta lausua mielipiteeni tehtyyn kysymyksiinne, sillä olen tottumaton kirjeellisesti ajatukseni ilmaisemaan. Nyt en kuitenkaan voi olla vastaamatta kun viime hetki on lähellä kysymyksessä olevaan asiaan.

Vastaus minulle tehtyyn kysymykseen. Miksi olen rauhan ystävä. Katson sodan ja kaikki siihen yhdistyvät harrastukset suurimmaksi hulluudeksi, mitä maailmasta löytyy. Olen aina ihmetellyt, kuinka ihminen voi olla niin raaka ja eläimellinen, että voi ryhtyä surmaamaan ja surmauttamaan viattomia lähimmäisiään, joilla kaikilla pitäisi olla yhtäläinen elämisen oikeus maailmassa. Kun ajattelee kaikkea sitä mielettömyyttä mitä sota saa aikaan, niin koko elämä tuntuu arvottomalta. Miksi raataa ja aherrella tulevaisuutta varten, sillä kun sorauhriksi joutuu, niin ei millään ole mitään arvoa. Kaikki henkinen ja aineellinen saavutus tuhotaan jäljettä. Olen aina inhonnut sotatoimintaa. Kärsien ja säälien katsellut asevelvollisia marssittavan. Katselen upseereita inholla, kuten teurastajia ainakin. Sillä heidän työnsä ja toimintansa on perin epäinhimillistä, tyhjän tuhlettua aikaa ja voimaa, josta ei yhteiskunta hyödy mitään. Valtion elättejä vaan ovat kokonaisuudessaan. Kansa raukka saa maksaa koko humpuukin, vaikka olisi itse leivättä.

Vastaus kysymykseen Mitä odotan. Odotan toivoen rauhaa ja hyvää tahtoa kaikilta ja kaikille maailman ihmisille, sillä kaikki ovat lähimmäisiäni ja heille soisin kaikkea hyvää suotavan. Rauhassa työnsä tehdä ja leipänsä syödä. Vahvasti ja varmasti uskon että rauha joskus saavutetaan kunhan valkoinen rotu pääsee niin korkealle sivistyksessä että lakkaa joukkomurhista. Muistan aina mitä eräs neekeri oli lausunut maisteri Toivolalle hänen käydessään Etelä Amerikassa ”Eikö valkoinen ihminen voi päästä koskaan niin korkealle sivistyksessä että lakkaa tappamasta omaa rotuansa?” Neekeritkin sen hulluuden tajuavat.

Uskon epäilemättä hyvän tahdon pääsevän voittoon maailmassa vaikka viipyen. Ihmisjärjelle on paljon ollut maailmassa yhtä ja toista mahdotonta joka on ajan mittaan tullut mahdolliseksi, siis rauhan saavutukseen ei ole mahdotonta, vaikka useasti kuulee sen lauseen. Rauhaa ei tule koskaan. Toivokaamme vaan toimien, ettei Rauhan liiton työ raueta voi.

Mitä tulee siihen K.N.R.V. jäsenyyteen niin mielihyvällä olen liiton jäsenyydessä jos rouva Iversen niin haluaa. Jäsenmaksuni tahdon suorittaa mikäli mahdollista on. Arvaan että itse saatte paljon

uhrata omia rahoja aatteen hyväksi. Ei sillä hyvä että työn suoritatte jota ei voi palkita millään. Iloitsen suuresti nähdessäni sanoma lehdestä mainittavan eduskunnan myöntäneen 12000 mk Rauhan Liitollemme. Ehkä toiste antavat suuremman summan. Toivokaamme niin se tapahtuu!

Täytyy lopettaa, sillä olen jo liian paljon rupertellut. Mitä sydämellisimmin tervehtien Teidän uskollinen aatetoveri”

Lempi Aven

-ei päiväystä, ei osoitetta

”Miksi olen rauhanystävä? Siksi, että minun Kuninkaani ja Vapahtajani on Rauhan Ruhtinas. Hän itse on sanonut, ettei kukaan voi palvella kahta herraa.

Mitä odotan K.N.R.L:ltä? Odotan, että liiton jokainen jäsen noudattaisi jokapäiväisessä elämässään Vapahtajan antamia käskyjä ja opetuksia, niin ettei meille kuuluisi sanat: Tämä kansa lähestyy minua suullansa ja kunnioittaa minua huulillansa, mutta heidän sydämensä on kaukana Minusta.”

”Siskosi Saara” Yolanda Halkas

-14.2.1934

-Turussa

”Sisko rakas!

Kiitos kirjeestäsi. Tahdonpa nyt sinulle kirjoittaa, vaikka en oikein kerkeä ajattelemaan, miten vastaisin.

Kysyt, miksi olen rauhan ystävä ja mitä odotan K.N.R.V.L:tä. Olen rauhan ystävä siksi, että sota on niin julmaa ja kauhistuttavaa, että sitä suurempaa onnettomuutta ei voi ihmisille tulla ymmärtääkseni. Sota on suurin onnettomuus ja ankarin vitsaus Jumalan kädessä, jolla Hän meitä synneistämme rankasee, Ja rauhanliittoon olen liittynyt siksi, että toivon siellä olevan kristittyjä jotka tämän tajuten ovat liittyneet yhteen taistellakseen maailman syntejä vastaan, paljastaakseen niitä ja saadakseen ihmiset kääntymään Jumalan puoleen, Jumalan tahtoon. Olen itse mahdollisimman huono tämän liiton jäsen, mutta kun kysyt, mitä toivon tai odotan K.N.R.V.L:ltä sanon, että se olisi eräs armoa ja herätystä ihmiskunnalle rukoileva yhtymä. Ulkonaisia toimenpiteitä en osaa enkä ymmärrä toivoa, mutta luulen, että rukous esirukous on niitä tärkeimpiä nykyajan kristityn tehtäviä. – Tämä on nyt kiireessä kyhätty vastaus, eikä sitä kannata siellä ottaa

huomioon, mutta tahdoin nyt vastata kun pyysit. Meillä ollaan nyt vihdoinkin terveitä, pitkän sairastelun jälkeen. Erkillä oli viimeksi keltatautia, joka kesti kolme viikkoa, saa nähdä saapiko Jaakkokin sen vielä. Sydämellisiä terveisiä teille kaikille lähettää”

Hilma Huttunen

-Kolkontaipale, Varkaus

-ei päiväystä

”K.N.R.V.L:n vuosikokoukselle:

Puheenjohtajan laatimaan alustus-kysymykseen: Miksi olen rauhan ystävä ja mitä odotan K.N.R.V.L:lta?

Allekirjoittanut pyytää vastata seuraavasti:

Olen rauhanystävä siksi, että tahdon olla pieni osanen siinä suuressa ketjussa, joka rakkauden sitein yhdistää eri maiden kansat ja yhteiskuntakerrokset toisiinsa, ja kun haluan osaltani olla suojelemassa sodan tuholta kaikkea kaunista ja hyvää, joka elämän lahjana o meille säilytettäväksemme uskottu.

Minä toivon, että K.N.R.V.L:n työ on se voima, joka parhaiten kykenee tulevaisuudessa avaamaan portit Rauhan ja hyväntahdon luvattuun maahan.

Sydämelliset onnittelut K.N.R.V:Ln Suomen osaston vuosikokouksen työlle! Rauhan tervehdyksin,
Hilma Huttunen”

Leena Iki vuori

-Alikylä, 7.2.1934

”K. Rouva Toini Iversen

[kuulumisia ja jorinaa siitä, että Rovaniemeltä on heille 130km] Mielein teki kovasti saada nähdä ja kuulla oikeita rauhan ystäviä ja työntekijöitä. Rukouksissani olen muistanut teitä ja kallista työtänne. Ja sydämellisellä ilolla olen iloinnut voitoistanne. Tuo raamatun lause: Autuaita ovat rauhan tekijät, sillä heidät nimitetään Jumalan lapsiksi.” on usein tullut mieleeni kun olen muistanut Teitä. Autuaita ovat rauhan tekijät – ja Tekin olette rauhan tekijöitä, ja tämä työ vaatii niin paljon. Jumala on varmaan antanut Teille voimaa ja rohkeutta. Jumala Tietä siunatkoon! Älkää lannistuko,

jos ei työnne aina tuo näkyviä voittoja. Radiosta olemme saaneet kuulla miehenne Tohtori Iversenin esitelmiä. On oikein erikoiselta tuntunut istua radion ääressä kuulemassa Tohtori Iversenin puhetta. Kirjoitusten kautta on tultu tuntemaan, mutta radion kautta on saatu kuulla elävä todellinen ääni! Samat asiat – aatteet tekevät ihmisiä läheiseksi. [jotain lukukelvotonta] nähdä eikä tuntea persoonallisesti, mutta kun on sama henki niin se tekee elävän ja todellisen yhdistävän siteen näitten kesken. Minä tiedän teille on Jumala paljo uskonut lahjojaan, ja Te olette myös niitä käyttänyt – olette saaneet pitää teille uskottua leiviskää ahkerasti [jossain]. Ja ettekö olekin saanut tuntea, että teidän leiviskänne on vaan suurentunut. Te olette uskollisesti hoitanut sitä minkä Jumala on teille antanut. Toivon ja rukoilen teille edelleenkin intoa ja voimaa työhönne. Kiitollisuudella ja rakkaudella Teidän Leena Ikivuori

Alakylä, 15/2-34

Kansainvälinen Naisten Rauhan ja Vapauden Liitolle

Sain kehoituksen lausua ajatuksiani keskustelu kysymykseen ”Miksi minä olen rauhan ystävä”

Olen Jeesuksen Kristuksen – Todellisen Rauhanruhtinaan seuraaja ja tämä minusta on tehnyt rauhan ystävän. Jumalan suuri rakkaus kun saa valloittaa sydämemme – niin silloin viha ja katkeruus katoaa sydämistämme. Me rakastamme jokaista ihmistä. Me todella kaipaamme ja tahdomme rauhaa. Ja missä Jumalan suuri rakkaus on valloittava sydämiä ja missä kaivataan todella rauhaa ja sovintoa niin siellä syntyy rauhan ystäviä.

”Mitä toivot K.N.R.V. Liitolta?” Toivon työtä ja uhrautuvaa mieltä jokaiselta tämän liiton jäseneltä. Me jokainen voimme jollakin tapaa omalla paikallamme ”tehdä työtä” – vaikkapa hyvin vaatimattomalta näyttävissä oloissakin. Tiedän tässä liitossa on sellaisiakin, jotka jo ovat uhranneet kaikkensa, mutta onhan meitä paljon sellaisiakin, jotka tuskin olemme joutaneet paljon ajattelemaan koko liiton toimista ja työtä. Nyt on meidän välinpitämättömien herättävä ja alettava todella työhön. Me jokainen voimme, jos tahdomme olla mukana. Voimmehan toimia ilman suuria [jotain] jos meillä on halua ja todella tahdomme tätä rauhan asiaa ajaa ja kannattaa. Minä toivon, että enemmän nuorten ja lasten keskuudessa tehtäs työtä – Ja minäkin tahdon olla tässä mukana koko sydämelläni, en ainoastaan ajatuksin mutta myöskin teoin.

Toivon ja rukoilen suurelta Rauhan ja rakkauden Jumalalta siunausta Teille jokaiselle kun olette kokoontuneet keskustelemaan. näistä asioista siellä Helsingissä. Olen ajatuksissani siellä mukananne.

Sydämellisin terveisin,

Teidän Leena Jokivuori”

Helmi Kauranen

-Rauhalahdessa 12.2.1934

-todella hankalalukuinen kirje koska paperi on niin poikkeuksellisen ohutta ettei tästä saa selvää.
-sisältää vastausviestit kysymykseen sekä Toini Iversenille osoitetun kirjeen, jossa myös osittain puhutaan teemasta.

”Rakkahin Toini!

Sydämellisin kiitos kirjeestäsi ja siitä huomaavaisuudesta, jota minulle osoitit pyytäessäsi minulta selostusta –”miksi olen rauhan ystävä” -kysymykseen. Sen olen nyt koettanut tehdä, mutta, jos se tuntuu sinusta liian köykäiseltä, lapselliselta, niin eihän sinun tarvitse sitä lukea muille, riittäähän se kun sinäkin sen luet. Kyllä se niin on, että se taulu se minusta teki rauhan aatteen kannattajan. Kun menen huomenna kaupunkiin menen siskolleni katsomaan kuka on taulun tekijä, se näet on hänen Berta Sihvosen hallussa. Minä en olisi tahtonut sitä seinälleni, niin surullisen vaikutuksen se minuun aina teki. Siihen toiseen kysymykseen en osaa vastata mitään, sillä vaikka olenkin jäsen K.N.R.V.Lssä, niin en ole syventynyt siihen työhön siksi että kykenisin siitä kirjoittamaan. Sen vaan ymmärrän että suuria tuloksia ei tähän aikaan voi odottaa miltään rauhan työltä, kun sotahullut raivoavat kuin kiljuvat jalopeurat ympäri maailmaa. Rauhan ihmisten osa lienee nykyisin olla kuin huutavan ääni korvessa, mutta koettaa se vielä päivä toinenkin. Uskon että ihmisten kuten te, miehesi herra tohtori, ja sinä Toini pien, tunnette itsessänne maailman tuskan joka antaa Teille sitä ehtymätöntä voimaa taistella tämän asian puolesta.

--

Parhain ajatuksin sinun Helmi Kauranen

Miksi olen rauhan ystävä? Siksi, että elämä on minua opettanut olemaan rauhanystävä, enkä muuta olla voi.

Jo pikkutyttönä sain sodasta niin kauhean vaikutelman, etten sitä koskaan unhoita.

Kodissani oli taulu, vielä suuren puoleinen ja taisipa olla taiteellisesti arvokaskin, joka kiinnitti talossa kävijöiden huomiota. Vieraat sitä ensin katselivat ja sitten tavallisesti kysyivät äidiltäni mitä tuo taulu esittää ja äitini kertoi liikuttavasti suruvoittoisella äänellä. Se on kuvaus Napoleonin sotaretkestä Venäjälle. Siinä on ranskalaisia sotureita, isä ja poika, jotka taistelun hävittyään peräytyessään joutuvat kurjuuteen, nääntyvät kylmään ja nälkään, jonka tähden isä ensin ampuu

poikansa ja sitten itsensä, lopettaakseen kärsimyksensä. Isän hartioilla on jonkunlainen mantteli, jolla hän koettaa suojata vierellään viruvaa nuorukaista [yliviivattu: joka kuolon kalpeana, sinertävänä, nojaa päätään hänen rintaansa] ja revolveri isän kädessä on tähdätty suoraan pojan sydäntä kohti. Tätä tehdessään ei isä näytä kärsivän katsoa poikaansa, koska hänen synkkä, epätoivoinen katseensa on kääntynyt pois päin.

Tämän surullisen tarinan kuulin lapsuudessani lukemattomia kertoja ja silloin tällöin kapusin tuolille taulua oikein läheltä katselemaan, vaikka tulikin aina paha olla sitä katsellessa. Myöhemmin heräsi minussa kapinan henki. Miksi täytyi maailmassa käydä sotaa? Miksi tällaista saa tapahtua? Kyselin sitä aikuisiltakin, mutta tyydyttävää vastausta en saanut. Sanottiin vain: maailma on niin paha.

[Yliviivattuna: Vaan vaikutelma taulusta jäi minuun lähtemättömästi. Ja jo nuorena pani minut ajattelemaan sotaa kauheana hirviönä ja ihmiskunnan vitsauksena.]

Myöhemmin elämässäni olen saanut kokea sodan julmuutta, joka yhä lujemmin on juurrutanut minut rauhan pyrkimykseen.

Kansalaissodan syttyessä v.1918 oli kaksi pojistani oppikoulun yläluokilla. Toinen oli mielipiteiltään porvari, toinen sosialisti, mutta molemmat rauhanaatteen ystäviä ja huolimatta eri puolueistaan hyvin rakkaat keskenään. Nyt velvoitti ja vaati ajanvirta, toverit ja valta mahti molempia lähtemään rintamille, toista punaisten, toista valkoisten puolelle. [yliviivattuna: sotimaan toisiaan vastaan – näitä kahta veljestä, jotka olivat kiintyneet toisiinsa mitä lujimmilla veljeyden siteillä.] Sanoin kuvaamaton oli suru, hätä ja tuska, mitä näinä aikoina saimme kokea. Asia päättyi niin, että toinen [yliviivattu: porvarillismielinen] poikamme meni valkoisten rintamalle, mutta toinen pysyi järkkymättömänä rauhan kannalla [yliviivattu: ei lähtenyt rintamalle,] huolimatta pakkokeinoista, jolloin monta kertaa oli henki kysymyksessä.

Näiden edelläkerrottujen ja monien muiden kokemusten kautta on elämä opettanut rauhanaatteen tärkeyttä, on osoittanut, mihin hirmuisiin ristiriitoihin sota ihmiskunnan vie jo käytännöllisenkin elämän kannalta. Mutta ollaksemme todellisia kristittyjä, Kristuksen seuraajia, on meidän aivan mahdotonta kannattaa sotaa.”

Lempi Virtanen

-Tampereella 11.2.1934

-sangen luettava teksti muihin verrattuna, kiitos lempi <333

”Rouva Toini Iversen,

Sydämellinen kiitos kirjeestänne! Valitan, että minulla on ollut nykyisin niin paljon työtä, etten ole ehtinyt ennemmin vastaamaan, ja nytkin voin sen tehdä vain lyhyesti. Enhän tosin voisi näihin kysymyksiin mitään uutta valaistusta tuoda, mutta mielelläni niistä jotakin sanoisin. Onhan terveellistä joskus itselleenkin selvittää periaatteittensa perusteita, jotta olisimme valmiit vastaamaan, jos joku meiltä uskomme perusteita tiedustelee, niin kuin pyhässä kirjassamme sanotaan.

Miksi olen rauhanystävä? Ennen kaikkea olen sitä siksi, että tahtoisin olla kristitty ja seurata Herraa Kristusta. Hän on Rakkaus, ja rakkaus on hänen lakinsa. Rakkaus on ainoa voima maailmassa, joka voi jotakin pysyvää luoda. Rakkaus Jumalaan ja rakkaus lähimmäiseen ovat eroittamattomasti yhteen sidotut. Ja lähimmäisiämmehän ovat kaikki ihmisveljet ja -siskot, jotka asuvat maan päällä. Ketään ei voi jättää sen piirin ulkopuolelle. ”Rakastakaa vihollisianne, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat, ja rukoilkaa niiden edestä, jotka teitä vainoavat ja vahingoittavat”. Miten voisin saada näiden ajatusten rinnalle yhteensovittumaan sodan hävityksen, vihan ja miljoonien ihmiselämän tuhon ja kuoleman? En voi löytää siinä muuta kuin kauheata rikkomista ikuisen rakkauden lakia vastaan.

Jos kansat olisivat ottaneet vastaan kristinuskon, olisi luonnollinen seuraus, että sotia ei olisi olemassa. Se on varma uskonni. Mutta ihmiskunta uskoo edelleen vain omien käsivarsiensa voimaan. Suuri rakkauden Jumala, maailmoiden luoja ja hallitsija, saa vain jossain pikku-asioissa meille puhua, mutta suuremmissa asioissa teemme niin kuin tahdomme – ja pyydämme sille sitten Hänen siunaustaan.

Minulle on usein sanottu, että rauhanaate on liian ihanteellista, että se on toteutumaton, kaunis unelma vain. Mutta sitä se ei ole. Syy siihen, että se niin hitaasti on päässyt vaikuttamaan, on siinä, että meidät on kasvatettu siihen uskoon, että sota on välttämätön paha. Tämä käsitys on syvään juurtunut ihmiskuntaan. Tässä on juuri rauhanystävien suuri tehtävä, saada tämä harhakäsitys pois kansojen sielusta. Siinä näenkin sen jalon tehtävän, jota odotan K.N.R.V:n toteuttavan. Sanoohan selvä, kirkas järkemme, jos ajattelemme vapaasti ja itsenäisesti, että voi sopia riitaveljensä kanssa surmaamatta tätä, ja sen voivat kansat niin kuin yksilötkin. Ymmärrämmehän, että voi löytyä inhimillisiä, rakkauden opin mukaisia riitojen ratkaisukeinoja. Onhan toki ihmisjärki jo sen verran kehittynyt, että se löytää uusia teitä tarvitsematta turvautua vuosituhansia sitten keksittyihin raakalaistapoihin.

Kasvattaa ihmiskunta ajattelemaan uudella tavalla, auttaa sitä uskomaan rakkauden ja veljeyden ihanteiden toteuttamisen mahdollisuuksiin, siinä yksi KNRVL:n suurista työaloista. Naisilla on aina ollut tehtävänä hyvän ja oikean vaaliminen, ja naisten vaikutus kasvattajina on arvaamattoman suuri kansojen elämässä. Toivoisin että KNRVL voisi oikein voimaperäisesti työskennellä tässä maaperän muokkaamisessa, jotta sodat kävisivät vastaisuudessa mahdottomiksi.

Tämä työ on kyllä hitaasti edistyvää, joten on toivottavaa, että KNRV saisi vaikuttaa kansojen elämään myös tuntuvammin ottein, uusin aloittein ja ehdotuksin, julkilausumilla ym. totuutta puolustaen.

Olen kovin vähän voinut seurata KNRV:n työtä, joen en pysty siitä myöskään kirjoittamaan. Olen vain nämä muutamat ajatukseni tässä esittänyt osoitteeksi hyvästä tahdostani. Toivon Teille paljon siunausta ja menestystä yhteisessä työssämme!

Sydämellisin terveisin:

Lempi Virtanen”

3. purettu ryhmähaastattelu: Arja, Maija, Tarja

Haastateltavat Arja Laine, Maija Eskola, Tarja Pihlajisto.

Haastattelija Enna Koskelo

Enna: ”Saako keräämääni aineistoa käyttää tutkimuksessa”

Tarja ja Arja: ”Juu”

Maija: ”Saa saa, kyllä.”

[haastattelija ja haastateltavat esittelevät itsensä]

Mitä motivaatio käsitteenä merkitsee?

-”kyl mua ainakin inhottaa se, miten naisia maailmalla kohdellaan, yleensäkin, saatikka sitten kun tulee kriisit ja sodat. Ja jo se että tytöt syö viimeiseksi jossain maissa jos ruokaa jää miehiltä ja pojilta, se on se mihin se kiteytyy sitten viime kädessä” -Tarja

-”motivaatio on jokin mikä pitää niinku mukana tässä, mutta ei sitä sillä tavalla ajattele. Mulla oli kans niin että jotenki tavallaan se naisten asema tuli ensiksi, kun meni sinne Unioniin, ja sitten rupes ehkä niinku huomaamaan, kun on yhteiskuntatieteilijä samoin kun me kaikki ollaan yhteiskuntatieteilijöitä, että rupes miettiin että minkä takia se on tämmönen, ja sitte siitä kehitty niinku eteenpäin se ajatus, että miksei me saada niistä kaikista oleellisemmista asioista päättää ja meillä ei oo valtaa niinku miehillä, ja heti kun tulee ristiriitoja niin käydään aseiden kanssa vastakkain. Mut sit ku ajattelee motivaatiota WILPFissä toimimiseen, ni kylhän se on myös se että monesta yhdistyksestä on senkin takia lähtenyt pois tai sivuun välillä aina, ku joukko on ollu semmonen että siinä ei jaksu toimia. Meil on nyt niinku, siis saa olla eri mieltä ja muuta, mutta sit ku niinku se joukko on semmonen ku innostaa olla mukana. Ristiriidat pystytään selvittämään”

Arja

-”Kyl se saattaa ehkä lähteä ihan jo siis siitä että on sitä ikäluokkaa että esimerkiksi niinku mun isä on ollu sodassa. Eli mun vanhin veli syntyi, isä oli lähdössä silloin jatkosotaan. Äiti oli yksin kotona ja hoiti maatilaa, ja sitten synty lapsia niinku 41, 43, 45. Ja isä kävi kaikki sodat vaikka haavoittukin tietyllä tavalla, vielä Lapin sotaan osallistu, et siinä on siis ihan konkreettisesti se sodan estäminen. Mut siis nykymaailmassa mua niinkun ärsyttää niin suunnattomasti tää rasismien leviäminen Suomessa, siis maahanmuuttajavastaisuus, et ei sitä niinku siis, pitäis ymmärtää mistä on kysymys. Se on kysymys siitä et on nälkä ja sota jossain muualla ja et ei sitä voi kohdistaa sitä, et vihaa niitä jotka tulee Suomeen. Ja sit mua ärsyttää myös just tämmöset niinku joku Trump joka, jonka kommentit joka päivä nostaa hiukset pystyyn...” Maija

”Lisää motivaatiota tulee joka päivä!” Arja, kommenttina edellisen viimeiseen

Sä mainitsit Arja siitä että motivaatio on jotain mikä tavallaan pitää sut mukana, ni siis se et motivaatio on niinku palo siihen tekemiseen, ja niitä syitä selkeesti on monia. Palataan vielä siihen mikä se motivaatio oli, sulla se oli niinku naisten asema, ni mikä se oli alun perin se liekki mikä sytty joka sai lähtemään mukaan just tähän järjestöön. Oliko se vaik joku tietty tapahtuma tai tietty kamppanja, jotain maailmanpoliittista, et oliko se joku tietty juttu vai jotain pitkään kypsynt et sit ku tapaa ja tulee tähän järjestöön, ni sit se vaan loksahdais?

”Kyl se oli se Vietnamin sota siinä mistä se heräs tää rauhantyön, ylipäätään, kun kaikki fiksit oli siellä sitä vastustamassa...” Tarja

”Sit mun mielest Chilen tapahtumat” Maija

”jotenkin sitä yritti niinku kanavoida, et täs täytyy voida tehdä jotakin...” Tarja

”Mä aattelen sillee konkreettisesti ni, mä tuln naisliikkeeseen – mä aina tuln joka liikkeeseen sillee et joku vetää, mulla oli luokkatoveri joka sanoi et nyt mennään kattomaan millasta se on, ja sit vaan kävelin sinne sisään, se on niinku se konkreettinen ” Arja

Enna: Eli sä löysit niinku jonkun peesissä sen?

”Peesissähan sinne yleensäkin tullaan että, sillohan peesissä me kaikki tultiin” Tarja

Enna: Aivan, mut siis just et nää tietyt konfliktit, et ne niinku...

”Ne herätti siihen rauhantyöhön, että, ihan älytöntä että...” Tarja

”Ja siis mun mielestä, tällä hetkellä puhutaan paljon naisiin kohdistuvasta syrjinnästä, mutta mulla on niinku edelleen muistissa se kun ensimmäisessä oikeessa työpaikassa mulle sanottiin suoraan että naisille ei tartte maksaa samaa palkkaa ku miehille, niin kyllä niinku tämmöset asiat niinku kans herätti” Maija, 19:50 eteenpäin

Enna: Joo... Niin, kyllä mä luulen että jos mulle joskus sanottais noin ni kyllä mäki varmaan polkisin jalkaa ja ettisin jotain...

”Joo, mulla oli, lähti enemmän tosta, et kylhämmä nää kaikki sodat joista te puhuitte, ni luin ja muuta, ni ne ei sillä lailla mua koskettanu...” Arja

”Sä et ollu barrikadeilla” Tarja

”En, ne oli liian, liian kaukana, et ehkä se oli se että siihen aikaan vielä radiosta tai mustavalkosesta televisiosta ei näytetty sillä tavalla, että nythän kaikki tulee aivan toisella tavalla” Arja

Enna: niin, tulee niin iholle

"Mut kyl se ton kaltasista, mitä Maijaki sano just toi, et ei mulle koskaan oo tollatavalla sanottu mutta kyllähän se työelämässä heti näkyy jollain tavalla jotain vastaavaa ja siitä sitte pääsi ensimmäisenä siihen naisten asemaan ja siitä sit vähän niinku eteenpäin oikeestaan." Arja

Enna: nii aivan, eli se oli niinku ne alkujat, ja sit jos mietitään et onko nykyisin joku keskeinen syy mikä saa jatkaa sitä toimintaa, onks tapahtunu jotain muutosta siinä mikä sai teijät lähtee mukaan ja mikä nyt pitää mukana tässä järjestössä

"No kyl mun mielestä tää tämmösen, tän uuden oikeiston ja tämmösen nousu ni se on ollu aika sokeeraavaa ku luulee että tässä on menty parempaan suuntaan ja sit yhtäkkiä tulee tätä, ja sitten ku se rupee näkyy ihan näissä päättäjissä ketkä nousee päättäjäjksikin" Arja

"Onhan tää hyvä esimerkki tää metoo, ni onhan täs menny eteenpäin..." Tarja

"No se on menny eteenpäin juu" Arja

"Ennen se kuulu asiaan et pitää nyt vaan väistellä ja kartaa ja jos valittaa, ni älä välitä, kyl se muaki välillä ja sillee, mut nyt joku fiksu sano ettei tartte olla näin" Tarja

"Mä en tiiä onks se nyt sit ku jotkut arkistot on alkanu avautua ja näin, ku viiskyt vuotta tai näin, nyt on puhuttu paljon asioista, puhuttu siitä miten Suomi luovutti juutalaisia tai näin, miten niinkun on paljon puhuttu sisällissodasta, ni se myöskin jotensakin kuvaa sitä tilannetta et mistä on ollu kysymys ja se avaa niinku, historia avaa myös silmiä sillä tavalla et näkis ettei samoja [asioita] pääse tapahtumaan..." Maija

"Olihan tässä pari vuotta sitte puhuttiin et tilanne on aivan sama ku ennen ensimmäistä maailmansotaa..." Tarja

"No nii" Arja

"...ja sit ku alko miettii ni hyvänen aika et se voi tulla uudestaan jos vaan annetaan" Tarja

Enna: nii, jos vaan annetaan sen niinku tapahtua, aivan, joo kyllähän toi maailmanpoliittinen tilanne tällä hetkellä varmasti sais, SAA monet barrikadeille ja hyvä niin, ei oo varaa olla hiljaa. Tai no, kellä on ja kellä ei ole varaa olla hiljaa.

Enna: Kun katsotaan niitä asioita mitkä on pitäneet mukana, mitkä ne asiat on mitkä on ylläpitäneet sitä motivaatiota – onko jokin sellainen asia mikä ärsyttää aina vaan?

"Emmä tiedä, musta se konferenssi ku me oltiin Haagissa sillon, se oli taas semmonen ku anto uutta virtaa, joku Edith Balatyne oli siellä, joka on yli 80-vuotias [yhdeksänkymmentä Tarjan mukaan], tai sitten niin ku tapas niitä vanhoja, joiden kanssa on ollut tekemisissä, ja myöskin niitä nuoria jotka on nykyään kansainvälisessä toiminnassa mukana ni, kyllä se oli semmonen taas, anto lisää innostusta" Maija

"Ja yleensäki ne kansainväliset kokoukset, me ollaan niin vanhoja et me ei jakseta niis enää rampata, mut sieltä ku kuulee uutisia niiltä jotka siellä käy, ni kyl se antaa semmost uskoa" Tarja

Enna: Mikä siinä on se, onks se se mitä kongresseissa on puhuttu ja mitä on saavutettu?

"Sekä että, mut siis sillä lailla et me ei olla yksin täällä, tämä pieni ryhmä naisia vaan niit on pitkin maailmaa... Ja verkostoituminen, mikä on ihan hurjan tärkeitä." Tarja

"Tai just niinku me oltiin Costa Rican kokouksessa ni siellä oliko nyt Guatemalasta semmonen joka osallistu siihen kongressiin ja hänel ei ollu sen jälkeen paluuta enää kotimaahan. Et tämmösiä ihmiskohtaloita niinku kuulee..." Maija

Enna: nii aivan et se on se inhimillinen, tarve, myös siellä, et toisaalta se että koetaan että saadaan jotain aikaiseksi ja yhdessä nimenomaan voidaan tehdä jotain asioilla ja sit se että edelleen on tehtävää

"Ja sehän täs on niinku tämmönen, epämääräinen juttu, ku ei tiedä mitkä ne saavutukset on, mut sit pitää miettiä et mitäs sitten jos rauhanliikettä ei olis ni oisko koko maailmaa enää? Ku ei voida sanoo et nyt ku on rauha ni se on meidän ansioo [naurua], sille vähä nauretaan mutta..." Tarja

Enna: mut toisaalta jos ei sitä ois, ni ajattelee myös sen kautta et vaikka tuntuis siltä ettei mitään hirveen suuria asioita saada aikaiseks tai et maailmas on vielä tehtävää

"Nii, ku just yleensä kysytään että no mitä te nyt sitte ootte saanu aikaiseksi ja siin on vaikee vastata" Tarja

Enna: sillan on vaikeeta pistää jauhoja suuhun. Mut toisaalta se on kyllä ihan hyvä pointti, että no se ollaan saatu aikaiseksi että sulla on varaa kysyä...

"Nii" Tarja, Maija

"Ollaan oltu ainakin osallisena" Arja

Enna: nii et se osallisuus

"Nii ja tää viimeinen Nobelin rauhanpalkintokin, se meni semmoselle puljulle mikä ainaki osaks on perustettu Rauhanaseman saunassa" Tarja

Enna: nii sehän oli se, eiks se ollu se ydinase... se kielto...

"ICAN" Arja

MOTIVAATION TIMANTTIMALLI

Enna: Mitä mieltä, mikä tuntuu omalta, mikä ei?

"No kyl toi, siis toi antaminen on hirveen tärkeitä, et sitähan me yritetään, mut se on semmosta niinku hirveen abstraktia, että on helpompi niinku konkreettisesti kertoa mitä saa siitä itse." Arja

"Kyllähän tässä nyt rahaakin tavallaan menee, jos jonnekin kokoukseen matkustaa ni ei sitä ikinä pysty ilman omaa rahaa tekemään" Tarja

"Nii ku me ei saatu valtiolta ollenkaan, nyt ku ne muutti" Arja

Enna: niin ku toi hallituksen uudistus, leikkaus joo...

"Tota henkistä kasvua mä en nyt oo ihan varma tapahtuiks sitä" Tarja

Enna: ei oo henkistä kasvua vai? Vaikee uskoa... te ootte niin pitkään ollu mukana tässä järjestössä kaikki et eiköhän...

"Enkä mä pahemmin omien kriisien läpikäyntiä oo tän kautta, tää ei oo semmonen aihe. Mutta siis tietysti toi toiminta ja näkyvien tulosten aikaansaanti, ei siis en tarkota siten että rauha niinkun edistyy mutta ku saatiin vaikka nämä kirjat aikaan tai tommosta, ni ne on tuntunu aina hyvältä. Ja sit toi jatkuvuus sillä

tavalla että, meillä on hirveen pieni tää yhdistys, että se on niinku sillä tavalla tärkeätä että kuinka kauan tässä vanhana täytyy olla että sinne lopultakin olis varmasti niinku Suomessakin semmonen jatkuvuus” Arja

”On vaikee lähtee ku tietää et jokainen on tarpeellinen, sekin pitää siellä mukana” Tarja

”Mut ehkä pohdinta, me ollaan varmaan kaikki enemmän tämmöstä käytännön toimintaa ja sit me halutaan niinku näkyviä tuloksia, ehkä me luetaan mieluummin sitä pohdintaa mitä muut on tehny tästä rauhan asiasta ja” Arja

Enna: nii ja sitte tuotatte siitä jotain?

”Nii, joo” Arja

Enna: nii silleki on tottakai, kaikellehan on paikkansa

”Ennen oli seminaareja tai tämmösiä tilaisuuksia, mut nyt on niin mahdotonta saada ihmisiä liikkeelle, rauhanihmisiä saatikka että sais muita sinne, niinku tutustumaan rauhanasiaan” Tarja

Enna: nii se ei oo ehkä samalla tavalla semmonen mediaseksikäs aihe tällä hetkellä, mikä on vähä mun mielestä hassua ku otetaan huomioon mitä maailmalla tapahtuu

”Mä muistan sen ku meillä oli se yks julkasu, se Sota ja raiskaus, silloin me saatiin hirveesti niinkun mediajulkisuutta” Maija

”Mut meil oli yks mies apuna siinä! Joka paljon teki työtä että se sai sen median” Arja

”Mut sitä mä just mietin että kyl me oltiin edelläkävijöitä ku siitä on nyt alettu puhumaan siitä asiasta, se on edelleen niinku hirvittävän ajankohtainen” Maija

”Sehän on ihan sodankäyntimuoto, että” Tarja

[myöntelyä]

Enna: olikse se siis hetkinen se Sota ja raiskaus, olikse se niinku...

Arja: Se oli käännöstyö

Enna: niin se oli käännöstyö, jossa tuli, olikse..

”vuonna 94” Tarja

Enna: Nii yheksänneljä, mä yritin miettiä et olikse se ennen vai jälkeen sitä YK:n 1325 sitä artiklaa joka keskittyy tähän, mun mielest se on ennen, joo...

”Oli ennen” Tarja

Enna: koska 1325 on se, se on se

”Niin on, se on meilläkin semmonen työkalu oikeestaan, et me aina mietitään kaikkee toimintaa sen 1325 pohjalta. Mut sitä ei oo niinku yhtään, tota, sit tehtiin niin pieni painos, se jaettiin kaikille kansanedustajille silloin ja sitte oli muutamia kappaleita ylitte. Hirveen ohuthan se on koska se oli siis yhen artikkelin kääntö, sen vois joskus vaikka monistaa tai...” Arja

”Niin tai vaikka nettiin laittaa, mulla on uus skanneri...” Tarja

Enna: no joo, mutta jos voidaan tää [timanttimalli] käsitellä loppuun, ni olikse tässä nyt siis jotain mikä eriyisesti teille resonoi noista timanttimallin asioista, et haluutteks te kommentoida esimerkiks tota et jääks tuolt jotain pois teijän mielestä tai...

”Emmä sitä tiedä et jääks jotain pois mutta ku mä katon tota saamista ni kylhän siin on hirveesti mitä on saanu, vastuutehtäviä ja sit semmosii taitoja mitä ei ois työelämässä samanlaisia saanu, varsinki ku on vuosia tehny” Arja

Enna: ootteks te saanut tästä jotain hyötyä tästä sillon työelämässä ollessanne?

”Päinvastoin siis pidettiin suuta tarkkaan kiinni, mä olin esimerkiks semmosessa paikassa ku Rajavartiolaitoksen esikuntatöissä, ja tehtiin kyllä taustaselvitykset ja menin kyllä puhtaasti läpi, et ei WILPFiä katota mikskään...” Maija

”Mullaki oli samanlainen kokemus ku mä olin Akavalaisen luottamustoimessa ja sitte oli tämmösiä kursseja ja sit upseeriliitosta tuli kanssa osallistujia siihen ni, niiden kanssa ei voinu keskustella niinku mistään, ne oli niin aivopestyjä et niil oli selvät sävelet jokaiseen, ja sit tunti ittensä vaan naurunalaiseksi ku ei ollu varautunu jokaiseen vasta-argumenttiin” Tarja

”Mä tein yht kurssia niin, mä olin siin akavalaises liitos nimittäin töissä ni mä sain upseeriliiton kanssa joskus aina tehdä, mä muistan aina, tää on vähä sivujuoni mutta tota, meil oli joku kurssi ja meil oli eri liitoista ja sitte mietittiin et mikä oli minkäkin liiton vahvuus, sit yks yhteiskuntatieteilijä sano että upseerit on sitte hyviä jos on muonituksesta kyse, upseerit oli sitte loukkaantuneita että kyllä me muutaki osataan” Arja

”Mä en siel kauan ollu mut aina tuli näitä lipsuja niinku ku mä sanoin et voisko kadettikoulun suorittaa kirjeopistolla, ku se oli avain kaikkeen...” Maija

[puhetta haastattelijan sivuaineesta ja hesarin artikkelista]

Enna: -- mutta niin, jos nyt puhutaan tosta motivaatiosta vielä sen verran, ku mä itekin teen jonkinverran vapaaehtoistöitä ja järjestöhommia, ni se antamisen ja saamisen, ni se et ne on tavallaan vastakohtia mutta ne on molemmat hirveen keskeisiä siinä

”Niin on, eikä siis mun mielestä tääl mitään semmosta oo mitä ei kuuluis tänne, se on se vaan että joka kohdassa ehkä joskus painottuu joku ja jossain toisessa, ja jollekin ihmiselle joku kohta on tärkeempi ku toinen, et kyl nää kaikki liittyy hyvin tämmöseen yhdistystoimintaan” Arja

”Ja onhan meillä välillä semmosiaki jäseniä jotka ei ne paljon ota kantaa, eikä muuta, oo kauheen aktiivisia mut ne tulee kokoukseen ja se on varmaan niille kovin tärkeitä.” Tarja

Enna: oisko siinä sit se osallisuus siinä, johonkin itseä isompaan?

”Nii ja sitten se ku jakaa ne samat ajatukset siinä, sillee että vaikei pysty ottamaan mitään vastuita silleen.” Tarja

”Tosta jatkuvuudesta tuli mieleen että meillähän on taas tää hautausmaakeikka, me käydään aina joulun alla viemässä kynttilöitä tonne noin Hietaniemen hautausmaalle näitten vanhojen feministien muistoksi haudalle sinne...” Maija

”Nii ja nyt siitä tulee isompi sitte ku Unioni halua kanssa että tehään se reissu, Helsinki-päivänä kesäkuussa, et mun täytyy nyt uudestaan miettii nää repliikit” Arja

[puhetta haudoilla järjestetystä kierroksesta jonne tuli odotettua enemmän vieraita]

Enna: löydättekte tuolt timanttimallist jotain sellasta mikä aivan erityisesti puhuttelis, jos teijän pitäis noista valita et mikä teijän motivaatiolle on ehkä keskeisin? Ihan vaan intuitiivisesti

”Intuitiivisesti mä en tiä mikhä se kuuluis, mutta jotenki niinku omantunnon rauhoittaminen” Tarja

Enna: okei, ai niinku se että tekee jotain?

”Nii, ettei ihan tumput suorana vaan päivittele, voi sanoo et ees vähän... ja sit heti tietysti se toinen puoli et pitäis tehdä paljon enemmän ja pitäis ennen kaikkea keksiä uusia konsteja ku maailma muuttuu niin, ja me ollaan niin vanhoja jo että pitäis keinolla millä tahansa saada nuoria ihmisiä mukaan jotka muuttais sen koko järjestön, päivittäis sen nykypäivään” Tarja

”Täs mulle ehkä tärkeintä on jatkuvuus, et on joku semmonen elämässä joka niinku jatkuu” Maija

”No mut siis mejän pitäis tästä nyt oikeesti löytää siis se, millä me saatais niitä nuoria ihmisiä mukaan” Tarja

Enna: niin et mikä motivois nuoria lähtemään mukaan?

”Selvitä meille mikä motivoi nuoria ihmisiä lähtemään mukaan tämmöseen asiaan ku rauhantyyö” Maija

Enna: hyvä, mä otan sen graduaiheeksi sitten, laitan viestiä heti sitten!

”Ihan totta se ois tosi upeeta, ja meiltä saat kaiken tuen sitten siihen mitä vaan suinkin” Tarja

”Ja onhan meillä nyt muutama nuori tullu mut se on liian vähän vielä” Arja

”Ja sitte meillä on nyt niitä iranilaisia nuoria naisia, ni siinä ois varmaan semmonen linkki että jotenki, ku meil ei näitä maahan, näitä uussuomalaisia oo tähän saakka ollu paljon vai onko ollu yhtään...” Tarja

”Ei oo aikaisemmin tainnu olla yhtään” Arja

”Aa siis mejän huippuja on ollu ku mejän hallituksen jäsen valittiin vuoden pakolaisnaiseksi” Maija

Enna: aa niin joo, se on varmasti ollut hieno saavutus hänelle mutta myöskin teille

”Hänellä tosin on tietysti muitakin järjestöjä” Arja

”Mutta meidän järjestöstä se alko se hänen osallisuutensa” Tarja

Enna: nii, oisko se sitte, meniskö se niinku antamisen alle sitte sulla tämä, niinku, että tekee edes jotain.

Tarja: ”Emmä usko että se antamistakaan on, jotain semmosta et voi kutsua itseään ihmiseksi” Tarja 43:14

Arja: ”Mullaki siis, mä aattelen et se liittyy johonki tähän saaminen ja toiminta-siihen kohtaan, tuntuis et se on enemmän sitä mitä niinku.”

Maija: Ehkä toi toiminta-

Arja: Nii.

Maija: Et haluaa jotain semmosta, että-

Arja: Käytännön toimintaa ja jotain.

Enna: No sinne se vois paremmin ehkä mennä sitte.

Maija: Tai siis meil on sitte, ku on teknisellä alalla tehny loppu työelämäni ni mä oikeesti haluisin nyt oikeesti kehittämään verkkosivuja ja facebookia, sitä niinku aluetta jolla näkyvyyttä lisätään, mutta tota, se on aika haasteellista seki.

Tarja: Mulla on yksi juttu muuten, minkä mä kirjotin ku mä harrastin enemmän kirjottamista, sen vois julkasta jossain facebookissa tai jossain, vähän semmonen hauska juttu.

Enna: Joo, se kannattaa varmaan julkasta sinne teijän nettisivuille ja laittaa siitä linkki facebookiin. Mutta, okei, nyt laitetaan pois tämä timanttimali että päästään asioissa eteenpäin, me ollaan sen verran pitkään

tätä itse asiassa puitu että mennään nyt siihen että haluutteks te vielä jotain sanoa motivaatiosta vai aletaanko lopettelemaan? Tuntuuks et jotain vielä haluis sanoa?

Arja: Se tulee sit mieleen ku pääsee kotiin.

Enna: No sit voi toki laittaa sähköpostia, jos tuntuu et jotain tärkeätä nyt jäi!

Arja: Joo. Toivottavasti sä nyt sait tästä jotain, tää oli kovin sekavaa tämmöstä keskustelua...

Enna: No sehän oli tarkotuskin.

Tarja: Se on meillä niin selkäytimessä tää juttu että palauta sit siiten alkuun ja näihin kaikkiin-

Arja: Niin, ei oo pitkään aikaan analysoinu tätä kaikkee-

Tarja: Kyllä tässä mulla ainaki on semmosia tullu mukaan, että mä oon tavannu mun idoleita. Ku mä oon ollut tuolla WILPFin edustajana Rauhanliiton hallituksessa ni siel on ollu, oon tutustunu Vappu Taipaleeseen ja Tarja Cronberg oli siellä nyt puheenjohtajana, ja tämmösiä. Siin on tietty seki puoli et ne inhimilliset piirteet-

Arja: Joo, ku uusiin tutustuu ni sitte tapahtuu jotaki vähä tipahtamista.

Tarja: Niin. Sit siellä on ollu, jos sä tunnet Hilikka Pietilän?

Enna: Nimi on tuttu kyllä.

Tarja: Se oli kans yks semmonen joka oli meidän hallituksessa kanssa ja, semmosta ni, sit saa semmosta mallia ja esikuvaa omaa elämäänsä.

Arja: Ja ollaan me Tarja Halonenkin tavattu, ja ollaan me toki Tarjan kanssa, me kaks, aikasemminkin oltu työelämän kautta joskus.

Maija: Oonks mä tuonu sulle sitä Tarjan joulukorttia? Et sä saat pitää sitä vähän aikaa...

Arja: Et oo tuonu, mut se oli kai tarkotettu WILPFin puheenjohtajalle ni se menee arkistoon-

Tarja: Sä oisit pitäny sitä seinällä...

Maija: Kyllä meillä, edelleen ku miettii sitä 95' kongressia ni kyllä se oli niinku, saavutus, tuli semmonen tunne et me pystytään vaikka mihin ku me-

Tarja: Niin, ku meit sillonkaa ei ollu paljoa, ni sentään.

Enna: Niin, se oli se Helsingissä?

Tarja: Joo Helsingissä, ja sit siitä lähti vielä se Rauhanjuna heti ku meil oli 500 ihmistä buukattu ja majotettu ni sit piti 400 laittaa jonneki vielä lisää saada majottumaan.

Enna: Se oli kyllä, mä luin siitä tosta historiikista ja se oli tosi vaikuttavankuulonen tapahtuma. Mä olen itse ollut silloin yksivuotias.

(naurua)

Arja: No niin, ensimmäinen kännykkä mitä saatiin Nokialta käyttöön, tai ensimmäisiä, saatiin me useamman kappale ilmaseks käyttöön...

Enna: Joo. No mut hei milt teist tuntu puhuu tästä, tässä on niinku, olik tää vaikeeta?

Tarja: Eei mulle puhuminen oo ikinä ollu vaikeeta-

(naurua)

Tarja: Puhetta riittää, kun sen sais sitte kaikki niinkun toiminnaks ni oiski kauheen hyvä.

Arja: Sitte väsähtää välillä, että ku ei kukaan muu tee mitää-

Tarja: Nii, et yksinkö täällä, tässä järjestössä kaikilla on vähän samalla lailla...

Enna: Niin, helpointa se on muistaa millon ite viimeks laitto pyykit.

Tarja: Nii! Näin on.

Enna: Tai laitto ruokaa tai teki jotain rauhan eteen, mitä näitä nyt on. Se on kyl ihan totta, se on niin universaali, hauska miten tollaset vain minä-jutut yhdistää kaikkein eniten.

Maija: No kyllä mä olin ottamassa Itämerestä kuvaa, ni kyllä sormet jääty-

Arja: Etsä huomannu minkä mä panin nettiin-

Maija: En mä sitä huomannu.

Arja: Vanhoja kuvia, tääl on Töölönlahtee ja sen, ei Töölönlahtee vaan mikä se nyt on, lähempänä Ruoholahtee, eiku hautausmaa. Hietalahtee.

Enna: Joo?

Maija: Oli kylmä pakkaspäivä, sormet jäätyy!

Enna: Niin, mitäpä sitä ei järjestötoiminnan eteen tekisi... Joo, okei, sitte vielä muodollisesti, että saako laittaa viestiä jos jäi jotain?

Kaikki: Juu, tottakai, kyllä.

Enna: Hyvä, mä laitan sitte jos. Ja sitte, tätä ei missään nimessä tarvii, nyt päästä tästä tällä hetkellä päätökseen, mutta mun pitää jossain vaiheessa ratkaista tätä tutkimusta tehdessä että esittelenkö mä teijät haastatellut ihmiset nimillä, et ootteko te koko nimilläne mukana tässä vai tehdäänkö tää anonyymisti. Ni jos ei sitä halua nyt tässä sanoa, ni sit voi laittaa mulle viestiä.

Arja: Mun puolesta saa panna-

Tarja: Joo.

Maija: Saa panna.

Arja: Me ollaan eläkeläisiä, ei meidän tarte työuraakaan mieltä.

Enna: Noni, hyvä. Se ei riipu itse asias pelkästään teistä, vaan mä haastattelen vielä muita.

Arja: Ootsa ollu yhteydessä muihin?

Enna: Joo, ainaki Sirpa Mittilä ja Marianne Laxén...

Arja: Joo.

Enna: Noniin mutta, mulla ei oo sen enempää kysymyksiä että-

Tarja: Ja tervetuloa mukaan toimintaan-

Arja: Joo sitä mä meinasin sanoa kanssa!

Enna: Kiitos, mä teen nytte, must tuntuu että mun täytyy pitää erillään niin kauan ku mä teen tätä tutkimusta, mutta sen jälkeen mä sitten olen yhteydessä jos vaan ajankohta on sopiva, olen varmaan lähössä ulkomaille vuoden päästä tähän aikaan...

Arja: Joo, ja joku kerta sitte meille kertomaan tuloksista sitte.

Enna: Joo tulen mielellään!

puhetta WILPFin mahdollisuuksista, harjoittelupaikoista ja urasta, WILPFin Suomen osaston nuorten aktiivien puutteesta

Enna: Mut mä tuun ihmeessä sitten esittelemään.

puhetta kandin tutkimuksen rakenteesta ja aikataulusta, yliopisto-opiskelun jaksoista

4. purettu yksilöhaastattelu: Sirpa

Sirpa Mittilän haastattelu, 8.3.2018

Haastattelija Enna Koskelo

E: saanko käyttää kerättyä aineistoa tutkimuksessani?

S: Saat käyttää.

E: Kiitos. Niin, haluaisin ensin ihan vaan esittäytymisen tähän nauhalle. Kertoisitko vaikka vähän mitä teet ja mistä tulet ja miten käytät vapaa-aikaa?

S: Mun nimi on Sirpa Mittilä, olen 66-vuotias eläkeläinen, ja lähinnä ajankäyttö nykyään on enemmän semmosta mummoilua, valtaosan viikosta vietän Lohjalla poikani lasten kanssa, virallisesti asun kyllä Helsingissä edelleen ja käyn täällä viikottain omissa harrastuksissani ja silloin tietysti, jos on kokouksia ja muita.

E: Aivan.

--

E: puhutaan ensin tästä WILPFistä yleisesti, rajataan aika lailla siihen Suomen osastoon. Sano vielä omin sanoin, millainen järjestö tää WILPF on sun mielestä?

S: Monimuotoinen, sillä lailla että sillä ei mun mielestä ole, ainakaan minun mukanaoloaikana, ollut mitään semmosta yhtä fokusta, että se keskittyis vaan yhteen asiaan, vaan mun mielestä se aika laajasti ennen kaikkea naisten ja lasten asema maailman konflikteissa on ollut hyvin monella tasollakin WILPFin agendalla. Tietysti se näkyy parhaiten kansainvälisen WILPFin toiminnassa, Suomessa meidän toiminta on ollut pienimuotoista eikä sillä oo ollut sellaista näkyvyyttä, koska meillä on Suomessa tosi paljon kaikkia järjestöjä, me ollaan vähän semmosta järjestökansaa, ja sitten käy vielä sillä tavalla että samat ihmiset toimii monissa eri järjestöissä. Tietysti siinä saattaa vähän omakin fokus hajota, mun mielestä jos vertaan esimerkiksi Ruotsin WILPFiin niin siellä on paljon semmosia ihmisiä jotka on vain WILPFiläisiä.

E: Aivan, eli he on paljon spesifimmin ja kapeammin?

S: Niin, se on siellä aika vahva järjestö ja aika iso järjestö. Ja näkyvä järjestö ja saa paljon valtion apuja ja tukia.

E: Niin aivan, tästä puhuttiinkin jo että nyt tukia on leikattu ja nyt WILPFI taisi jäädä ilman?

S: Pieniähän ne avustukset on olleet aina koska on pieni järjestö. Mut sit Suomessa mun mielestä meidän kaikki aktiivi-WILPfiläiset toimii myös monessa muussa järjestössä, moni ammattinsa puolesta ja ammatillisissa järjestöissä, joissa monesti on tietyllä lailla samaa fokusta, naisten sosiaalijärjestöissä ja kaikissa tämän tyyppisissä, ja sitten ammattijärjestöissä...

E: Niin, tai puolueissa, eikö joku ollut tenhyt uraakin?

S: Kyllä, puolueissa, ja tällä tavalla sitä tulee jokaiselta sitä omaa panostakin siihen.

E: Tottakai se on myös antoisaa.

S: On, kyllä se rikastuttaa ja laajentaa näkökulmaa. Toisaalta se myös heikentää sitä itse WILPFin näkyvyyttä kun ei ole yhtään semmoista joka olisi pelkästään WILPfiläinen, jolle se olisi ainoa järjestö jossa toimii. Suomessa mä luulen että meillä on, varsinkin 60-70-luvuilla, hyvin puoluepolitisoitunut kaikki järjestöt, ja WILPFissäkin oli hyvin voimakas puoluepoliittinen tausta.

E: Mä oon ainakin ymmärtänyt että WILPF on poliittisesti sitoutumaton?

S: Poliittisesti sitoutumaton, kyllä.

E: Poliittisesti ja uskonnollisesti eiks se vielä näin ollut?

S: Kyllä, ja ihmiset ei kuitenkaan oo sitoutumattomia. Ihmisillä on vahvat omat puoluesidonnaisuudet ja sitä kautta vahva käsitys siitä, miten sitä rauhentyötä pitää tehdä.

E: Koska sehän on poliittista.

S: Niin, se ei kuitenkaan voi olla irrallaan valtioitten, ja valtiot taas ei ole irrallaan...

E: Ei voi toimia sellasessa tyhjiössä.

S: Mutta toisaalta jos verrataan Ruotsiin niin Ruotsissa ei ole sellaista, vahvaa puoluepolitisoitumista siellä takana.

E: Ahaa, mä muistan ku mä oon tovi sitten selannut on teidän historiikin läpi, vähän sieltä just paistoi se että puoluepolitiikka on, ei suoraan mutta välillisesti vaikuttanu.

S: Välillisesti se on vaikuttanu välillä hyvinkin vahvasti.

E: Joo toi mun kandiohjaaja sanoikin siitä, kun mainitsin käväni Työväen arkistossa missä kaikki WILPFin pöytäkirjat on, että oliko tää nyt puoluesidonnainen järjestö, kun se arkisto mielletään niin vahvasti vasemmalle... Sehän se on että vaikka järjestö on sitoutumaton niin se ei tarkoita että ne ihmiset on.

S: Heillä saa silti olla sympatioita johonkin suuntaan. Että siinä mielessä varmaan sä oot sieltä historiikista lukuun miten Anna Rantanen vastusti hyvin vahvasti just näitä avustusten hakemisia ja painotti jokaisen omaa henkilökohtaista panostusta, ja Annalla oli siinä taustalla nimenomaan se ettei...

E: Että pysytään puolueettomina?

S: Niin, näkemys siitä että valtion avustuksetkin on poliittisia ja jollain lailla sitouttavia, mutta nyt vaikka perustahan on että avustukset jaetaan poliittisin perustein niin ei niiden saajilta enää nykyään oleteta, sillä lailla poliittisen tahdon mukaan. Mutta ymmärrän kyllä myöskin sen Annan näkemyksen. Etenkin kun koko

[Suomen] WILPFin alkuhistoria on ollut semmoista yksittäisten henkilöiden panostukseen nojaavaa, taloudellisestikin.

E: Niin sehän siitä historiikistakin kuultaa läpi että on ollut semmosia vahvoja henkilöitä jotka on pitäneet elossa tai liekkiä yllä, oli aina joku vahva puheenjohtaja, vahvoja naisia, mikä on tietysti ollut vitaalia.

S: Tietysti ajankuvaa myöskin, kaikkihan alun perin perustu siihen että on vahvoja ihmisiä jotka lähti vetämään.

E: Osuvaa että tehdään haastattelut näin naistenpäivänä.

S: Kyllä!

E: Puhutaan vielä nopeasti siitä mitä sä oot tehnyt WILPFissä ja mitä Suomen WILPF tekee.

S: Oon itse nähnyt itseni enemmän semmosena järjestön toimintaa vahvistavana, en niinkään sitä, miten sen sanoisi, en ole semmonen barrikadi-ihminen.

E: Aivan. Enemmän järjestön sisäinen?

S: Niin, semmoista järjestön sisäistä työtä.

E: Eli sitten kun WILPF on antanut lausuntoja tai kampanjoinut niin olet ollut mukana toiminnassa mutta, onks esimerkiksi jotain erityisen mieleenpainuvaa kappista?

S: No ei sillä tavalla, mä olen melkein kolmekymmentä vuotta toiminut rahastonhoitajana, hoitanu enemmänkin sitä talouspuolta ja sillä tavalla ollut kokouksissa mukana. Ja tietysti keskustelussa yrittänyt tuoda omia näkemyksiäni. Aika pienimuotoistahan se toiminta on ollutkin ja perustunut siihen miten hallitus ja kokoukset, mitä se keskustelu siellä on, pitkä aika oli tosi hiljaista, ei ollut mitään muuta kuin hallituksen kokouksia ja jotain kirjeitä mitä lähetettiin jollekin ministerille tai muualle.

E: Olikohan se nimenomaan tää "Rauhan haaveita" vai, musta se oli tämä mikä jaettiin kaikille kansanedustajille, vai miten se menikään?

S: Varmaan joo, ja historiikkia on jaettu, ja meillä on ollut myös muita julkaisuja mitä on käännetty.

E: Niin muistakin että joku sanoi että ootte tehneet käännöstöitä. Niin sä oot ollu 30 vuotta rahastonhoitajana...

S: No ei nyt ehkä ihan kolmekymmentä mutta tosi kauan.

E: Okei, pitkään ollut, muistatko milloin oot lähtenyt mukaan?

S: No itse asiassa mä oon hirveen huono muistaa vuosilukuja, mutta joka tapauksessa oon Lahdesta kotoisin, ja mun tausta on tämmösessä lähellä kommunisteja olevassa naisten rauhanliikkeessä siellä asuessa, eli tämmönen Suomen Naisten Demokraattinen Liitto oli aikanaan tämmönen. Sitä kautta tutustuin yhteen helsinkiläiseen joka oli mukana keskusliitossa, joka taas tunsu Anna Rantasen. Sitä kautta aikanaan perustettiin Lahteen WILPFin osasto, Annan sisko asui Lahdessa, se oli jotain 1970-luvun loppua, koska sitten muutin '79 Helsinkiin kun tapasin mun miehen, joka itse asiassa toimi Suomen Rauhanpuolustajissa silloin, muuton jälkeen aloin toimia Helsingin osastossa. Hoidin Helsingin osaston tilejä ja sitten kun se sulautettiin yhdeksi WILPFiksi niin sitä.

E: Ahaa, ja sä oot siis sitten sitä kautta saanut tietää ku Anna Rantanen oli silloin puheenjohtaja.

S: Niin tai ei ehkä puheenjohtaja mutta mukana kuitenkin.

E: Joo. Sä mainitsit että sun mies oli töissä Rauhanpuolustajissa, mikä sai sut lähtemään WILPFiin eikä esimerkiks tähän järjestöön tai Sadankomiteaan tai mitä näitä nyt on.

S: No varmaan just se että mun ystävä sieltä naisliikkeestä tunki Annan ja sitte mä sitä kautta ajauduin. Tietyllä lailla otin osaa myös Rauhanpuolustajien työhön.

E: Eli se ei ollut sellanen yksi yli muiden valinta?

S: Ei, se on vaan tullu siinä sivussa. Mun poika syntyi 1979, se tietysti aina supistaa osallistumista kaikkeen tekemiseen, kun tulee perhe siinä ja palkkatyöt ja kaikki tämmönen.

E: Totta kai, ihmisillä on muitakin elämän osa-alueita.

S: Niin, tekee sen mitä kerkeää. Oon aina ollut semmonen järjestöihminen, tyttären kautta ajauduin sitten urheilun puolelle, oltiin siellä TUL:n osastossa Myllypurossa, sitä hajaantuu aika moneen se tekeminen jo pelkästään lasten kautta kun tulee koulujen vanhempainyhdistykset ja muut.

E: Totta, tuntuu että sitä on itselläkin, se on joku tämmönen valtsikalaisten juttu kanssa, ammattitauti että kaikki vähän kiinnostaa ja niin moneen olisi huvia lähteä. Mutta tota, puhutaanpa näistä motiiveista. Birgitta Yeung määrittelee motivaation psykologian kautta sellaisina ulkoisina ja sisäisinä tekijöinä jotka saa yksilön toimimaan, ne voi olla lähtöisin nykyisyydestä tai menneisyydestä tai se voi olla tulevaisuusorientoitunutta, eli sun ajatukset tulevaisuudesta saa sut ottamaan askeleita johonkin suuntaan tai aktivoitumaan. Jos sä ajattelet vaikka sun alkuaikaa, tälleen kronologisesti, niin mikä sai sut ajatutumaan sinne?

S: No kyllä se varmaan on se menneisyys, eli toiminta kommunistisen liikkeen lähellä, siihen maailmanaikaan 60-luvun lopulla 70-luvun alussa, maailma oli hyvin jakautunut, oli Neuvostoliitto oli USA ja kaikki se mitä tapahtui, radikaali nuorisoliike, oli Vietnamin sotaa ja Chilen vallankaappaus ja kaikki tällaset tietysti.

E: Isot maailmanpoliittiset tapahtumat?

S: Niin, ne herätti, ja se riippuu sattumastakin. Kun ystäväpiiri sattuu olemaan sellainen jotka sitten lähtee enemmän johonkin suuntaan, sit Lahdessa ystäväpiiri muodostui sellaiseksi että oltiin kiinnostuttu tietyistä asioista ja sitten sitä vaan ajauduttiin järjestöstä toiseen.

E: Eli sitten kun yksi kiinnostuu jostain, ni sitten se tulee muillekin tietoon, kun ollaan samanmielisiä.

S: Ja sitten aletaan perustaa ite järjestöjä, ja tehdä itse, ja me tehtiinkin tosi paljon kaikkea ite silloin. Niiden ystävien kautta ajauduin sitten Annan [Rantanen] tuttavapiiriin.

E: Eli onks esimerkiks nää rauhanaatteet ollu sulle semmoisia josta sä oot itse ensin ollut kiinnostunut vai enemminkin niinpäin että ystävät on tuoneet sitä tietoisuuteen?

S: No kyllä silloin tietysti ite, kun se maailma oli niin kuohuva, tapahtui niin paljon kaikkea nuorison radikalisoitumista, ja toisaalta se maailman avautuminen sodan jälkeen. Mun lapsuudessa vielä kaikki oli aika semmosta harmaata, sitten tuli 60-luku, tuli nuorisovaatteet ja Beatlesit ja sellanen mikä autto näkemään ittensä ei jatkumona edellisenä sukupolvelle vaan nostamaan ihan uudenslaisena.

E: Joo, sellaset mahdollisuudet olla aktiivinen ja ajatus siitä että voi olla, voi olla omia motiiveja toimia niiden mukaan.

S: Maailma alkoi näyttää ihan erilaiselle, siihen tuli paljon enemmän värejä.

E: Ymmärtäähän sen että sodan päätyminen ylipäättänsä tuo mahdollisuuksia, eri lailla.

S: Sitten on ihan sattumaa vaan, että ajaudutko johonkin suuntaan, mutta mun mielestä kaikki nuoret mun nuoruudessani otti kantaa jollain tavalla. Joko ne oli seurakuntanuoriso, tai muusikkoja, tai...

E: Niin, eli pysty löytää jonkun oman jutun ja olemaan sen puolesta? Tai jotain vastaan.

S: Kyllä. Alkoi olla mahdollisuuksia.

E: Kyllähän se käy järkeen, kun ajattelee omaa lähipiiriä niin on tärkeitä että on joku sellanen, identifioitumisen palanen, että tämä on mun juttu. Toivoo löytävänsä jotain samanmielisiä, joilla on kans se että tämä kiinnostaa minua myös.

S: Niin, ja tietenkin nuoret sitä hakee ja hakeutuu, ei kukaan halua olla yksin. Mennään niiden ihmisten kanssa, ja ajattelee että noi ajattelee tolla lailla, et ehkä tossa olisi jokin pointti ja tää tuntuu mustakin aika hyvälle.

E: No miten sitten, historiikissa ei kauheesti puhuttu siitä mutta, tossa kun sä alotit kun Anna Rantanen oli puheenjohtajana, ni mitä se WILPF silloin sitten, mitä siellä tehtiin?

S: No ei kauheesti mitään kyllä. Se oli enemmän kirjelmien lähettämistä ja osallistumista kansainvälisen WILPFin kokouksiin.

E: Aivan, no niin mä ymmärsinkin ku ei WILPFillä mitään massiivisia resursseja oo koskaan ollu, mut esimerkiks ne kirjelmät, en ole vielä käynyt niitä arkistossa katsomassa, muistatko sä et mitä ne oli?

S: No ei mulla kyllä ole sillä tavalla muistikuvia. Saattaa olla että Anna lähetteli ilman sen kummempia... (naurua)

E: Aivan, olin kyllä tosi positiivisesti yllätynyt että mitä kaikkea siellä arkistossa oli. Mähän valitsin WILPFin valinnut siksi että halusin tutkia rauhantyötä ja rajata sen naisiin, ja sitten ajattelin että olisko mitään naisten rauhanjärjestöä Suomessa, ja sitä kautta löysin WILPFin. En tuntenut siis entuudestaan, ja ajattelin heti että mitä mainiota mulle että teillä on niin kunnioitettavan pitkä historia, vaikka se on ollut hiipuneena välillä niin on kuitenkin ollut aina olemassa, tulee jotenkin usko siihen että aina löytyy ihmisiä jotka on valmiita olemaan mukana ja muuttamaan maailmaa paremmaksi.

S: Niin, mä oon aina uskonut siihen että naisilla on tosi vahva rooli siinä että miten maailmaa voitais rauhanomaisesti rakentaa.

E: Totta, aikaisemmissakin haastatteluissa on tullu esiin se että naiset, no, on puolet väestöstä, olisi itsessään jo hölmöä et jos ei puolta väestöstä kuulla kun tehdään päätöksiä jotka koskee koko yhteisöä, mutta sitte ehkä kanssa se että naisilla on jotain sellasta, mitä miehillä ei oo, jos nyt mennään tästä alkuajoista lähemmäs nykyhetkeä niin se YK:n 1325 päätöslauselma, ni siitä käy ilmi että naisilla on erilainen kokemus ja se vaikuttaa sit siihen, et on erilainen näkemys.

S: Joo.

E: Jos mennään tohon nykyhetkeen niin mitkä sun motivaatiot on ollu, pysyä toiminnassa, jatkaa sitä, et onko ollu jotain sellasia, haluankohan mä enää olla tässä järjestössä mukana?

S: Hmm, mä oon varmaan sellainen ihminen jonka on vaikee päästä eroon yhtään mistään, mulle jotenkin aina vaan jää niitä, ei oo mitään semmosta vastenmielistä tai mitään sen tyyppistä että miksi ei vois.

E: Eli ei oo ollu mitään niin isoja, vaikka erimielisyyksiä?

S: No emmä, mun mielestä meillä ei oo, ehkä niitten muutamien vuosien jotka oli niitä kiihkeitä puoluepoliittisia vuosia, eikä silloinkaan erimielisyydet koskenut sitä ideologista pohjaa siinä järjestössä, eikä

siinä työssä, vaan ne oli enemmän semmosia järjestöpoliittisia ongelmia. Ni kyllä meillä on aina niinku keskusteltu, jokainen on voinut tuoda mielipiteensä esille, en muista et ois koskaan ollut semmosta tilannetta et ois oltu niin kiihkeesti jostain asiasta, tilanteesta, niin erimielisiä että siitä ois syntynyt joku kalabaliikki.

E: Niin, onhan se tosi onnellista teille...

S: Niin, taikka voihan se olla että kun sinne on ajautunut sen henkistä porukkaa joilla on kaikilla kuitenkin periaatteessa samanlainen näkemys siitä.

E: Samaa pohjaa, sama ydin siellä.

S: Niin, onhan meillä aina niistä keskusteltu, et on eri tasoja, joku näkee että jokin on tärkeämpää kuin joku toinen.

E: Joo, priorisointi voi olla erilainen mutta kaikki näkee että ne asiat on tärkeitä jollain tavalla.

S: Niin, ja se kun on pieni järjestö, niin ei kenelläkään oo semmosia, kuin usein järjestöissä syntyy semmosia valtapoliittisia tarkoitusperiä, isois järjestöissä on aina semmosia vahvoja ihmisiä jotka haluaa edustaa ja haluaa tehdä sitä ja tätä ja tota. Ja meillä kun on pieni järjestö ja pienet resurssit ni on pikemminkin ollu vaikea löytää ihmisiä jotka haluis ottaa sitä ja lähteä jonnekin.

E: Niin aivan, teillähän on pitkälti ollu samat ihmiset edustamassa, näin ymmärsin, kun on pieni hallitus ja pieni järjestö.

S: Niin, pieni järjestö eikä mitään isoja rahoja, ei oo mitään semmoista mitä vois käyttää astinlautana johonkin. Harvoin syntyy mitään sellasta mihin pitäis ihan hirveesti tapella.

E: Aivan, ja jos on pitäny tapella ni se on sit voitu ilmeisesti ratkoa? Ilman että tuntuis ikinä siltä että tää on semmonen konflikti josta mejän järjestö ei, josta en pysty selviämään.

S: Ei meillä oo ollu semmosia. Ja meillä on aina lhdetty siitä että ois, niinku kansainvälisen WILPFin rooli, et mikä on sieltä se kannanotto.

E: Aivan, ku on se kattojärjestö kuitenkin, et kaikkia päätöksiä ei ehkä tehdä sataprosenttisen itsenäisesti ylipäättänsä?

S: Niin. Ja joskus ollaan tehty silleenkin että ollaan ilmoitettu sinne että me ei nyt olla ihan tätä mieltä.

E: Aivan, et sitä kuitenkin saa myös, voi sillee...

S: Joo, antaa palautettaki.

E: No mut sehän on tosi tärkeä varmasti, jos on yhtään isompi järjestö et se ei sit tarkoita sitä ettei saisi sanoa mielipiteitä tai voisi olla avoin. Joo, entäs onks sulla jotain tekijöitä mitkä on erityisesti ylläpitäneet sitä paloa tai motivaatiota olla mukana?

S: Varmaan se on kuitenkin se että ne kokoukset on aina ollu kivoja, ja niiden ihmisten kanssa tulee hyvin toimeen, et ne on myöskin niinku ystäviä.

E: Niin aivan, et se on itselle mielekästä.

S: Joo, et se on tietynlaista itsen toteuttamista, ihmisten tapaamista, keskustelemista, yhdessäoloa. Se siinä mun mielestä on tärkeintä, kaikissa järjestöissä olis tärkeintä että ihmiset kokisi tekemisen silleen, että tää koko jengi on mun ystäviä, vaikei nyt mitään henkiystäviä oltaiskaan, mutta että, että ilmapiiri olis semmonen...

E: Lämminhenkinen?

S: Niin, et kokis että toi on kiva ihminen ja sillä on aina niin kivoja juttuja.

E: Niin, kyllä, sehän on tosi keskeistä ja sehän sitouttaa, kun ajattelee omaa järjestökokemusta niin sehän on tosi tärkeitä millasia ihmisiä siellä on ja keitä siellä kohtaa ja tapaa ja tekee yhteistyötä, tekee mieli pysyä mukana.

S: Niin, kyllä mun mielestä kaikessa järjestötoiminnassa pitäis olla sillee, mutta näkeehän sen esimerkiksi tää Paavo Väyrysen viimeinen episodi, että näkeehän sen jos ihmiset, et se on enemmän ihmisten välinen konflikti tämmösessä, et jos vaan haalitaan ihmisiä eikä synny semmosta yhteisöllisyyttä joka pitäis sitä kasassa ni sit ajaututaan tämmösiin tilanteisiin. Siinä mielessä on tärkeitä että, kun eihän sen tarvii tulla heti kun meet jonnekin uuteen porukaan et 'ai ku nää on ihania ihmisiä' mut et...

E: Mut et tuntuu heti siltä että on edellytykset?

S: Joo, edellytykset ja pitää ohjata sitä keskustelua sillä tavalla että ne kaikki ihmiset viihtyy siellä.

E: Niin. Nyt kun tuli tää Paavo Väyrynen puheeksi niin, jos ajattelee tätä nykyistä maailmanpoliittista tilannetta tai Suomen poliittista tilannetta, ni tuleeko mieleen jotain sellasta mikä erityisesti lisäis tai vähentäis motivaatiota, jos nyt puhutaan erityisesti tästä et mitkä asiat lisäisi motivaatiota olla mukana?

S: Varmaan se että pystyy tietyllä tavalla vaikuttamaan, eihän sen tarvii olla semmosta että räjäyttäis patoja, vaan vuorovaikutusta, ihan minkälaista vaikutusta tahansa mutta nimenomaan sellasessa positiivisessa hengessä. Mä luulen että jos nyt käytetään tätä Väyrystä esimerkkinä, niin siellähän ihan selkeesti on vaan syntynyt tällanen valtapoliittinen tilanne, ihan samalla lailla ku persuilla ja sinisillä, mitkä sitten aiheuttaa tämmösiä repeämiä. Niin kauan ku nää valtapoliittiset tilanteet pystytään välttämään ni semmonen mun mielestä sitouttaa, ku mun mielestä se lähtee niistä ihmisistä, ne ei välttämättä lähe niistä ideologioista, kyl se lähtee niistä ihmisistä ja niiden omista tavoitteistaan, kuinka paljon ne ajaa vaan itteään ja omia asioitaan, ja kuinka paljon ne on yhteisen asian tekemisen kanssa.

E: Niin, jos puhutaan tämmösellä yliopistotermillä ni sellanen jotenki egoistinen, ittestä kumpuava motivaatio, vie ihmisiä jotenki sen aatteen kautta, jotenki sitä aatetta hyödyntäen, mutta sellaseen, ajaa heitä käyttäytymään tavalla mikä ei sit toteuta sellasta kuitenkin altruistista. Tai mä oon ainaki ymmärtänyt, nyt mä käytän hienoja sanoja joita en ymmärrä, mut et altruismi ois siinä mielessä egoismin vastakohta et siinä nimenomaan ei ajatella omaa etua ja omaa asemaa, vaan ajetaan sitä, ja sitte ku yhdistetään altruismi ja aate, ja egoismi ja aate, ni ne johtaa hyvin erilaisiin lopputuloksiin vaikka molemmissa ois sama aate taustalla.

S: Niin, kyllä mun mielestä sellanen justiin, se järjestödynamiikka, mikä joko on tai ei.

E: Toisaalta sitä toivois että voishan sitä dynamiikkaa muuttaa, luoda ja rakentaa...

S: Joo, voi, mulla on itelläni vähän tällanen Gaussin käyrä-teoria, et jokaisessa joukossa on aina kolme kuspipäätä ja kolme jotka on niitä semmosia tosi hyviä tyyppejä, ja kaikki loput on sitten tästä keskiväliltä ja riippuu sitten, mihin niitä viedään.

E: Niin, kuka saa valtaa ja kuka ottaa valtaa, sekin riippuu paljon järjestöstä, millasia ne on niinku, ääripäät ja mitä se keskipää siellä tekee. Sehän on itse asiassa hyvä allegoria yhteiskunnastakin, kuka ottaa valtaa ja miten sitä käytetään.

S: Niin, WILPFissäkin, en tiedä onko sinne sit vaan ajatunut yhteistyökykyisiä ihmisiä mutta siellä ei oo oikeistaan vuosikausiin oikeestaan yhtään kuspipäätä.

E: Mahtavaa, koputetaan puuta sille!

S: Todella yhteistyökykyisiä, ihan perustasolla. Kuitenki ku on toiminnassa aina semmosia ihmisiä jotka on vahvempia, ja tietävämpiä, mut jotka ei turhaan korosta omaansa. Tietysti ku se nyt ei oo ponnahtuslauta yhtään mihinkään ni siellä ei tarviikaan polkee ketään eikä olla sillä tavalla.

E: Niin siel ei oo tarvetta sillä tavalla, rämpiä eteenpäin lyttäämällä ketään. Se on kyllä kunnioitettavaa itsessään, ku ihmisethän sitä järjestötoimintaa tekee, ni ihmisseläisyys on semmonen mikä ois hyvä kaikessa järjestötoiminnassa pitää, isoissa ja pienissä, kokee et tekee ja et saako jotain konkreettista aikaan. Mistä tuleekin mieleen, siirrytään seuraavaks tällaseen, Birgitta Yeung ja Marianne Nylundin teoksesta Vapaaehtoisuus – anti, arvot ja osallisuus oon ottanut tällasen, jossa Yeung on kirjoittanut vapaaehtoisten motivaatioista ja kehittänyt tällasen timanttimalin. Tässä mallissa on napaisuuksia jotka kuvaa täällä nuolten kärjissä eri puolia. Kaikkia on haastatteluissa mainittu, ja voitu mainita myös ääripäitä yhtä aikaa. Ku katotaan tätä ni miten sä ajattelet että sun oma rauhantyö sijoittuu näille akseleille, onks jotain mikä tuntuu heti sellaselta et tää on se, tämä sanallistaa minun motivaationi?

S: Joo, no toi saaminen-antaminen, mun mielestä ne on molemmat semmoset poolit mitkä tulee, se on ihan selvää että aina saa niissä tapaamisissa uusia tietoja uusista asioista, kontakteja ihmisiin ja keskustelua. Toisaalta sitä samaa takasinpäin. Itse asiassa mä näkisin tämän parin suurimmaks.

E: Joo, entäs sit toi läheisyys? Ku puhuttiin siitä et on tärkeetä et ryhmä tuntuu itelle kivalta, on kavereita ja ystäviä siellä.

S: Joo, se on tietysti yksi, ja liittyy saamiseen, ne on aika samantyyppisiä. Ja kyllähän nyt joku uuden etsintä, jos nyt on sellanen ihminen, mä nyt en enää tässä iässä kauheesti mitään hirveen uutta ja haasteellista, mieluummin semmosta stabiilimpaa, välillä aattelee et voi ku mikään ei muuttuis! (naurua)

E: No niin, jos on löytäny semmosen paikan elämässä et tuntuu et kaikki on hyvin.

S: Niin, kaikki sellanen. Ja sitte tietysti pohdinta, toiminta, onhan neki sellasia et aina voi peilata, myöskin omaan henkilökohtaiseen tekemiseen ja ajatuksiin.

E: Niin, sieltä yhteisöstä saa sellasta peilauspintaa ja toisaalta se, että yhdessä tehdään ja toimitaan jonkin eteen ja saadaan tuloksia aikaiseksi.

S: Kyllä.

E: Mites toi jatkuvuus, et se järjestötoiminta ois jotenkin osa omaa identiteettiä, silleen et minä olen semmoinen ihminen, joka tekee näitä asioita? Ajatteleksä että se olis sulle merkityksellinen?

S: Niin, tietysti mä oon varmaan viistoistavuotiaasta asti toiminut erinäköisissä järjestöissä. Mut et ei se niinku välttämättä oo yks järjestö, mä oon jotenki aina sotkeentunu...

E: Niin et mieltää itensä ihmiseksi joka toimii järjestöissä?

S: Niin, mä oon aina ajautunut mukaan, vanhempainyhdistyksiin, urheiluseuroihin ja muuhunkin tällaseen.

E: Eli kaikenlaiseen yleishyödylliseen, voisko näin sanoa?

S: Joo, mun mielestä sillä lailla osallistuminen että toimii järjestöissä, on sihteerinä tai puheenjohtajana tai rahastonhoitajana tai hallituksen jäsenenä, minä tahansa joka tietyllä tavalla osallistuu tai organisoii, on ollu aina mulle sillee...

E: On ollu luontevaa?

S: Joo, luontevaa, ja osaltaan kuulunu mun näkemykseen siitä mitä ihmisen pitää tehdä.

E: Aivan.

S: Se on tietynlainen velvollisuus sitä yhteisöä ja elinpiiriä kohtaan.

E: Aa, et voi antaa takaisin?

S: Niin, et on kiva että on tietynlainen urheiluseura, on kivat valmentajat ja seuratoverit, viihtyy siellä. Ni on sitte kokenu että mun kuuluukin varmistaa osaltani että tää jatkuu.

E: Et voi tehdä osuutensa?

S: Niin, luomassa sitä taustavoimaa joka pitää yllä sitä jatkuvuutta.

E: Niin, et ei pelkästään tää, ku täällä mainitaan tää oman hyvinvoinnin ylläpito, mut myös sen järjestön hyvinvointi ja ylläpito.

S: Niin, enemmänkin mä oon aina kokenu että se on musta kivaa ja mä tykkään siitä, mielelläni teen sitä, mutta ei se mun omaa, henkilökohtaista hyvinvointia miksikään, lähinnä heikentää... (naurua) Mutta että se on kuitenkin tietyllä lailla antoisaa ja kivaa.

E: Niinnii, mut ettei sitä koe niinku loputtoman isoks taakaksi, ja että, no ei nyt ehkä voida puhua kansalaisvelvollisuudesta, mutta järjestötoiminta niinku sellasena takaisinantamisen mahdollisuutena? Oman panoksen antamisena?

S: Niin, sen tyyppisenä.

E: No se kyllä käy järkeen. Mites, tuleeko mieleen mitään mitä tähän malliin vois lisätä, ku tuli puheeks että toi järjestön jatkuvuus vois näkyä täällä, ni tuleeko heti mieleen jotain mikä täältä puuttuis?

S: No ei oikeestaan.

E: No tän voikin sitten jättää taustalle, aletaan lopettelemaan. Oliko vielä jotain mitä oisit halunnut omasta motivaatiostasi, toimia Suomen WILPFissä sanoa?

S: No ei varmaan.

E: Entä ylipäättään miltä tuntu jutella näistä asioista?

S: No ihan kivalle, eihän näitä yleensä sillä lailla analysoi omia motivaatioitaan ja omia tekemistä, ihan kivahan tää on tälleen viidenkymmenen vuoden jälkeen mieltä että... (naurua)

E: (naurua) Niin, että mistäs tässä olikaan kyse?

S: Niin! Jollain tavalla mä oon aina ajatellu että ihmisen elämä on hirveen pienistä sattumista kiinni, et mihin suuntaan sitä kukakin ajatuu. Tietysti siin on jokaisen luonne ja ympäristökijät, jotka on vahvasti siellä, mutta ne on hirveen pieniä juttuja lopulta mistä se on kiinni...

E: Niin, kenet tapaa, ja millon, ja...

S: Niin, kaikki se mikä tulee muodostamaan tulevan asian.

E: Niin, nyt tulee vaan mieleen, et ku mietit tätä omaa sattumusten sarjaa, ni tuleeko mieleen mitään mitä haluaisit muuttaa tai tehdä jollain tavalla toisin?

S: Ei oikeestaan, en usko sillee. Oon omasta mielestäni eläny hyvinkin onnellisen elämän, ja sillä on ollu hyvinkin paljon tekemistä näiden järjestöjen, kaikkien järjestön kanssa, ja niiden ihmisten joiden kanssa on työskennellyt. Vaikka välillä on ollut paljon tekemistä.

E: Niin, vaikka kaikki asiat mitä tekee ois kivoja ni jos niitä on paljon, se voi hetkellisesti tuntua raskaalta.

S: Nii. Mutta sillä lailla se järjestötoiminta on vahvistanu mua ihmisenä, antanu uusia ulottuvuuksia ihmisiä, ja sillä lailla myös mun perhe-elämään, suhtautumista lapsiin, vaikuttanu voimakkaasti. Ja mun mielestä ihan positiivisella tavalla, et ilman ajautumista noiden järjestöjen toimintaan mun elämä ois ollu kyllä paljon köyhempää, varmaan ihan toisenlaista.

E: Niin, kyllähän se järjestötoiminnan antoisuutta... Tai niin, jos lopettaisi järjestötoiminnan, ni kyllä silloin se antoisuus nimenomaan painaisi siellä vaakakupissa, että nyt tää antavuus ei enää kohtaa sitä miten järjestössä toimiminen on pois jaksamisesta tai vapaa-ajasta tai mistä lie, millä eri tavoilla se toiminta voikin olla vaikeaa.

S: Niin, toisaalta, en tiedä oisinko koskaan kokenu että millään tasolla järjestötoiminta ois vienyt multa voimia.

E: No se on onnellista jos ei oo koskaan tuntunu siltä.

S: Tietysti on joskus ollu väsyny, mutta enemmän se on sitte ollu se työelämä perhe-elämä järjestöelämä, se yhteensä...

E: Yhteensovittaminen?

S: Niin, voi tietysti toisaalta olla kun mun mies oli myös järjestöihminen ja teki uransa järjestöissä, ni ehkä se perheessä on sitte vaan ollu.

E: Totta, et saa sitten sieltä tukea ja ymmärrystä siihen että millasta se on. Sehän on varmaan tosi tärkeetä siinä, et on samanmielinen, se auttaa jaksamaan ja.

S: Kyllä.

E: Joo, nyt mulla ei oo enää kysymyksiä kirjattuna, saako laittaa lisää kysymyksiä jos niitä tulee?

S: Joo saat.

E: Ja sitten semmonen asia, mitä ei nyt tarvii päättää, mutta jossain vaiheessa mun täytyy selvittää että esiintyvätkö haastateltavat eli teijän nykyisen hallituksen jäsenet, omalla nimellään tässä tutkimuksessa? Ei voi tehdä niin että osa on nimellä ja osa anonyymisti.

S: No, mulle on ihan sama.

E: Mä palaan tähän vielä. Ja sen verran siitä jatkosta että mä puhuin Arjan kanssa että tulisin esittelemään, maaliskuussa vuosikokoukseen, jos vaan aikataulut sallii ja mulla on jotain esiteltävää, tän tutkimukseni. Oon vähän haalinut yhtä ja toista...

S: Joo.

E: Oon kyllä onnitellut itseäni siitä että oon valinnut hyvän tutkimusaiheen, tää on ollut tosi antoisaa. Kiitos haastattelusta!

5. purettu yksilöhaastattelu: Marianne

Haastattelu 9.3.2018

Marianne Laxén

Haastattelija Enna Koskelo

Enna: Mun pitää vielä saada tää nyt nauhalle, että saanko käyttää tätä keräämäni aineistoa tutkimuksessani?

Marianne: Juu, kyllä.

E: Noni, sitte jos saisin susta lyhyen esittelyn kun ehdittiin musta jo aiemmin puhua. Että kuka sä olet, mitä sä teet ja mitä teet vapaa-ajalla?

M: No mä oon nyt jo 72 vuotta ja täytän tänä vuonna 73, ja oikeestaan voi sanoa että mun koko työelämäkaari on ollu tasa-arvoasioitten kanssa tekemistä. Mä oon valtiotieteiden maisteri Helsingin yliopistosta, ja mä oon ollut sitten erilaisissa järjestöissä sitten ennen ku mä siirryin valtiolle. Mä oon ollu sosiaalidemokraattisten nuorisoliiton pääsihteeri, teiniliiton pääsihteeri, sosiaalidemokraattisten naisten pääsihteeri, sit mä oon ollu tasa-arvoasiain neuvottelukunnan suunnittelija, sit mä oon ollu poliittisena neuvonantajana Vappu Taipaleella, ja sitten mä oon ollut Kööpenhaminassa pohjoismaisessa ministerineuvostossa tasa-arvovastaavana virkahenkilönä vuodesta 95-00, ja vuodesta 2000 vuoteen 2010 mä oon ollu Ruotsissa, Ruotsin hallituksen tasa-arvotoimiston päällikkönä. Sieltä jäin eläkkeelle 2010. Ja nyt mä oon vapaa-

E: Vapaaherratar? (Naurua)

M: Kyllä, (naurua) ja mä esittelen itseni twitter-tilillä että mä oon "A feminist for peace", eli voidaan sanoa että mun elämäni on ollut hyvin paljon sukupuolten välistä tasa-arvokysymystä, feminisimiä, ja sitten samalla kun oon ollu töissä oon ollut aktiivisesti mukana erilaisissa järjestöissä ja erityisesti rauhanjärjestöissä.

E: Okei, ootsä jossain muissaki siis ku WILPFissä toiminu?

M: Joo, Rauhanliitossa joka on tää, kattojärjestö, mä olin Espoon Rauhanliiton puheenjohtaja silloin ku mä asuin Suomessa, tai Espoossa, se oli kai 80-luvulla. Sitte mul on ollu paljon näitä, sanotaan, kansalaisjärjestöaktiiviteetteja koko sinä aikana ku oon ollu töissä myöskin.

E: Eli sulla on paljon kokemusta järjestötoiminnasta.

M: Kyllä.

E: Sit mä haluaisin sulta vielä omin sanoin kuulla et mikä se WILPF on ja mitä se tekee, et saan sun määritelmän, mitä se sulle merkitsee?

M: No, nyt ku mä määrittelen ni mä puhun kansainvälisestä WILPFistä ja Suomen WILPFistä. Kansainvälinen WILPFhän on vanha järjestö, se perustettiin 1915, ja Suomen WILPF täytti 90 viime vuonna et mekin ollaan aika vanha järjestö. Kansainvälinen WILPF on kehittynyt semmoseks asiantuntijajärjestöks, siellä on erilaisia projekteja joita kehitetään, ja WILPFin kantoja kuullaan myös YK:n neuvotteluissa-

E: Niin, mä ymmärsin että teillä on neuvoa-antava rooli?

M: Kyllä, neuvoa-antava rooli muutamassa YK:n toimielimessä. Ehkä tärkein näistä on Women, Peace and Security-projekti, sitte on se Human Rights, sitte on tämä Reaching Critical Will, jossa puhutaan siitä millä tavalla voitaisiin käyttää niitä rahoja joita nyt käytetään varusteluun, miten niitä vois käyttää toisella tavalla. WILPF julkaisee myös hyvin paljon tutkimuksia ja raportteja, joita on käytetty maailmanlaajuisesti pohjamateriaalina.

Ja Suomen WILPF sitten taas on tämmönen pienempi järjestö, joka on välillä ollu vähän aktiivisempi ja välillä vähän huonommalla tolalla, nyt meidän aktiiviteetti on nousussa oikeestaan. Siinä meidän tarkoitus on jollain tavalla kehittää niitä samoja teemoja kotimaassa ku mitä nostetaan kansainvälisessä. Meillä on

[kansainvälinen] kongressi joka kolmas vuosi, siellä hyväksytään kansainvälinen ohjelma, jonka tarkoituksena on että osastot toteuttaisivat sitä. Ja meillä ei oo paljon semmosta ulospäin näkyvää toimintaa, mutta me ollaan järjestetty erilaisia tapahtumia ja kirjoituksia ollaan lähetetty, ollaan oltu aktiivisia Suomen puolella.

Silloin kun mä olin Ruotsissa ni mä olin Ruotsin WILPFin varapuheenjohtaja, ja Ruotsin WILPFillä on ihan erilaiset mahdollisuudet toimia verrattuna Suomeen koska siellä niillä on valtionavustus paljon suurempi, niillä on kai 2,5 miljoonaa Ruotsin kruunua, joka tarkoittaa ehkä semmosta 250 000 euroa budjettina. Ja kun me Suomessa ei saada nyt mitään valtionavustuksia, viime vuonna saatiin vähän mutta tänä vuonna ei mitään-

E: Niin, niitä tukia leikattiin.

M: Leikattiin kaikki pois meiltä, et siinä on rauhanjärjestöillä ihan erilainen mahdollisuus toimia Ruotsissa kuin meillä täällä.

E: No se on totta kai ihan ymmärrettävää.

M: Meillä on hyvä pohjoismainen yhteistyö. Me kokoonnutaan vähintään kerran vuodessa ja sitten pidetään yhteyksiä emailin ja Skypen kautta, et se toimii aika hyvin.

E: Aivan, mä tutustuinkin teidän historiikkiin ja siinäkin mainittiin...

M: Ja sitten on tietysti eurooppalainen yhteistyö, siellä kansainvälinen kokoontuu ja pidetään yhteyksiä, et siinä eri osastot jollain tavalla esittelee omaa toimintaansa ja pyytää välillä apua johonkin projektiin. Et tää nyt on lyhyesti mun käsitys siitä mitä WILPF tekee.

E: Noni, sen mä halusinkin. Mennään nyt sun henkilökohtaiseen suhteeseen WILPFiin, kauan sä oot ollu mukana?

M: No mä liityin Suomen WILPFiin joskus 80-luvulla. Silloin sen toiminta oli vähän... mä en ollu silloin mukana hallituksessa ja silloin sitä toimintaa ei paljon ollu, siitä syystä mä olin sitte myös siinä Espoon Rauhanliiton osastossa. Mutta mun WILPF-historiani alko aika paljon ennen sitä, se oli joskus 60-luvun puolessavälissä. Mä pääsin ylioppilaaks vuonna 63, se oli sit joskus siinä puolivälissä 65, ni mä sain WILPFin jonkun kunniamaininnan jostain artikkelista jonka mä olin kirjottanu Hufvudstadsbladetiin, joka koski rauhankysymystä, mä luulen että mulla on se leike jossain kotona vielä. Mutta se oli mun ensikosketus WILPFiin-

E: Et sait niiltä tunnustusta?

M: Juuri niin, mä olin silloin aktiivisesti, ajattelin rauhanasiaa ja rauhankysymyksiä.

E: Aivan, ja tää oli sit se mistä sä sait tietää järjestön olemassa olosta. Entä otiksä sitten ite selvää ku-?

M: Joo kyl mä ite otin sit selvää, koska mä olin kiinnostunu rauhankysymyksestä ja oikeestaan sodan vastustamisesta.

E: Aivan, ja oliks tää sit se minkä takia sä päätit lähteä mukaan?

M: Joo, ja sitten se ku WILPF oli naisten järjestö, ja ku mä olin, tai ku mä oon palava feministi ni se sopi mulle niin hyvin että se oli naisten järjestö.

E: Aivan, eli se on se aivan naisten erityisasema mikä siinä on... Kyllä, samankaltaisia vastauksia on tullut muiltakin. Se oli ehkä Tarja joka sano siitä että naisten järjestössä naiset tulee kuulluksi eri tavalla, koetsä kans-?

M: Joo, kyllä.

E: Aivan. Okei, sitte. Puhutaas näistä motiiveista. Motivaatiolla viitataan psykologiassa ulkoisiin ja sisäisiin tekijöihin jotka saa ihmiset toimimaan, näin kirjoittaa Birgitta Yeung joka on kirjottanu yhdessä yhden toisen kirjottajan kanssa tämmösen Vapaaehtoisuus – anti, arvot ja osallisuus-teoksen, jossa ne on tutkinu vapaaehtoisuutta ja just tätä motivaatioo. Niin tota, ku sä oot puhunu siitä että se naisten asema ja rauhankysymys oli sulle paloja lähtee mukaan, ni sitä aikaa ku sä lähit mukaan ni oliko erityisesti sellanen kampanja tai projekti joka ois semmonen et tää?

M: Joo ei. Mun täytyy kai myöntää, et se oli, niinku ajatus tämmösistä rauhanomaisista ratkaisuista ja rauhantyöstä, ni oikeestaan se lähti liikkeelle jo silloin ku mä kävin koulua. Mä oon käynny tyttökoulua, Laurelska skolan joka on muuten tässä parin nurkan takana, ja meillä oli rehtori, hän oli jo vähän vanhempi nainen koska hän jäi eläkkeelle sinä aikana ku mä olin, mä olin yhdeksän vuotta siellä koulussa, ja hänen nimensä on Greta Langenskjöld ja hän oli kveekari, joka on tämmönen kristitty, mutta erityisesti niinku rauhanasioissa aktiivinen. Koko hänen kasvatustilafilosofiansa oli tän asian välittäminen meille, mä luulen että hänen inhimillisuus ja toimintatapa, ja sitten se että hän niin voimakkaasti korosti tätä rauhanaatetta, on se lähtökohta mulle. Plus sitten se että mehän käytiin tyttökoulua, siellähän tyttöjen piti tehdä kaikki, ehkä siinä musta on tulluki feministi ku mä sitten tulin sieltä tyttökoulusta ulos ja huomasin että se ei ookaan niin yksinkertaista tää elämä, et luulee että naiset pärjää. Ni tää motivaatio rauhantyön tekemiseksi ni kyllä tuli jo sieltä.

E: Aah et se tulee niin paljon pidemmältä.

M: Joo, ja sitte ku sä kysyt jotain projekteja tai muuta, ni kyllä mun toiminnassa, mähän olin poliittisesti aktiivinen, en silloin ku mä olin koulussa mut sitte ku pääsin yliopistoon ni liityin demareihin, ja silloinhan oli tää niinsanottu stalinisti, taistolaisiin kohdistuva voimakas, 60-luvun loppupuolella Suomessa, ja siinähän demarit oli vähän sellast lällärikamaa näiden stalinistien näkökulmasta, mutta vuonna '68 ku Neuvostoliitto meni tankkeineen Tšekkoslovakiaan, ni se oli kyllä se, jollain tavalla semmonen viimeinen raja siinä et mikä on, miten mä nään että konflikteja pitää hoitaa, ei aseilla, vaan toisella tavalla. Sehän jakoi myöskin tätä nuorisoporukkaa, koska taistolaissiipihän oli sitä mieltä, että tää oli ihan ymmärrettävää. Mä olin muistaakseni Teiniliiton pääsihteeri silloin ku tää tapahtui, ja meil oli aikamoiset, hirveet keskustelut liiton hallituksessa tästäkin asiasta... Jos en muista väärin ni meillä tais olla sinä keväänä tai sinä syksynä sen jälkeen, ku neukut oli mennyt Prahaan niitten sotakavereitten kanssa, ni Teiniliitossa oli semmonen tšekkiläinen valtuuskunta meillä vieraana, sekin oli ihan hirveetä ku ne oli ihan shokissa vieläki siitä vaikka oli mennyt monta kuukautta jo siitä, kaikki tää jollain tavalla vaikutti myöskin siihen että... Sanotaan että vakaumus siitä, että ei oo mitään muuta järkevää vaihtoehtoa kuin rauha, rauhanpuolesta toimiminen ja rauhanomaiset ratkaisut. Mä en oo koskaan nähnytkään sitä että aseita käyttäen ois päästy johonkin järkevään lopputulokseen.

E: Nii johonki kestävään lopputulokseen?

M: Joo.

E: Tätä on helppoa tehdä tätä tutkimusta ku oon niin samoilla linjoilla, voi vaan nyökytellä, ei tarvii niellä sappea samalla kun haastattelee..

M: (naurua)

E: Noniin, eli sun alkuajat järjestössä väritytty sillä että on jo valmiiks ollu sellasta-

M: Joo, ei oo ollu mitään sellasta varsinaista jekkua joka tekis että nyt, mä en muista mistä syystä mä en liittyny aikasemmin, se oli varmasti että mulla oli niin paljon tekemistä muutenkin. Ja oikeestaan sekin että

olin mukana demareitten nuorisotyössä ja naisten työssä ni se oli osittain myöskin sitä, ei nyt suoraan rauhantyötä mutta sitä että yritetään niinku sitä pohjoismaista yhteistyötä ja keskustelua, yhteyksiä.

E: Aivan, no se on ihan ymmärrettävää, ihan kaikkee ei ehdi.

M: Joo, kai se vähän näin on.

E: Siirrytään sitte nykyisyyteen, mikä saa sut, mikä on sun keskeisin syy, mikä saa sut jatkamaan? Et jos puhutaan WILPFissä ja ehkä Suomen osastossa erityisesti.

M: No, toisaalta kai se on se että minusta tää kansainvälinen WILPF tekee erittäin tärkeää työtä ja mä haluisin jollain tavalla saada sen enemmän tunnetuiksi Suomessa, ja se on kai se, sanoisin melkein että se tärkein asia. Plus että mä todella haluan että Suomessakin tulee tää rauhanasia jollain tavalla keskusteluun, mehän ollaan esimerkiks monta kertaa ennen vaaleja, nyt presidentinvaalien yhteydessä, ja muutoinkin, en muista oliko myöskin EU-vaalien yhteydessä, me ollaan esitetty kysymyksiä näille ehdokkaille ja julkistettu niitä mejän kotisivuilla.

E: Joo.

M: Et juuri se että me ollaan haluttu haastaa näitä poliitikkoja, myöskin siihen että nekin pohtii näitä asioita. Että ne näkee että on tämmönenkin järjestö joka on naisten rauhanjärjestö joka on kiinnostunut siitä. Et ehkä se kansainvälisen järjestön asioitten vieminen enemmän tunnetuiksi Suomessa, ja toisaalta saada aikaseks enemmän kiinnostusta Suomessa juuri rauhanomaisiin ratkaisuihin, eikä sitten ku tätä Nato-keskusteluakin on käyty, se on minusta ihan hirveetä, ni et annetaan niinku vaihtoehtoja ihmisille ajatella. Et ei vaan oo se aseistautuminen, vaan-

E: Nii joo, se koko retoriikka, et sille tarjotaan toinen vaihtoehto. Aivan, se kuulostaa järkevältä. No nyt ku aatellaan tätä pitkää kaarta, niin selkeesti sulla on paljon motivaatiota tehdä tätä työtä pitkäjänteisesti.

M: Joo kyllä, mä en oo semmonen ihminen joka tulee vaan johonki projektiin ja sitte mä hyppään pois taas, niinku ne väittää että nuoriso on tämmöstä, mutta en mä oo siitäkään niin varma, mut silleen nuoristosta puhutaan.

E: No niin, tottakai nuoriso on sellanen käsite jonka voi tosi helposti yksinkertaistaa... Samalla tavalla ku voi yksinkertaistaa että naiset haluaa jotain ja miehet haluaa jotain. Jos nyt sallitaan vähän sarkasmia minulle tässä.

M: Joo kyllä, se on vähän typerää yleistää sillä lailla.

E: Niin, se on vähän vahinko. Eihän siinä kukaan voita. Mutta joo. Onks sulla jotain sellasia, voisiksä sanoa jotain mikä ois ylläpitäny sun motivaatiota erityisesti, niinku jos aatellaan sun historiaa Suomen WILPFin tai vaikka rauhantyön parissa.

M: No ehkä jotkut vastoinkäymiset. Niin kun esimerkiks se että Suomeen tuli tää naisten vapaaehtoinen armeija-mahdollisuus, se oli kyllä tiukka pala. Siinä mielessä se oli mielenkiintoista että, mitä mä oon todennu, että konservatiivisimmat armeijan ukot, jotka oli siellä töissä, ja sitten radikaalit feministit, ni me oltiin samaa mieltä että ei naisia armeijaan, et välillä nää menee tälleen ettei ymmärrä, se oli minusta siinä mielessä paha, koska siinä se tasa-arvo ymmärrettiin minusta siten että tasa-arvo on se että naiset saa samat oikeudet ja velvollisuudet ku miehet. Ja minusta tasa-arvo ei ole se että naisista tulee miehiä, vaan että jos miehet on A ja naiset on B ni pitäis tulla se uus ihminen C. Eli siinä mielessä minusta se oli jollain tavalla niin hirveä tappio, et jos oltais vaikka päätetty jostain kansalaisvelvollisuudesta joka sitten ois ollu mahdollisuus valita, niitä eri kohtia siinä kansalaisvelvollisuudessa, ni sekin ois ollu parempi ku tää naisten vapaaehtoinen armeijaan meno. Ja siinä mielessä tääkin on, se on nyt myöskin ajankohtainen, juurikin sen

1325 päätöslauselman takia, koska ne jotka parhaiten yrittää sitä implementoida, jos käytetään tätä sanaa, on armeijat ja Nato, ja sillä tavalla että ne haluaa naisia mukaan armeijaan. Esimerkiks Afganistanissa ne sanoo et ku naisille on helpompi puhua, ku ne kylään menee, ni hitto sentään ei niiden tarvii olla sotilaita että ne puhuu. Mut tää on käytetty tällä tavalla-

E: Nii taas sitä retoriikkaa.

M: Niin, WILPFhän on erittäin kriittinen näihin tulkintoihin, et näin voidaan tulkita tätä päätöslauselmaa.

E: Niin, se on – tai no niin, jätän taas minun mielipiteeni sivuun. Mut onks sulla jotain mikä ois esim. lisännyt tai vähentänyt sun motivaatiota tehdä tätä, jotain mikä lietsoo sitä paloa, tai sit vaihtoehtoisesti, ku sanoit että vastoinkäymiset on pitäneet yllä sitä motivaatiota, ni voisko sit sanoa että jos maailma olis valmis, ni-

M: Ni lopettaisin sitte? (Naurua) En mä usko että se mun elinaikana on valmis, et kyl mä nyt siinä mielessä vielä... Kyl mä sanoisin että, periaatteessa se on vaan niin et minusta se on jollain tavalla niin luonnollista et mä toimin tässä, en mä istu ja pohdi sitä et mitä varten mä oon täs mukana.

E: Et se vaan kuuluu sun arvoihin?

M: Joo.

E: Noni, ja itse asiassa nyt ku päästään näihin arvoihin ni mulla on tässä, ja se oli Marianne Nylund, ja Birgitta Yeung on kirjottanu ton Anti, arvot ja osallisuus-kirjan ja siihen liittyen toi Birgitta Yeung on tenhy tutkimuksensa pohjalta tällasen, timanttimallin. Eli tässä on ideana se, että nää on ikään ku toistensa vastakohtia tai napoja nää nuolten eri päät, mut ne on kaikki sellasia motivaationlähteitä jotka on koodattu isosta tutkimuksesta, et mitä ihmiset on sanonu et mitkä on heille semmosia asioita jotka pitää yllä sitä paloa tehdä vapaaehtoistöitä.

M: Joo.

E: Ni mitä mieltä sä, haluutsä kattoo sitä hetken?

M: Joo. -- No mitä näistä pitäis nyt sanoa?

E: Esimerkiks että onks noi sun mielestä niinku, puuttuuks tuolta jotain, onks se kattava lista, tai niinku kattava malli? – Sijoittuuks tossa, jos sä haluat esimerkiks miettiä et miten sun oma-?

M: No kyllähän tää nyt puuttuu tää vaikuttaminen tästä, koska sitä vartenhan mä oon mukana, tai ei vain, mutta se nyt ois-

E: Nii et sillä tekemisellä ois jotain merkitystä muilleki ku sulle?

M: Kyllä, joo.

E: Aivan. Jos sun oman rauhantyön, motivaatioita, ni löydätsä tuolta jotain mikä sulle olis tärkeetä?

M: No, tää nyt on semmonen pohdinta, se on minusta hyvä, ku koko ajan mä yritän oppia uutta, tai emmä tiiä voinko sanoa oppia uutta, mutta saada lisää tietoa asioista. Se on musta hurjan tärkeetä, ja et ku käy keskustelua ni on jonkinlainen tietopohja et ei oo vaan se mutu-tuntuma. Koska se mutu-keskustelu on aivan posketonta, siinä mielessä mä yritän aina, joskus silleenki että ihmiset hermostuu siitä, pyytää tilastoja, ku sen mutu-tieto on niin-

E: Et ois jotain perusteluja?

M: Joo, se "must tuntuu" tai "mä oon kuullu" on niin... Tätä käydään tässä maahanmuuttokeskustelussa, se on aivan kauheeta. No sitte jatkuvuus tietysti on kauheen tärkeätä, et siin on jonkunlainen johdonmukaisuus siinä toiminnassa, ettei aivan hypi asiasta toiseen.

E: Niin, sä sanoitkin tossa että projekteihin ei vaan hypätä sisään ja ulos. Koetsä sit et se jatkuvuus ois, en muista kuka, ehkä Maija sano siitä et jatkuvuus näkyis siinä et rauhantyö on niin iso osa omaa identiteettiä, ni onks se sulle jatkuvuus jotain sellasta et katsotaan että se projekti mitä tehdään sujuu hyvin ja sitte vaikka seurataan miten se on vaikuttanut vai-

M: Se on kyllä vähän isompi juttu mä luulen, se jatkuvuus, se on sellainen määrätietoinen linja mis mennään.

E: Aivan, et ei vaan yksittäiset projektit?

M: Niin. Ja sitte tää uuden etsintä on siinä mielessä aika mielenkiintoista että ku nyt kattooki kansallisen WILPFin toimintaa, ni siellähän on keksitty uusia lähestymistapoja, ja se on minusta, niinku uusia lähestymistapoja esittää vanhoja asioita niin että ihmisille tulee semmonen ahaa-elämys. Ja sitte tätä sosiaalista puolta, ni se ei, se ei oo mulle niin tärkeätä, et mulla on muuta ystäväpiiriä ja muuta. Et siitä syystä mä en oo mukana tässä järjestötyössä.

E: Okei, et se ei oo se että nyt haluan verkostoitua samanmielisten kanssa, vaan haluan tehdä sitä työtä?

M: Joo ei, et kyl se asiasältö on tärkeämpi mulle. Vaikka sehän antaa sitten uusia ystäviä, mut se ei oo se syy, se motivaatio mistä syystä mä oon mukana.

E: Aivan, tottakai sillä voi sinänsä olla merkitystä mut sen ei tarvii olla se tärkein.

M: Joo. Ja sitte tää saaminen ja antaminen, ni tää antaminen. Tää on tämmöstä enemmän konkretiaa, joka meidän työssä on aika harvinaista, paitsi se yks projekti mikä meillä on ollu, tai nyt oikeestaan kaks, joka on minusta oikein mielenkiintoista koska se on oikein semmosta ruohonjuuritason toimintaa. Ja toinen oli tää Havenka-projekti joka meillä oli Somaliassa, jossa meillä on koulutettu naisia Somalimaassa osallistumaan politiikkaan, niin että vaihdetaan, että tulis enemmän naisia mukaan. Ja toinen on tää mejän Baharin vetämä maahanmuuttajanaisille tarkoitettu projekti, joka on nyt, neljäs vai viides vuosi menossa, tai ei vuosi vaan kun se on sekä keväällä että syksyllä, ni kolmas vuosi menossa. Jossa hän kerää näitä Iranista ja Afganistanista tulleita naisia ja yrittää voimannuttaa niitä siinä kurssissa, ja se on just semmosta konkreettista työtä joka voidaan sanoa että, teoreettisesti se on pitkä matka siihen varsinaiseen rauhantyöhön, mut se on rauhantyötä jollain tavalla ruohonjuuritasolla, et siinä mielessä se on ihan hyvä.

E: Nii, et jos aatellaan et rauhantyöllä on erilaisia tasoja-

M: Joo, kyllä.

E: Niinku yks ihmisten välinen, nimenomaan henkilökohtainen, sisäisen rauhan kans pelaaminen, seki voidaan tavallaan nähä-

M: Kyllä, mut siihen liittyy, siihen ei liity vaan se paperinvaihto täällä ylhäällä vaan siihen liittyy myös henkilökohtainen kontakti ja ihmisten usko siihen että omilla voimilla voi jotain tehdä. Joo.

E: Nii, se vaikuttavuus, et tää antaminenhan on tässä, tää antaminen-saaminen poolisuus on nimenomaan vähä ehkä, tää antaminen ja toiminta molemmat ehkä sivuaa sellasta merkittävää vaikuttavuutta, mutta tää tutkimus on muistaakseni tehty jostain vähä erityyilisestä-

M: No mä luulen myöskin, se tuntuu siltä, se ei niinku suoraan kädeltä sovi ihan rauhanjärjestöihin. Se on ehkä enemmän tämmöstä humanitääristä toimintaa johon se sopii, esimerkiks Punasen Ristin tähän ystävätoimintaan tai johonkin.

E: Niin, tai johonki Helsinki mission tekemään. Kylhän se selkeesti niinku, siin on sellasii paloja jotka auttaa mutta se ei oo täysin sovellettavissa.

M: Joo.

E: Hiukan puutteellinen tähän.

M: Jep, en mä oikeestaan tähän sen enempää.

E: Ei siitä sen enempää, okei. Mut tota, mul ei oikeestaan täst nyt enää hirveesti enempää oo, must tuntuu et oon saanut sitä mitä toivoin, kiitos vastauksistasi, halutaanks me vielä puhua siitä millaista täst oli puhua, sä nyt selkeesti teet tätä niin paljon et ei varmaan oo mitenkään uutta sinänsä jutella näistä, itse asioista-

M: Joo ei.

E: Mut tää motivaatio on jotain mikä tulee selkärangasta, mitä ei ehkä niin, et kyl se tota, muistaakseni viime haastattelussa puhuttiin just siitä et nää on niin selkärangassa nää asiat et ei niitä motivaatioita tuu ajatelleeksi.

M: No näin on, ku on niin pitkään toiminu niin, munhan pitäis istuu alas ja miettii mitä varten mä elän jos-

E: Nii aivan.

M: Et siinä mielessä se tuntuu vähän turhalle, tässä on tarpeeks tekemistä et ei ehdi sitä pohtia.

E: Aivan (nauraa). Perusteet on laadittu joskus nuorempana, et minkä takia on olemassa, kylhän se paikkansa löytäminen on, jos nyt puhutaan sillee isommista asioista, ni esimerkiks meikäläisellä vielä vähän kesken.

M: No varmasti on.

6. purettu yksilöhaastattelu: Paula

Paula Sams-Nurmentaus, haastattelu 8.3.

Haastattelija Enna Koskelo

Enna: Saako haastattelussa kerättyä materiaalia käyttää tutkimusaineistona?

Paula: "Sopii."

[haastattelija esittelee itsensä]

E: Niin.

P: Mä oon tosiaan ollu ensin mukana Naisasialiitto Unionissa, ja siellä oli sit tuttuja naisia, meillä jäi sit vähän niinku vähän se feminismi-homma niinku siinä taka-alalle kun sinne tuli uusia toimijoita me ei oikein oltu sitten samalla linjoilla. Ja sitte oli tutut naiset siellä WILPFissä jotka pyysivät mukaan, ja mä menin sitte

oliks se nyt 2000, vuonna 2000 tai vuonna 1999, ja he tarvitsivat kansainvälistä delegaattia elikkä International Board memberiä sinne, sanoivat että joo siinä pääsee matkustamaan, et jos ei muuten kiinnosta niin matkustamisen takia. Mut kyllä mua rauhantyö todella muutenkin kiinnostaa, ja just kansainvälinen rauhantyö, että se kyllä sopi mulle hyvin, ja näitä kokouksia nyt oli suunnilleen kerran vuodessa, se varsinainen kokous on kerran kolmessa vuodessa...

E: niin oliko se tämä kansainvälinen kongressi?

P: Joo, kansainvälinen kongressi, ne piti kokouksia noin vuosittain ja olin siellä mukana sitten. Noin muuten mä olen tehnyt työuran tosiaan yritysmaailmassa ja tota, kaikkien pisin ura mulla on Helsingin puhelimesta, Elisa oli silloin Helsingin puhelin, mä olin siellä markkinointi- ja taloustehtävissä ja sitten osastopäällikkönä olin viimeiset ajat. Siirryin sieltä tällasiin vähän pienempiin ympyröihin elikkä pieneen konsulttifirmaan ja sitten monikulttuuriseen taideyhdistykseen ku Cassandra, olin siellä hallinto- ja talouspäällikkönä. Sitte ajattelin että sen rahavarat oli niin vähäiset ja se tuli noilla vuosittain haettavilla tuilla toimeen, ja rahat oli todella vähissä, välillä mä saatoin itsekin pistää sinne palkkapäivänä omista rahoistani että saatiin palkat maksettua, mut sitten hallituksen puheenjohtaja sanoi mulle että ilmoita heti hänelle jos näin on niin hän pistää tilille.

E: okei, siellä ollaan myös oltu vähän kengännauhahudjetilla liikenteessä...

P: kyllä, juuri näin, mutta se oli hyvin mielekästä työtä kyllä, siellä oli kansainvälisiä tai muualta tulleita naistaiteilijoita, lähinnä, oli joitakin miehiäkin, joita sitten esiintyi. Joko heidän esityksiään myytiin tai sitten työpajoja on ollu, koululaisille, esimerkiksi tossa Caisassa

E: Aa aivan, ihan tässä näin?

P: Just tässä, ja sitten jossain kouluilla Helsingissä, Espoossa, Vantaalla. Ja sitte ku oli se raha niin tiukoilla, välillä stressasi hirveästi se, niin tota, mä sitten hain Helsingin kaupungille opetusvirastoon, silloiseen HelTechiin töihin ja sehän muutti sitten loppuvaiheessa nimensä sitten Stadiaks, eli nämä yhdisty nämä ammattiopistot...

[puhetta uran lopusta, eläkkeellä vapaaehtoistöiden lisäämisestä: World vision, SPR-toimintaa, yhden järjestön talousvastaavan pesti, WILPFin kokoukset, toiminnantarkastukset...]

E: Eli sinulla on paljon järjestökokemusta ainakin. Mennään nyt tähän WILPFiin ja Suomen WILPFiin, toivoisin että voisitko vähän kuvailla omia näkemyksiäsi, sinun käsityksiäsi siitä millainen järjestö Suomen WILPF on, mitä se tekee, ja miten sinä ymmärrät rauhantyön ylipäättänsä.

P: WILPF on vanha kansainvälinen järjestö, Suomen WILPFin on ollut kohta sata vuotta olemassa. Tällaiset naiset jotka olivat edelläkävijöitä silloin aikanaan, perustivat tän järjestön ja he olivat silloin myöskin tällaisia feministisesti ajattelevia, itsellisiä naisia jotka kokivat, että tarvitaan tällanen rauhanjärjestö. Osa oli myöskin Unionin jäseniä alusta asti. Mutta se on tosiaan sitten tällainen kansainvälinen järjestö sitten myöskin...

E: niin se kattojärjestö on... Joo, näin olen ymmärtänyt että eikös sillä kansainvälisellä WILPFillä ole neuvoantava asema tuolla YK:n parissakin toimielimessä. Että on oikeasti vaikutusvaltaa siellä kansainvälisellä tasolla...

P: Kyllä, mutta YK on vähän hampaaton kyllä, että ikävä kyllä se on enemmän tämmöstä ideologista, mutta ei se mitään. Kyllä rauhan asia on aika tärkeä, että pelkästään ideologistakin...

E: ...Niin, kyllä ideologian levittäminenkin on yksi tärkeä tavoite itsessään?

P: Niin kyllä.

E: Onhan sanomattakin selvää että sellaisesta mistä ei tiedetä niin on huomattavasti vaikeampi liputtaa.

P: Kyllä. Ja sitten Suomen WILPFissä on ollut vähän se sama ongelma että aika vähän on ollut aktiiveja ihmisiä, mutta sitä on kuitenkin pidetty elossa ainakin nää parikymmentä vuotta. Heillä oli kansainvälinen kokous jonka he järjestivät kun mä liityin mukaan...

E: joo se oli silloin yheksäkytluvulla, 93?

P: Yheksäkytluvun lopulla.

E: Joskus silloin se oli joo, muistan kun mä luin sitä WILPFin historiikkia, joka on tehty siinä juhluvuonna, niin siinä sanottiin kyllä se vuosiluku, ja se tais olla 22 tai 21 vuotta sitten, muistan ajatelleeni että mä olin silloin ihan pieni.

P: Joo silloin, mäkään en muista tarkkaa vuosilukua nyt.

E: Se on tainnut olla aika voimanponnistus...

P: Kyllä, selvästikin, ja ne ihmiset jotka siinä silloin olivat tekivät aika paljon töitä siinä. Ja ehkä senkin takia he olivat vähän kypsyeitä sitten siihen, että, halusivat sitten uuden ihmisen mukaan. He olivat matkustaneet useissa kokouksissa silloin ja olivat vähän kyllästyneitä, ja mä tosiaan ensimmäisen kerran osallistuin kansainväliseen kokoukseen 2000, ja pääsin mukaan, Tarja Pihlajisto oli silloin puheenjohtajana ja hän tunsu ihmisiä niin mä pääsin sitten siihen ikään kuin, mukaan...

[Käydään läpi valokuvia ensimmäisestä kokouksesta, puhutaan keitä oli paikalla ja millaista oli, myös puhetta 2015 järjestetystä WILPFin satavuotisjuhlasta.]

P: ...mutta Suomessa tosiaan samalla tavalla juu, että täällä viihdytään pitkään. Esimerkiks en tiedä oletko kuullut jo, mutta yksi pitkäaikaisia jäseniä oli tää Suomen YK-liiton pääsihteeri Hilikka Pietilä joka kuoli tässä pari vuotta sitten, Hilikka oli pitkäaikainen jäsen ja hänet tunnettiin, kaikki aina muisti kysyä että no mitä Hilikalle kuuluu, hän ei ollut enää aktiivinen siinä loppuvaiheessa, sitten aina kerroin Hilikalle kokouksissa että sinulle lähetettiin taas terveisiä ja kuka lähetti.

E: No se kyllä kertoo tästä järjestöstä jotain, mistähän se mahtaa sit johtua et jos aatellaan että niin pitkää uraa voi tehdä siellä samassa järjestössä ni mistä arvelet että johtuis?

P: No varmaan siitä että se on juuri tällainen, että kaikilla on vähän samanlainen arvopohja, samanlaiset tavoitteet, sama ikään kuin sisaruus et koetaan että ollaan yhteisellä asialla. Et vaikka olemme eri maista ja eri puolilta maailmaa niin meillä on kuitenkin tämmöinen yhteinen tavoite, rauhahan on hirveän tärkeä asia kun se saatais maailmaan, hirveän tärkeä.

E: Niin. Nyt päästäänkin tästä sujuvasti tähän että mitä rauhantyöllä sitten voidaan ymmärtää, et jos mä nyt kysyisin sitä sulta tässä toisaalta ihan henkilökohtaisesti ja sitten toisaalta että mitä Suomen WILPFille se tarkoittaa, ni koetko että nää asiat on esimerkiksi hyvin linjassa, ja voisitko määritellä et mitä rauhatyö on sinulle?

P: No itse asiassa meillä on vähän tällasta, on ollut vähän passiivista tämä toiminta, mutta me yritämme kaikkemme. Just että lähetämme erilaisia julkilausumia lehdistöön tai sitten päättäjille, Suomen hallitukselle tai eduskunnalle, tai ministeriöille, eri asioista. Ihan tällasta konkreettista, yritämme viedä asioita eteenpäin, ja sit tää Naiset rauhantyössä-julkilausuma 1325 josta tehtiin tällanen suomennoskirjanen, se lähetettiin päättäjillä tässä joitakin vuosia sitten.

E: Niin ja eikös Suomi sitten ole tehnytkin sen, mikä se on suomeksi, se implementation plan... Suomi on mun mielestä yksi harvoja maita jossa, ku siinä julkilausumassa toivotaan että kaikki tekisivät oman, kaikki

valtiot tekisivät oman, suunnitelman siitä miten he aikovat toteuttaa sen julkilausuman teesejä, ja Suomi on mun mielestä tehnyt sellaisen kyllä.

P: Koska tämmönen konkreettinen asia mitä Suomi on tehnyt on esimerkiksi että ollaan lähetetty suomalaisia esimerkiksi Afganistaniin naissoilaita ja poliiseja, koska siellä on vaikea miesten pyrkiä naisten kanssa viemään asioita eteenpäin, on luontevampaa naisten kanssa asioida. Ihan tämmösiä konkreettisia asioita Suomen valtio on tehnyt. Vaikka tietenkään tämmönen rauhanturvaaminen nyt on, siihen ilmeisesti suhtaudutaan WILPFissä vähän kahtalaisella tavalla, kun se on tämmöstä enemmän sotilaallista...

H: Niin, rauhanjärjestössä, silloin on ymmärrettävää että suhtaudutaan, varauksella ehkä...

P: Niin, mutta toisaalta sehän pyrkii hyviin, en tiedä onko sillä...

H: Niin, tai ainakin pidetään keskusteluyhteyttä yllä, aikaisemmissa haastatteluissa on tullut uudestaan ja uudestaan ilmi että WILPFissä voidaan keskustella ja on ollu avoin ilmapiiri, on mahdollisuus niinku palata lopulta siihen samaan aatteeseen ja sillä sitten saadaan ratkaistua järjestön sisällä mahdollisesti olevat erimielisyydet siitä miten johonkin pitäisi suhtautua tai kuinka pitäisi toimia tietyissä tilanteissa.

P: Aivan, aivan. Et nyt meillä sitte tietysti ku meillä oli aktiivinen ihminen puheenjohtajana Marianne Laxén, niin se toiminta aika lailla aktivoitui, ja nythän hän on sitten tällanen International Member...

H: Joo, Mannen haastattelinkin itse asiassa tossa, toissapäivänäkös se oli...

P: Niin hän on tosiaan ollut sitten tämmönen joka on saanut vähän aktivoitua tätä toimintaa viimeisen viiden vuoden aikana.

H: Niin mä ymmärsin kans että hän on palannut sieltä Ruotsista ja tullut sitten uudestaan mukaan tähän Suomen WILPFiin ja hän oli kai siinä Ruotsin WILPFissäkin, ehkä hän on sieltä saanut sitten jotain kimmoketta siihen aktivoimiseen.

P: Aivan, koska ruotsalaiset naiset ovat todella aktiivisia tässä, varmaan kaikkein aktiivisimpia, ja heillä on kaikkein suurin, niillä on useita osastoja siellä, on Tukholmassa ja on Göteborgissa omat... Myös norjalaiset on aktiivisia, niillä on vaan pienempi porukka tässä mukana mutta ehkä ne saa, ne saa sitten tukea valtioltansa, kyllä ruotsalaisetkin saa kun heillä on ilmeisesti palkattuja henkilöitä siellä mukana. Mehän toimimme, niin, siellä Unionin tiloissa aika paljon, tai sitten ihan puheenjohtajien kodeissa, esimerkiksi Arja Laine kun hän on ollut puheenjohtajana, on nyt uudestaan, niin kokoonnuttiin hänen luona koska hän asui niin sopivasti tuossa aika keskustassa.

H: Niin aivan, tähän on tätä järjestötoiminnan aivan keskeisintä niinku, käytännönläheistä että missä nähdään ja kuka tuo keksit ja kuka on sihteerinä ja... Okei, palataanpas vielä tohon, jos saan kysellä vähän tosta henkilökohtaisesti suhteestasi WILPFiin niin, kysyn ensin tätä että kun Suomi on tämmönen järjestöjen maa, niin miksi juuri WILPF eikä esimerkiksi Sadankomitea tai Rauhan Puolustajat tai?

P: Ai Rauhan puolesta? Niin, no mä oon kyllä enemmän just naisten rauhantyön kannattaja, että Naiset rauhan puolestakin ois voinu olla jos siellä joku ois pyytäny vaan mukaan, mut emmä oikein sit tunne Sadankomiteaa tai Rauhan puolesta, tunne oikein omakseni välttämättä, että, Rauhanliitossa oltiin kerran kokouksessa ni...

H: Nii eikös Rauhanliitto, mä oon ymmärtäny että se on ikään kuin semmonen kattojärjestö johon sitten WILPFikin osaltaan kuuluisi tai jotain?

P: Joo se on ollut aika sympaattinen, mutta näistä muista mä en oikein tiedä, musta ne on vähän, mulla on semmonen kuva että ne on vähän politisoituneita, mä oon yrittäny olla vähän sitä mieltä että ei mennä politiikkaan.

H: niin, eiks WILPFikin on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton?

P: Kyllä, mutta ne nyt teki tässä, olivat allekirjoittamassa yhtä tämmöstä, Suomen hallitusta vastustavaa...

H: Aah, aivan eli nyt vähän häilytään...

P: Niin juuri ja minä olin sitten sitä mieltä että minusta tätä ei pitäis allekirjoittaa, että WILPFinä meidän pitäis pysyä tästä erossa, mutta ilmeisesti enemmistö oli sitten sitä mieltä että voidaan allekirjoittaa se ja ne sitten allekirjoittivat sen. Et mä en pidä siitä politisoitumisesta, mutta ei sitä nyt paljon ole ollut.

H: Mä ymmärsin että silloin joskus 80-luvulla, 70- ja 80-luvulla, Anna Rantasen puheenjohtajakaudella on ollut enemmän huolta tästä politisoitumisesta ja siitä on silloin keskusteltu enemmänkin.

P: Näin olen ymmärtänyt.

H: Näin puhuttiin äskettäin ton Sirpa Mittilän kanssa, joo...

P: Joo Sirpa tuntee sen Annan.

H: Mutta, tota, sano vielä, mä ehdin jo unohtaa että mistä sä sait tietoosi tän WILPFin, se oli se Unioni eikö ollu?

P: Joo Unioni, kyllä, nämä toimijat jotka olivat samoja kuin Unionissa, mä olin siellä rahastonhoitajana aika monta vuotta niin, Arja esimerkiksi taisi olla siellä puheenjohtajana jonkun aikaa, tunsin tosiaan Tarjan ja Arjan ja Maija Eskolan, mutta Sirpaa en tuntenut, Sirpa ei ollut silloin siellä, et tässä on tullut niinkun uusia tuttuja. Ihan mukavaa kyllä se.

E: Okei. Mennäänpäs sitten näihin motiiveihin, joka on se mun tutkimuksen ydin. Puhutaan ensin yleisesti, psykologiassa motivaatiolla viitataan niihin ulkoiisiin ja sisäisiin tekijöihin jotka saa ihmiset toimimaan, ni miten aatteet motivaatiostasi tehdä WILPFissä tätä työtä, tai miten esimerkiksi määrittelet itellesi motivaation niinku käsitteenä?

P: No, musta tää on

että työtä, et sen takia se musta motivoivaa. Mut sanotaan nyt kyllä että mä en oo mikään kaikkein aktiivisin, et mä oon enemmän ollu tässä mukana, oon ollut varapuheenjohtaja pitkään, mut mä sanoisin että mun panokseni on sitten tää että oon pyrkinyt parantamaan tämän yhdistyksen rahoitusasemaa. Heillä oli silloin ku mä tulin mukaan, tämmönen pitkäaikainen korkosijoitus ja oli puhetta että kannattais siirtyä osakesijoitukseen että saatais vuosittainen suurempi summa, ja arvonnousun myötä toimintaan rahaa. Näin me olemme tehneet vuosien varrella, mä ehdotin sellasia aika hyviä osakkeita niinku Orion ja Instrumentarium, ja kun Instrumentariumin osti toi General Electric niin pistettiin ne rahat Elisaan, tunsin sitä hyvin ni se oli hyvä osingonmaksaja, mikä oli perusteena meillä. Tää on toteutunut ja siitä ollaan saatu yhdistykselle rahaa vuosittain noin puolet sen toimintabudjetista.

E: Se on varmasti ihan lämmöllä otettu vastaan, mä oon ymmärtänyt että nyt varsinkin ku leikattiin näitä varoja eikä saada enää tukia tällä hetkellä.

P: Aika pientä tukea, Helsingin kaupungilta on saatu. Mä myöskin ehdotin tätä tukea Helsingin kaupungilta, mä olin töissä siellä. Aikaisemmin oli Opetusministeriöltä ja Ulkoministeriöltä saatu tukea, mutta kun ne on pienentyneet ne tuet. Ni sitte tosiaan toiminta on sen mukaan, että mihin on rahaa, ja ... Miten sen nyt sanois. Meillä oikeestaan, olemme saaneet tukea näihin isoihin projekteihin Ulkoministeriöltä, tähän somali-projektiin esimerkiksi, mutta tähän Irakin naisten voimaannuttamisprojektiin on saatu sitte Espoon kaupungilta tiloja ja Helsingin kaupungilta rahoitusta.

E: Eli oot pystynyt tällä toiminnallasi osaltasi auttamaan, että tää järjestö toimii paremmin? Et on paremmat edellytykset toimia?

P: Niin. Ja kun meillä on aika iso toi jäsenmaksu tonne kansainväliselle WILPFille, se on neljäsosa mejän vuosibudjetista.

E: Okei, se on aika huomattava.

P: Se on iso raha ja se pitää aina löytää, ja me ollaan aina maksettu jäsenmaksumme, kaikki maat ei pysty, esimerkiksi Ranska vaikka on aika aktiivinen ni ei pysty maksamaan.

E: Oho, aika kunnioitettavaa! Ei ois ajatellut että näin päin menisi, tosi hienoa että Suomen WILPFin osasto tähän pystyy.

P: Kyllä, aktiivieja jäseniä on hyvin vähän, jäsenmaksunsa maksavia on hyvin vähän, sitä on puhuttu että pitäis poistaa ne jäsenet jotka ei maksa jäsenmaksuja, mutta eihän meillä toisaalta mene paljon kuluja siihen että me lähetetään heille kirje tai useimmiten sähköposti, sehän on pieni vaiva, et pysyvät mukana.

E: Aivan. No jos katotaan tota WILPFin aloitusaikaasi ni muistatko millanen mentaliteetti silloin oli lähteä mukaan, mikä innosti menemään? Ku oli niitä tuttuja siellä Unionissa jotka tekivät sen sinulle tietoiseksi ni mikä sitten innosti oikeesti lähtemään mukaan?

P: No varmaan se että sillä on oikeasti tärkeä tavoite tällä työllä, tekevät tärkeää työtä, ja mä koen itseni vähän tällaiseks maailmanparantajaks kai, välillä, mulla on ollu kummilapsia esimerkiks Intiassa ja nyt on Keniassa. Mä koen että asioihin voi vaikuttaa, jonkun verran, vaikka omalta pieneltä osalta.

E: Joo tämähän se on, se vaikuttaminen, että asioihin voi vaikuttaa, tai et voiko vaikuttaa on tälleen valtiotieteilijälle aika keskeinen kysymys. Mutta, muistatko esimerkiks jotain kamppanjaa tai jotain mikä ois erityisesti jäänyt mieleen, tai jotain julkilausumaa jota silloin teitte? Oisko tuntunu erityisesti siltä että nyt ollaan oikealla asialla.

P: Oikeestaan ei, me oltiin aika passiivisia silloin. Enemmänkin pidettiin sitä yllä, että seurataan sitä mitä tehdään tuolla Genevessä ja New Yorkissa. Muistaakseni ei ollut mitään erityistä, meillä oli vähän tuskaakin keksiä että mitä me raportoidaan sinne että me teemme täällä.

E: Aivan, näin olen vähän muiltakin haastateltavilta ymmärtänyt, että kun on vähän aktiiveja ni on ymmärrettävää että silloin putoaa aika paljon yksittäisten ihmisten harteille. Joo, no mut jos ajatellaan sitte semmosta pitkää kaarta, mennään lähimenneisyyteen ja nykyisyyteen tai lähitulevaisuuteen, ni mikä on ollu semmonen joka on pitänyt mukana, tossa Suomen WILPFin toiminnassa?

P: No just tää että ollaan saatu mukaan just maahanmuuttajanaisia, ollaan saatu uutta näkökulmaa. Just näitä somalinalaisia ja –

E: Niin, eikös se ollu, kukas se olikaan, oiks se teidän hallituksen jäsen joka palkittiin vuoden pakolaisnaisena? Muistanko ihan väärin?

P: Olisko Batulo Essak? Mutta hän ei mun mielestäni ollut jäsen... Tietysti hyvin, olimme aloitelleet yhteistyötä, koettiin että heillä on aika vaikea tilanne ku he ovat täällä Suomessa ja heillä on kotimaa aikamoisessa kaaoksessa. Sympatiseerattiin kyllä tätä Batuloa siinä. Mutta tää nykyinen hallituksen jäsen tää, Bahar Musaffari on Irakista muistaakseni, hän alotti tätä työtä justiin Irakin ja Afgaaninaisten voimaannuttamiseksi ja järjestää näitä kotouttamiskursseja.

E: Aah, no mä katsoinkin sieltä WILPF Suomen nettisivuilta että jotain tällasta tehdään. Entäs sitten, jos vielä kysyn että olisiko jokin erityinen syy mikä ois lisännyt tai vähentänyt motivaatiota toimia WILPF Suomen osastossa, ni osaisitko nimetä semmosia?

P: Hmm. Vähentäis kyllä jos ois tällasta poliittista, et mentäis johonkin, sanotaan nyt että vihervasemmisto-suuntaan niin en olisi kovin innostunut. Mutta, ei se minusta nyt ole sitä, me voidaan keskustella asioista kyllä aika avoimesti, sanoa mielipiteitämme ja-

E: Se kuulostaa aika terveeltä kyllä.

P: Aivan. Ja sitten ehkä motivoi kun ollaan saatu tosiaan tällasta, tunnustusta. Että jonkinlainen tunnustushan sekin esimerkiksi on että kaupunki tukee, Helsingin kaupunki tukee tätä.

E: Aivan, et muutkin ajattelee että se on tärkeää?

P: Niin, kotoutustoimintaa. Se on motivoivaa, ja sitte voidaan tehdä jotain asioiden hyväksi. Meillähän oli tosiaan jossain vaiheessa Perussa semmonen kummiopiskelija, et seki on tämmönen konkreettinen. Me ollaan tehty tämmöstä konkreettista pientä työtä, me tuettiin häntä niinku yksityisesti, tällasena niinku kuukausilahjoituksena.

E: No hienoa!

P: Ja hän sitten valmistu sitten yliopistosta.

E: Mahtavaa! Hienoa että on voinut olla osa jonkun tällasta.

P: Autettiin häntä, elämään.

E: Niin, oikeesti saavutus. Kyllä, tosi hienoa. Mulla on tässä tämmönen kaavio. Se on semmosesta kirjasta ku Vapaaehtoisuus – anti arvot ja osallisuus, jossa Birgitta Yeung ja Marianne Nylund on tutkinu vapaaehtoisuutta ja vapaaehtoistoimintaa. Ja tota, sitte tää Birgitta Yeung on tutkimuksensa pohjalta luonu tällasen, tän nimi on timanttimali, ja niinku huomaat ni täs tällasii napaisuuksia, vähän ikäänku toistensa vastakohtia, joita ihmiset silti saattaa nimetä yhtäaikaisestikin motivaationsa lähteiksi tai sellasiksi syiksi, miksi he tekevät-

Paulan puhelin soi, nauhoitus kesken puhelun ajan

E: Niin, nyt, haluatko hetken ihan rauhassa kattoo sitä ja sitte mä kyselen pikkuisen mitä mieltä olet.

P: No mä vähän vilkasen tätä, mitä mieltä mä olen tästä?

E: Joo, katotaan vähän et, jos mä pyytäisin vaikka et miten rauhantyö sijoittuu sun mielestä, tai mitä sinun rauhantyösi, WILPFin rauhantyö sitä myöten sijoittuisi näille akseleille? Mitä sä koet että olis esimerkiks itelle tärkeimpiä?

P: Kyllä tää toiminta on, aikaansaaminen-

E: Tärkeintä?

P: Niin, ja saaminen: kokemuksia, hyvinvointia, tekemisen mahdollisuuksia, taitoja...

E: Ni se saaminen ja sit toiminta ois niinku sellasia mitkä motivoi itseä?

P: Kyllä. Ja tässä on montaki asiaa, antaminen: mahdollisuus tehdä hyvää. Tää on mulla just tää, sen takia mä olen hyväntekeväisyysyhdistyksiä auttanut, mulla on kymmenkunta sellasia mitä mä tuen.

E: Siinä on jo kunnioitettava määrä!

P: Auttaa toisia ihmisiä.

E: Joo.

P: Parantaa maailmaa osallistumalla, aikaa, rahaa. Mut tietenkin myös läheisyys, kaipaa muiden seuraa ja hyvähenkinen ryhmä koska ne on just tärkeitä näissä monessa yhdistyksessä.

E: Niin. Joo just päästiin ton Sirpan, hän sanoi että eihän siinä järjestössä jaksaisi olla mukana ellei olisi niinkun, mukava tulla kokouksiin ja kokisi että kivoja ihmisiä, sellasia itselle tärkeitä ja samanmielisiä.

P: Kyllä nimenomaan. Myöskin uuden etsintä, ja pohdinta, nää on myöskin tärkeitä. Tai nää on varmaan kaikki tärkeitä, etäisyys... No tää jatkuvuus ja etäisyys, ne ei ehkä-

E: Ei tunnu niin tärkeiltä?

P: Niin, mutta nekin on tietysti tässä mukana, tää on tää kokonaisuus.

E: Kyllä, se on tottakai tutkimuksen pohjalta tehty, ni kyllä siellä joku peruste on. Mutta se ei tarkoita sitä etteikö sieltä vois jotain puuttua, me just puhuttiin Sirpan kanssa siitä että se jatkuvuus vois yhtä lailla linkittyä siihen järjestön jatkuvuuteen, että motivoi se että omalla toiminnalla haluaa pitää yllä sitä, että se hyvä asia jatkossakin saa kannatusta.

P: Aivan, aivan, tää oli siinä alkuvaiheessa ku mä menin mukaan ni yks niitä, mut se ei ehkä oo enää sitten ollu, koska noi mitä mä sanoin ensin ni ne oli tärkeimpiä-

E: Niin, toimiminen?

P: Kyllä. Et tota, tää on sitte jääny vähän vähemmälle tässä vaiheessa, on toimintaa aika paljon.

E: Mm, niin et sen kokee sen tekemisen mielekkääksi koska se, nimenomaan tehdään jotain, et ei vaan istuta ja kahvitella – vaikka sekin kivaa kyllä.

P: Kyllä kyllä, se on just tää, pohdinta ja läheisyys on siinä sellasia asioita jotka sitten tulevat siihen mukaan.

E: Niinii. Tosta kaaviosta toi Marianne sano sitä että täältä hänen mielestään puuttui toi vaikuttavuus, mikä sitten taas näkyy siinä että ku tää Yeungin ja Nylundin tekemä tutkimus on keskittyny muistaakseni se oli, olisko se ollu seurakuntien hyväntekeväisyystyöhön tai johonkin tällaseen. Jotenkin linkittyi kirkkoon ne henkilöt ketä tutkittiin ja heidän pohjaltaan on sitten tehty tää kaaviomalli, ni silloin se erilainen toiminta on tuottanu sen että tulos on vähän erilainen. Hän, Marianne sano sitä että se vaikuttavuus, et ei pelkästään se että jotain tehdään vaan se että sillä tekemisellä on ulkopuolisillekin väliä ja merkitystä, nimenomaan positiivista vaikutusta-

P: Joo se on kyllä hyvä.

E: -oli hänelle tosi keskeinen. Silloin koen, että se mitä sä sanoit toimintaan, saadaan näkyviä tuloksia, ni se on hyvin lähellä ainaki.

P: Aivan.

E: No mutta, mulla ei hirveesti oikeestaan oo enää kysyttävää. Muuta kun että, oliko tästä niinku, mielekästä jutella, miltä tuntuu?

P: Oli, oli, tää oli ihan mielekästä ja kiva että sä teet tällasen tutkimuksen.

E: Kiva kuulla, tää on tosi mielekästä mulle ainaki tehdä tätä tutkimusta, moni on sitä sanonu että on ihan hauska pohdiskella, moni on ollu, niinku itsekin oot ollut tosi pitkään mukana tässä järjestössä ja nyt herää

mieltämään että tosiaan, mitkäs ne olikaan ne syyt, jos niitä oikein erottelee, ni mikä se motivaatio olis tehdä tätä.

P: Aivan.

E: Sitte kysyn vielä että jos tulee lisäkysymyksiä ni saanko lähettää sähköpostia?

P: Tottakai.

E: Ja tätä ei tarvii päättää nyt, mutta pitää sitten jossain vaiheessa selvittää että esiintyykö haastatellut nimillään vai anonyymeinä tässä tutkimuksessa, niin jos se on sulle ihan sama ni sitten kaikki muut on sanoneet että voivat esiintyä nimillään, mutta sitä ei tosiaan tarvitse päättää nyt.

P: Voi, ei mulla oo mitään sitä vastaan.

E: Okei, mä palaan tähän todennäköisesti vielä ja varmistan tän erikseen. Että tota, ei mulla oikeestaan sitten muuta ole, että, ellei sulla, haluutko vielä jotakin sanoa?

P: No ei mulla oikeestaan, mäkin katon tässä kelloa. Mulla lähtee viis yli bussi, ni ehdin tästä hyvin metrolla tonne keskustaan.

E: Noni, tässä kerkeää vielä hyvin, pistetään pillit pussiin. Kiitos haastattelusta!